

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
ULUSLARARASI VE KARŞILAŞTIRMALI EĞİTİM

**HAVACILIK İNGİLİZCESİ DERS KİTAPLARININ ÇEŞİTLİ KRİTERLERE
GÖRE KARŞILAŞTIRILARAK DEĞERLENDİRİLMESİ**

GAMZE KARA
(Yüksek Lisans Tezi)

İstanbul, 2023

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
ULUSLARARASI VE KARŞILAŞTIRMALI EĞİTİM

**HAVACILIK İNGİLİZCESİ DERS KİTAPLARININ ÇEŞİTLİ KRİTERLERE
GÖRE KARŞILAŞTIRILARAK DEĞERLENDİRİLMESİ**

**EVALUATION OF AVIATION ENGLISH COURSEBOOKS BY COMPARING THEM
ACCORDING TO VARIOUS CRITERIA**

GAMZE KARA
(Yüksek Lisans Tezi)

Danışman
Prof. Dr. Sibel CENGİZHAN

İstanbul, 2023

Tüm kullanım hakları
M.Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü'ne aittir.
© 2023

ETİK BEYANI

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Lisansüstü Tez Yazım Kılavuzuna uygun olarak hazırladığım çalışmamda;

- Sunduğum bilgileri, dokümanları ve verileri akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Çalışmamda yararlandığım eserlerin tamamına atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Elde ettiğim verilerde ve sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı bildirir, aksi bir durumda aleyhimde doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Gamze KARA

ONAY

Gamze KARA tarafından hazırlanan “Havacılık İngilizcesi Ders Kitaplarının Çeşitli Kriterlere Göre Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi” konulu bu çalışma, 21/06/2023 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda; aşağıdaki jüri üyeleri tarafından başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Marmara Üniversitesi

Eğitim Bilimleri
Enstitüsü

Adı Soyadı

İmza

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Sibel CENGİZHAN

JÜRİ ÜYESİ

Prof. Dr. Seyfi KENAN

JÜRİ ÜYESİ

Doç. Dr. Bülent ALCI

ÖZGEÇMİŞ

2007-2011	Ömer Özyer Anadolu Öğretmen Lisesi
2011-2015	Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dili Öğretmenliği
2016-2018	Türk Hava Kurumu Üniversitesi İzmir Havacılık Meslek Yüksekokulu İngilizce Öğretim Görevlisi
2019-...	Milli Savunma Üniversitesi Hava Harp Okulu İngilizce Öğretim Görevlisi

ÖNSÖZ

Havada süzölen bir uçak gördüğünde her zaman nasıl uçtuğunu/uçurulduğunu, uymasına katkı sağlayanları ve arka planında dönen olayları her zaman merak ettim. Havacılık alanının sadece uçan uçaklardan ibaret olmadığının ve öğretim boyutunda da farklı süreçlerin olduğunun çalıştığım kurumlarda farkına vardım. Ulu önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün de Havacılık alanına verdiği önem düşünüldüğünde bu alanda verilen öğretimin etkinliğini arttırmak önemli bir hal almaktadır. Bunun için de Havacılık İngilizcesi öğretiminde kullanılan materyallerin içeriğinin önemini düşünerek bu alanda çalışma yapmaya karar verdim.

İlk olarak; sadece lisansüstü ders döneminde değil aynı zamanda tez yazma sürecinde, tezimi farklı fikirlerle şekillendirmeme yardımcı olan, hiçbir zaman desteğini esirgemeyen ve her seferinde bana şefkatle yaklaşan danışmanım Prof. Dr. Sibel CENGİZHAN'a sonsuz şükranlarımı sunuyorum.

Bu zorlu süreçte beni hem kişisel hem de profesyonel anlamda destekleyen arkadaşlarım Ezgi ve Sinan OKUR'a, Cemile ALKUR ve Pelin ŞAHİN'e ve yüksek lisansın bana kattığı Fatma DEMİR GÜNDÜZ'e teşekkür ederim. Ayrıca, mesaimi birlikte geçirdiğim ofis arkadaşlarım Büşra, Pınar, Ece ve Bahar'a teşekkür ederim.

Ve son olarak beni her zaman destekleyen devrem Burak Cem KARA'ya ve bugünlere gelmemde en büyük emeği veren, bana inanarak beni cesaretlendiren ve beni hayat boyu destekleyen annem Ayşe ÖZDEMİR, babam Telat ÖZDEMİR ve kız kardeşim Beyza ÖZDEMİR'e sonsuz teşekkürler. İyi ki varsınız.

Gamze KARA

İstanbul, 2023

ÖZET

Araştırmanın amacı; Havacılık İngilizcesi ders kitaplarının çeşitli kriterlere göre karşılaştırmalı olarak incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda; çalışmada, pilot, kabin memuru, uçak teknikeri ve hava trafik kontrolörleri gibi bu sektörde profesyonel olarak çalışacak belli düzeyde Genel İngilizceye sahip kişilere Havacılık İngilizcesi öğretiminde kullanılan ders kitapları incelenmiştir. İncelenen ders kitapları arasındaki benzerlik ve farklılıklar araştırmacı tarafından geliştirilen bir kontrol listesi aracılığıyla içerik, etkinlik, dil becerileri ve ölçme-değerlendirme kriterleri bakımından karşılaştırılmıştır. Çalışma bu yönüyle var olan olduğu şekliyle ortaya koyan betimsel nitelikte nitel bir araştırmadır. Toplanan veriler, betimsel ve içerik analizi ile değerlendirilmiştir.

Elde edilen verilere göre, her iki kitabın da benzer ve farklı özelliklere sahip olduğu belirlenmiştir. Her iki kitabın da Birleşmiş Milletlerin havacılık statü kuruluşu olarak kabul edilen Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün (ICAO) belirlediği kriterler doğrultusunda ve dil yeterliliğini hedefleyecek şekilde hazırlandığı belirlenmiştir. Buna ek olarak, her iki kitap etkinlikler, dil becerileri ve ölçme-değerlendirme kriterleri bakımından benzerlik göstermektedir. Her iki kitap öğrenmeye yardımcı olacak görsel, işitsel ve CD ROM materyallerine sahiptir. Kitaplardaki etkinlikler bakımından ise, iki kitapta gerçek yaşam durumlarını yansıtan, dilin anlamlı ve etkili bir şekilde kullanılmasını destekleyen, bireysel ve ikili çalışmaları destekleyen, havacılıkla ilgili sözcüklerin geliştirilmesine katkıda bulunan ve öğrencilere karar verme ve üst düzey düşünme becerileri kazandıran etkinlikler yer almaktadır. Yazma becerileri dışında beceriler açısından her iki kitap da sınıf kullanımına, ihtiyaçlara ve hedeflere uygundur. Kitapların ölçme-değerlendirme kriterlerine göre inceleme sonuçları, her iki kitapta da konuşma, dinleme ve okuma becerilerine yönelik soruları olduğunu ve bu soruların ICAO standartlarına uygun olduğunu göstermektedir. Her iki kitap da farklı türde ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerini içermektedir. Öte yandan, kitapların ünite sayısı bakımından temelde farklı olduğu ve buna bağlı olarak konu ve içerik bakımından da farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Macmillan yayınevi tarafından yayınlanan kitabın ölçme-değerlendirme kriterleri ile ilgili farklılıkları bulunmaktadır. Kitap, üniteler ile ilgili daha fazla etkinlik sağlama hedefi olan bir bölüme sahiptir. Ayrıca, her iki kitabın da içinde öğrenenlere bilmedikleri kelimelerin anlamını sağlayan bir sözlük kısmı yoktur.

Araştırmadan elde edilen veriler ışığında, genel olarak her iki kitabın da bazı eksikliklerinin olduğu, Havacılık İngilizcesi derslerinde tek başına kullanılabileceği, ancak bütünleşik bir şekilde kullanılarak daha etkili bir öğretim sağlanabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel Amaçlı İngilizce, Havacılık İngilizcesi, Ders Kitapları, Karşılaştırma.

ABSTRACT

The aim of the research is to examine the Aviation English coursebooks comparatively according to various criteria. In accordance with this purpose, in the study, coursebooks used in teaching Aviation English to people who have a certain level of General English who will work professionally in this sector, such as pilots, cabin crew, aircraft technicians and air traffic controllers, were examined. The similarities and differences between the examined textbooks were compared in terms of content, activity, language skills and assessment-evaluation criteria through a checklist developed by the researcher. In this respect, the study is descriptive qualitative research that reveals the existing as it is. The collected data were evaluated with descriptive and content analysis.

According to the data obtained, it has been determined that both books have similar and different features. It has been determined that both books have been prepared in line with the criteria set by the International Civil Aviation Organization (ICAO), which is accepted as the aviation status institution of the United Nations, and to target language proficiency. In addition, both books are similar in terms of activities, language skills and assessment-evaluation criteria. Both books have audio, visual and CD ROM materials to aid learning. In terms of activities in the books, there are activities that reflect real-life situations, support the use of language in a meaningful and effective way, support individual and pair work, contribute to the development of aviation-related vocabulary, and provide students with decision-making and high-level thinking skills. In terms of skills other than writing skills, both books are suitable for classroom use, needs and goals. The results of the examination of the books according to the assessment-evaluation criteria show that both books have questions about speaking, listening, and reading skills and that these questions are in accordance with ICAO standards. Both books contain different types of measurement-evaluation methods and techniques. On the other hand, it has been determined that the books are fundamentally different in terms of the number of units and accordingly they differ in terms of subject and content. The book published by Macmillan publishing house has differences in terms of measurement-evaluation criteria. The book has a section that aims to provide more activities related to the units. In addition, both books do not have a dictionary section that provides learners with the meaning of an unfamiliar word.

In the light of the data obtained from the research, it has been concluded that both books have some shortcomings in general, they can be used alone in Aviation English lessons, but a more effective teaching can be provided by using them in an integrated way.

Keywords: English for Specific Purposes, Aviation English, Coursebooks, Comparison.

İÇİNDEKİLER

ETİK BEYANI	i
ONAY	ii
ÖZGEÇMİŞ.....	iii
ÖNSÖZ	iv
ÖZET	v
ABSTRACT	vii
TABLolar LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Amaç.....	4
1.3. Önem.....	4
1.4. Sınırlılıklar	6
1.5. Kısaltmalar ve Tanımlar	6
BÖLÜM II.....	7
KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	7
2.1. Kavramsal Çerçeve.....	7
2.1.1. Özel Amaçlı İngilizce.....	7
2.1.2. Özel Amaçlı İngilizcenin Özellikleri	9
2.1.3. Özel Amaçlı İngilizce ve Genel İngilizce.....	13
2.1.4. Özel Amaçlı İngilizce Sınıflandırmaları	15
2.1.5. Havacılık İngilizcesi.....	21
2.2. Özel Amaçlı İngilizce Materyalleri	23
2.2.1. Havacılık İngilizcesi Materyalleri.....	25
2.3. İlgili Araştırmalar	27
2.3.1. Özel Amaçlı İngilizce Ders Materyalleri Alanında Yapılan Çalışmalar.....	27
2.3.2. Havacılık İngilizcesi Materyalleri Alanında Yapılan Araştırmalar	30
BÖLÜM III.....	32
YÖNTEM.....	32
3.1. Araştırma Modeli.....	32
3.2. Verilerin Toplanması	32
3.2.1. İncelenen Dokümanlar	32
3.2.2. Veri Toplama Aracı.....	32

3.3. Verilerin Analizi.....	33
3.4. Geçerlik ve Güvenirlik.....	33
BÖLÜM IV	35
BULGULAR	35
4.1. Macmillan Yayınevi “Aviation English” Ders Kitabı İncelemesine İlişkin Elde Edilen Bulgular	35
4.1.1. Genel Özelliklere İlişkin Bulgular	35
4.1.2. İçerik Özelliklerine İlişkin Bulgular	37
4.1.2.1. İçerik Alt Başlığına İlişkin Bulgular.....	37
4.1.2.2. Etkinlikler Alt Başlığına İlişkin Bulgular	41
4.1.3. Dil Becerilerine İlişkin Bulgular.....	52
4.1.3.1. Dinleme Becerilerine İlişkin Bulgular	52
4.1.3.2. Konuşma Becerilerine İlişkin Bulgular	58
4.1.3.3. Okuma Becerilerine İlişkin Bulgular	65
4.1.3.4. Yazma Becerilerine İlişkin Bulgular	69
4.1.3.5. Dil Bilgisine İlişkin Bulgular	71
4.1.4. Ölçme-Değerlendirmeye İlişkin Bulgular	73
4.2. Oxford Yayınevi “English for Aviation” Ders Kitabı İncelemesine İlişkin Elde Edilen Bulgular	81
4.2.1. Genel Özelliklere İlişkin Bulgular	81
4.2.2. İçerik Özelliklerine İlişkin Bulgular	85
4.2.2.1. İçerik Alt Başlığına İlişkin Elde Edilen Bulgular.....	85
4.2.2.2. Etkinlikler Alt Başlığına İlişkin Bulgular	88
4.2.3. Dil Becerilerine İlişkin Bulgular.....	93
4.2.3.1. Dinleme Becerilerine İlişkin Bulgular	93
4.2.3.2. Konuşma Becerilerine İlişkin Bulgular	97
4.2.3.3. Okuma Becerilerine İlişkin Bulgular	101
4.2.3.4. Yazma Becerilerine İlişkin Bulgular	104
4.2.3.5. Dil Bilgisine İlişkin Bulgular	106
4.2.4. Ölçme-Değerlendirmeye İlişkin Bulgular	108
BÖLÜM V.....	113
SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	113
5.1. Sonuçlar ve Tartışma	113
5.2. Öneriler	122
KAYNAKÇA	124

EKLER.....	131
Ek-1: ICAO Dil Yeterlilik Seviyeleri Ölçeği.....	131
Ek-2: İncelenen Kitaplara Ait Künye Bilgileri	132
Ek-3: Kontrol Listesi Uzman Görüşleri.....	133
Ek-4: Havacılık İngilizcesi Ders Kitabı Kontrol Listesi	145
Ek-5: Havacılık İngilizcesi Ders Kitabı Kontrol Listesi Değerlendirmesi (Aviation English).....	148
Ek-6: Havacılık İngilizcesi Ders Kitabı Kontrol Listesi Değerlendirmesi (English for Aviation)	151
Ek-7: Aviation English Kitabının İçindekiler ve Giriş Bölümü	154
Ek-8: Aviation English Kitabının Farklı Sayfalarından Ses ve Görsel Örneği	157
Ek-9: English for Aviation Kitabının giriş ve İçindekiler Bölümü.....	158
Ek-10: English for Aviation Kitabında Yer Alan ICAO Operasyonel Seviye 4 Açıklamaları.....	159
Ek-11: English for Aviation Kitabında Yer Alan ICAO Kriterlerini İçeren Etkinlik Başlıkları Örneği	160
Ek-12: ICAO Tarafından Belirlenen Temalar	161

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 4.1. “Aviation English” Ders Kitabının Genel Özelliklerine İlişkin Bulgular	35
Tablo 4.2. “Aviation English” Ders Kitabının İçerik Özelliklerine İlişkin Bulgular	37
Tablo 4.3. “Aviation English” Kitabında Yer Alan Ünite / Bölüm / Etkinlik Sayısına Dair Bulgular	38
Tablo 4.4. “Aviation English” Ders Kitabının Etkinlik Özelliklerine İlişkin Bulgular	41
Tablo 4.5. “Aviation English” Ders Kitabının Dinleme Becerilerine İlişkin Bulgular	52
Tablo 4.6. “Aviation English” Ders Kitabının Konuşma Becerilerine İlişkin Bulgular	58
Tablo 4.7. “Aviation English” Ders Kitabının Okuma Becerilerine İlişkin Bulgular	65
Tablo 4.8. “Aviation English” Ders Kitabının Yazma Becerilerine İlişkin Bulgular	70
Tablo 4.9. “Aviation English” Ders Kitabının Dil Bilgisine İlişkin Bulgular	71
Tablo 4.10. “Aviation English” Ders Kitabının Ölçme-Değerlendirmesine İlişkin Bulgular	73
Tablo 4.11. “English for Aviation” Ders Kitabının Genel Özelliklerine İlişkin Bulgular	81
Tablo 4.12. “English for Aviation” Ders Kitabının İçerik Özelliklerine İlişkin Bulgular	85
Tablo 4.13. “English for Aviation” Ders Kitabının Etkinlik Özelliklerine İlişkin Bulgular	88
Tablo 4.14. “English for Aviation” Ders Kitabının Dinleme Becerilerine İlişkin Bulgular	93
Tablo 4.15. “English for Aviation” Ders Kitabının Konuşma Becerilerine İlişkin Bulgular	98
Tablo 4.16. “English for Aviation” Ders Kitabının Okuma Becerilerine İlişkin Bulgular	101
Tablo 4.17. “English for Aviation” Ders Kitabının Yazma Becerilerine İlişkin Bulgular	104
Tablo 4.18. “English for Aviation” Ders Kitabının Dil Bilgisine İlişkin Bulgular	106
Tablo 4.19. “English for Aviation” Ders Kitabının Ölçme-Değerlendirmesine İlişkin Bulgular	108

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1. Gİ ve ÖAİ Terimlerinin Odaklandığı Dil	13
Şekil 2.2. ELT (İngiliz Dili Eğitimi) Ağacı.....	17
Şekil 2.3. Robinson tarafından Yapılan ÖAİ Sınıflandırmaları (1991)	18
Şekil 2.4. Dudley-Evans ve John Tarafından yapılan ÖAİ Sınıflandırması (1998)	19
Şekil 2.5. Johns Tarafından Yapılan Amerika'daki ÖAİ Sınıflandırması (1990)	20
Şekil 2.6. Howard ve Brown Tarafından Yapılan Birleşik Krallık'taki ÖAİ Sınıflandırması (1997)	20
Şekil 2.7. Hutchinson ve Waters Tarafından Hazırlanan Materyal Tasarım Modeli (1987)	24
Şekil 4.1. Macmillan Kitabına ait CD ROM Materyali İçeriği Örneği	36
Şekil 4.2. İçeriğin Somutlaştırılmasına İlişkin Örnek.....	39
Şekil 4.3. Farklı Türde Kelime Etkinlikleri.....	39
Şekil 4.4. Dil Bilgisi Etkinliği	40
Şekil 4.5. Üniteye Uygun Görseller	40
Şekil 4.6. Dilin Gerçek Hayatta Kullanımına İlişkin Örnek	42
Şekil 4.7. Dilin Gerçek Hayat Kullanımına İlişkin Örnek	43
Şekil 4.8. Bireysel Çalışma Etkinliği	44
Şekil 4.9. Bireysel Çalışma ile ilgili Farklı Örnek.....	45
Şekil 4.10. İkili Çalışma ve Grup Çalışması Örneği.....	46
Şekil 4.11. İkili Çalışma ve Grup Çalışması İçin Örnek.....	47
Şekil 4.12. Havacılık Temasına Uygun Kelime Etkinliği Örneği	48
Şekil 4.13. Havacılık Alanına Uygun Kelime İçeriği Örneği	49
Şekil 4.14. Soru-Cevap Etkinlikleri	50
Şekil 4.15. Soru-Cevap Etkinliğinin Dair Farklı Bir Örnek.....	50
Şekil 4.16. Üst Düzey Düşünme Becerilerinden Analize Yönelik Örnek	51
Şekil 4.17. Üst Düzey Düşünme Becerilerinden Problem Çözme Becerisine Yönelik Örnek	52
Şekil 4.18. Dinleme Stratejilerine Yönelik Örnek.....	53
Şekil 4.19. Dinleme Stratejilerine Yönelik Örnek.....	54
Şekil 4.20. Dinleme Stratejilerine Yönelik Örnek.....	55
Şekil 4.21. Dinleme Becerilerinde Yer Alan Kelimelere Ait Örnek	55
Şekil 4.22. Dinleme Becerisine Yönelik Stratejilere Ait Örnek.....	56
Şekil 4.23. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Ait Örnek.....	57

Şekil 4.24. Konuşma Başlığı Altında Yer Alan Karşılıklı Konuşma Etkinliği Örneği	59
Şekil 4.25. Karşılıklı Konuşma Etkinliğine Yönelik Örnek.....	60
Şekil 4.26. Konuşma Başlığı Altında Verilen Grup Çalışması Etkinliği Örneği	60
Şekil 4.27. Farklı Etkinliklere Entegre Edilmiş Konuşma Etkinliği.....	60
Şekil 4.28. Havacılık Alanına Uygun Kelimeleri İçeren Konuşma Etkinliği	61
Şekil 4.29. ICAO Kriterlerine Uygun Konuşma Etkinliği	61
Şekil 4.30. ICAO Kriterlerine Uygun Konuşma Becerisi Etkinliği	62
Şekil 4.31. Ünite Konuları ile Uyumlu Konuşma Etkinliği Örneği	62
Şekil 4.32. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik.....	63
Şekil 4.33. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik.....	64
Şekil 4.34. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Örnek Etkinlik	65
Şekil 4.35. Okuma Becerisine Yönelik Strateji Örneği	66
Şekil 4.36. Okuma Becerisine Yönelik Strateji Örneği	67
Şekil 4.37. Okuma Becerisine Yönelik Strateji Örneği	68
Şekil 4.38. Okuma Becerisine Yönelik Strateji Örneği	68
Şekil 4.39. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Örnek.....	69
Şekil 4.40. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Örnek.....	69
Şekil 4.41. Yazma Becerisini İçeren Etkinlik	70
Şekil 4.42. Kelime Çeşitliliğini İçeren Yazma Becerisi Etkinliği.....	70
Şekil 4.43. Havacılık Alanına Uygun Dil Bilgisi Etkinliği.....	72
Şekil 4.44. Havacılık Kapsamında Sunulan Dil Bilgisi Etkinliği.....	72
Şekil 4.45. Dil Gelişimi Başlığı Altında Bulunan Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri	74
Şekil 4.46. Farklı Türde Becerilerin Bir Arada Olduğu Etkinlikler	75
Şekil 4.47. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik Örneği	76
Şekil 4.48. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik Örneği	76
Şekil 4.49. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik.....	77
Şekil 4.50. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik.....	77
Şekil 4.51. Ön Değerlendirme Soru Etkinliklerine Yönelik Örnek.....	78
Şekil 4.52. Tartışma Türü Ölçme-Değerlendirme Sorusu Örneği.....	79
Şekil 4.53. Boşluk Doldurma Türü Ölçme-Değerlendirme Sorusu Örneği	79
Şekil 4.54. Açık Uçlu Türde Ölçme-Değerlendirme Sorusu Örneği.....	80
Şekil 4.55. Tartışma Türü Ölçme-Değerlendirme Sorusu Örneği.....	80
Şekil 4.56. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Etkinlik Sorusu.....	80
Şekil 4.57. Kelimelerin Farklılıklarının Yer Aldığı Bilgi Notu Örnek.....	82

Şekil 4.58. Görsel – Metin İçeriği Örneği.....	83
Şekil 4.59. Kitabın CD ROM Materyalinin İçeriğinin Örneği.....	84
Şekil 4.60. Somutlaştırma Örneği.....	86
Şekil 4.61. Görsel ve Sessel Materyalleri İçeren Etkinlik	87
Şekil 4.62. Havacılık Alanına Uygun Etkinlikler	89
Şekil 4.63. Dilin Etkili ve Anlamlı Kullanılmasına İlişkin Örnek Etkinlik	90
Şekil 4.64. Bireysel Çalışma ve İkili Çalışma Etkinlikleri Örnekleri.....	91
Şekil 4.65. Havacılık Bağlamında Sunulan Dil Bilgisi Etkinlikleri	92
Şekil 4.66. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Etkinlik Sorusu Örneği	92
Şekil 4.67. ICAO Kriterine Uygun Dinleme Etkinliği	94
Şekil 4.68. Havacılık ve Ünite Kapsamında Sunulan Dinleme Etkinliği	95
Şekil 4.69. Etkinliklerde Yer Alan Dinleme Becerisine Yönelik Strateji.....	96
Şekil 4.70. Etkinliklerde Yer Alan Dinleme Becerisine Yönelik Strateji.....	96
Şekil 4.71. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik.....	97
Şekil 4.72. Etkinliklerde Yer Alan Dinleme Becerisine Yönelik Strateji.....	97
Şekil 4.73. Öğrenci Etkileşimine Yönelik Etkinlik Örneği.....	99
Şekil 4.74. ICAO Kriterlerine Uygun Etkinlik Örneği	99
Şekil 4.75. ICAO Kriterlerine Uygun Etkinlik Örneği	100
Şekil 4.76. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Etkinlik Örneği.....	100
Şekil 4.77. Havacılık Alanına Uygun Okuma Metni Örneği	102
Şekil 4.78. ICAO Kriterlerine Uygun Okuma Etkinliği Örneği.....	103
Şekil 4.79. Havacılık Alanını İçeren Yazma Etkinliği Örneği.....	105
Şekil 4.80. Yazma Etkinliği Kelime Çeşitliliği Örneği	105
Şekil 4.81. Diğer Becerilerle Birlikte Verilen Yazma Etkinliği.....	106
Şekil 4.82. Dil Bilgisi Konu Anlatımı Örneği.....	107
Şekil 4.83. ICAO Kriterlerine Uygun Dil Bilgisi Etkinliği.....	107
Şekil 4.84. Havacılık Bağlamında Sunulan Dil Bilgisi Etkinliği	108
Şekil 4.85. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme	109
Şekil 4.86. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme	110
Şekil 4.87. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Etkinliği..	111
Şekil 4.88. Ön Değerlendirme Kapsamında Etkinlik Örneği.....	112

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde; problem durumu, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, araştırmanın sınırlılıkları, araştırmanın varsayımları, tanımlar ve kısaltmalar başlıkları altında bilgiler verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Özel Amaçlı İngilizce (ÖAI) uzun zamandır dil öğreniminde ve öğretiminde yer alan alt başlıklardan olsa da bu alanda yapılan çalışmalar oldukça yeni ortaya çıkmıştır. ÖAI için farklı tanımlar bulunsa da en genel anlamda ÖAI, adından da anlaşıldığı gibi dili öğrenenlerin amacı doğrultusunda şekillenmiş olan içerik, yöntem, metodoloji, materyale sahip olan bir öğretim yaklaşımı olarak ifade edilmektedir. Hutchinson ve Waters (1987), ÖAI için belirli bir tür dil, öğretim materyali veya metodolojisi içermeyen bir yaklaşım tanımlaması yapmaktadır. Ayrıca, Dudley-Evans ve St John (1998) ÖAI'ni, belirli bir öğrenci popülasyonunun ihtiyaçlarını karşılamaya çalışan, odaklandığı disiplinden metodolojiler ve materyaller kullanan ve onunla ilgili dil ve söyleme odaklanan bir disiplin olarak ifade etmektedir. Buna ek olarak Smoak (2003) ÖAI'nin öğrencilerin gerçek ve acil ihtiyaçlarına dayalı İngilizce öğretimi olduğunu, ihtiyaç temelli ve görev odaklı olduğunu belirtmektedir. Dolayısıyla ÖAI'nin genel İngilizceden (Gİ) farklı olduğu söylenebilir.

ÖAI'nin öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir öğretim programı olarak ortaya çıkması sebebiyle Genel İngilizceden (Gİ) farklı olarak daha amaç odaklı ve esnek bir öğretim programıdır. ÖAI belirli öğrenci grubunun ihtiyacını karşılamaya yönelik hazırlanmış bir İngilizce öğretim programını içerirken Gİ ise genel olarak İngilizce yeterliğini geliştirmeyi amaçlayan bir öğretim programını içermektedir. ÖAI dersleri öğrenenlerin ihtiyaçlarının analizini temel alarak oluşturulması bakımından Gİ derslerinden daha sınırlı kalmaktadır. Bunun yanı sıra, Dudley-Evans (2001) ÖAI'nin; belirli disiplinlerle ilişkili olma, Gİ'de kullanılan farklı bir metodoloji kullanma ve orta ile ileri düzey yetişkin öğrencileri hedeflemesi olarak üç değişken içerdiğini belirtmektedir. Ayrıca Hyland (2002), öğrencilerin kendi özel dil öğrenme amaçlarına hitap eden dil öğretimi sağlama hedefine olan bağlılığın ÖAI yaklaşımını benimseyenlerin Gİ yaklaşımını benimseyenlerden farklılığı olarak ortaya koymaktadır. Buna ek olarak Richards ve Schmidt (2010) ÖAI

derslerinin içeriğinin ve amacının belirli bir öğrenci grubunun özel ihtiyaçları tarafından belirlendiğini de ifade etmektedir.

Gİ öğretiminde kullanılan basılı olan ders materyallerine genel olarak bakıldığında ders kitapları ön plana çıkmaktadır. Tandlichova (2003) ders kitaplarından, öğretmenin sınıfı yönetmesine yardımcı olan ve öğrencilerin dil öğrenimlerindeki ilerlemelerinin farkında olmalarını sağlayan yardımcı araçlar olarak bahsetmektedir. Ahour ve Ahmadi (2012), ders kitaplarını bilginin düzenli bir şekilde aktarıldığı bilgi kaynakları olarak tanımlamaktadır. Ayrıca, Cunningsworth (1995), farklı öğretim alternatif içerikleri sunması bakımından ders kitaplarının yardımcı kaynaklar olduğunu belirtmektedir. Ders kitapları öğretmenden sonra öğrencilerin ihtiyaca olana ulaşmalarına yardımcı olan kaynaklardır. Bu kapsamda, ders dışında da kullanılabilir olması sebebi ile ders kitapları öğrenciler için önemlidir. Sadece Gİ için değil aynı zamanda ÖAİ için de ders kitapları aynı öneme sahiptir. Özellikle öğrenci ihtiyaçlarına ve alana özgü özel içeriklere sahip olan ÖAİ ders kitapları öğretiminin ayrılmaz bir parçasıdır. Esteban (2002) ÖAİ materyallerinin; ders materyallerini, öğrencilerin uzmanlık alanları ve hedef ihtiyaçlarını ilişkilendirmeyi gerektiren hedefleri karşılaması gerektiğini öne sürmektedir. Purwanti (2019) ÖAİ ders kitabının içeriğinin çeşitli beceriler kazandıran etkinliklerin temeli olduğunu ve iyi seçilmesinin dersin işleyişini belirlediğini belirtmektedir. Buna ek olarak, Martina, Syafryadin, Rakhmania ve Della (2020) ÖAİ ders kitabının özel olmasını ve okuma metni, sesli ya da görüntülü materyaller bakımından özgün materyaller içermesi gerektiğini ifade etmektedir.

ÖAİ içerik olarak Gİ'den daha sınırlı ve ihtiyaca yönelik olduğundan ÖAİ ders kitapları öğrencilerin ulaşabildiği önemli materyallerdendir. Ayrıca ÖAİ materyalleri öğrenenlerin o alandaki ihtiyaçlarını karşılayabilir olmalı ve ders kitaplarında öğretilen kelime ve dil yapıları öğrenenlerin kullanacağı kelime ve dil yapıları ile uyumlu olmalıdır. Dili öğrenenlerin mesleki ya da profesyonel hayatlarında kullanacak oldukları bilgiyi içermesi bakımından da ÖAİ ders kitapları önemlidir. Gİ ders kitabından farklı olarak ÖAİ ders kitaplarının içerikleri mesleki bağlamda sunulmaktadır. Ayrıca ÖAİ ders kitapları, öğrencilerin o alana özgü dil ile ilgili girdileri aldığı materyal olması ve sınıf içindeki dil pratiği için yol gösterici olması sebebi ile önemli bir konuma sahiptir.

Özel Amaçlı İngilizce genel bir terim olarak düşünüldüğü zaman Mesleki İngilizce, Medikal İngilizce, Turizm İngilizcesi, Havacılık İngilizcesi gibi alt alanları ortaya çıkmaktadır. İngilizcenin uluslararası bir dil olarak kabul görmesi Havacılık alanında da

standart bir anlatım biçimi sağlamak adına ortak dil olarak kullanılmaktadır. Havacılık İngilizcesi pilot, kabin memuru, hava trafik kontrolörü, teknisyen gibi bu alanda görev yapan kişilerin kullandıkları standart anlatım biçimini ifade etmektedir. Bu alanda standart bir anlatım biçimi oluşturulmasındaki amaç uçuş öncesinde, sırasında veya sonrasında iletişim kaynaklı oluşabilecek hataları en aza indirmek ve güvenli bir hizmet sunmaktır. Havacılık tarihinde farklı dilsel sebeplerden kazalar ya da vakalar meydana gelmiştir. Örneğin, 1989 yılında Malezya’da ses benzerliğinden kaynaklı bir kaza meydana gelmiştir. Bu kazada Malezya Kuala Lumpur Havaalanı’na yaklaşmakta olan uçağın pilotu kule ile iletişime geçer. Kule kontrolörü uçağa uçuş irtifası “Two Four Zero Zero” yani 2400’e alçalmanın serbest olduğunu bildirir. Pilot bu alçalma iznini alır ve şöyle tekrar (read back) eder: “Okay, Four Zero Zero (400)”. Kule kontrolörünün muhtemelen ana dili İngilizce (native speaker) olmadığı için bu yanlış geri bildirimi yakalayamaz ve uçak alçalması gereken 2400 fit yerine 400 fite alçalmaya başlar ve 481 fitteyken bir dağın zirvesine çarpar (Breul, 2013). Ulusal Ulaştırma Güvenliği Kurulu (NTSB) raporuna göre; 25 Ocak 1990 günü Bogota’dan New York’a giden Avianca Havayollarına ait uçak uçuş ekibinin standartlaştırılmış terminolojiye uygun bir şekilde yakıt acil durumu ilan edememesi sonucu ölümcül bir kaza olarak kayıtlara geçmiştir. Lin, vd. (2012) havacılık tarihindeki en önemli kazalar arasında yer alan Tenerife faciasında kontrolör ve pilot arasındaki iletişim sorunu sebebiyle iki hava aracı havalimanında çarpışmış ve yüzlerce kişinin yaşamını yitirmiş olduğunu belirtmektedir (akt. Akca, 2020). Dönmez ve Uslu (2016); Havacılık Emniyeti Raporlama Sistemi (ASRS)’nde belirtilen verilere göre havacılık kazalarının en yaygın nedeni iletişim eksikliği olduğunu araştırmalar sonucunda havacılık kazalarının %70’inin insan kaynaklı hatalardan meydana geldiği ortaya çıktığını belirtmektedir. Bu sebeple havacılık alanında kullanılan dilin, standart olması ve doğru kullanımı önem arz etmektedir. Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) bu sektörde görev yapmakta olan herkes için bu standart dilin kullanmasını zorunlu kılmakta hatta pilotları ve hava trafik kontrolörlerini standart dilin kullanımı bakımından belirli şartlara tabii tutmaktadır.

Ayrıca Havacılık İngilizcesinin önemli özelliklerinden biri iletişimin telsiz telefon üzerinden, herhangi bir jest, mimik ya da beden dilinden yoksun ve sadece dikkatli dinleyip anlama yoluyla yapılmasıdır. Bu kapsamda Havacılık İngilizcesi dersleri; içerik, etkinlik ve materyal gibi dersle ilgili olan maddeler bakımından ICAO standartlarına uygun ve bu alandaki ihtiyaca yönelik olmalıdır. Ders materyalleri olarak bakıldığında ise Gİ’de olduğu gibi Havacılık İngilizcesinde de ders kitapları ön plana çıkmaktadır. Ancak, ÖAİ’nin alt dalı

olarak ortaya çıkması, gereklilikleri bakımından ICAO standartlarına ve dersi alacak öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olması gerektiğinden ve yaşanan kazalar ya da vakalardan dolayı Havacılık İngilizcesi öğretimi için uygun ders kitabının bulunması ve kullanılması önem taşıyan bir konudur. Bu araştırmada da bu önemden yola çıkılarak Havacılık İngilizcesinde sıklıkla kullanılan iki kitap incelenmiştir. Bu konuda yapılan çalışmalar incelendiğinde; Havacılık İngilizcesi öğretimine yönelik yöntemleri ya da öğrenci ihtiyacına yönelik ihtiyaç analizleri içeren çalışmaların olduğu, ancak öğretimde kullanılacak ders kitaplarının karşılaştırılarak değerlendirilmesine yönelik araştırmaların olmadığı saptanmıştır. Bu kapsamda bu çalışmanın alana ve Havacılık İngilizcesi ders kitaplarının yeniden değerlendirilerek güncellenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.2. Amaç

Bu çalışmanın amacı Havacılık İngilizcesi dersi kullanımı için hazırlanmış olan iki farklı ders kitabının benzerlik ve farklılıklarını belirli ölçütlere göre bir kontrol listesi aracılığıyla karşılaştırmaktır. Bu genel amaç doğrultusunda ders kitapları genel özellikler; içerik ve etkinlik olarak iki başlığı kapsayan içerik özellikleri; dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi başlıklarını kapsayan dil becerileri ve değerlendirme genel başlıkları altında dört kriteri içerecek şekilde incelenmiştir.

Bu kapsamda araştırmanın temel amacı; Havacılık İngilizcesi ders kitabı olarak hazırlanan iki ders kitabının benzerlik ve farklılıklarını ortaya çıkarmaktır. Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Kitapların genel özellikleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?
2. Kitaplarda yer alan içerikler arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?
3. Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?
4. Kitaplarda yer alan ölçme-değerlendirme etkinlik ve soruları arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?

1.3. Önem

Öğretimin gerçekleştirilmesinde ilk olarak başvuru materyali olan kitapların içeriği ve seçimi sadece öğrenciler değil aynı zamanda öğretmenler açısından da önemlidir. ÖAI dersinde kullanılacak olan herhangi bir ders materyali gibi ders kitaplarının da işlevsel, özgün, dili gerçek hayat kullanımı olarak sunması ve dersin ve dili öğrenenlerin amacına

uygun olmalıdır. Bocanegra-Valle (2010) ders materyallerinin gerçek hayat kullanımı gibi belirli bir disipline maruz bırakmada önemli rolünden dolayı ÖAI için materyallerin özellikle yararlı olduğunu belirtmektedir. ÖAI için materyaller özgün içeriklere sahip olmaları nedeniyle öğrenciler için gerçek dile maruz kalmaları bakımından önemlidir

1960'lı yıllardan beri kullanılan bir terim olan ÖAI gelişen sektörlerle birlikte Turizm, İş, Sağlık, Havacılık gibi alt kümelere ayrılmaktadır. Gelişen hava sektörü ile birlikte Havacılık İngilizcesinin de önemi artmıştır. Havacılık İngilizcesi öncelikli olarak standart bir havacılık dilini öğretmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda öğretim sırasında kullanılacak materyaller de önemli hale gelmektedir. Ders materyalleri göz önünde bulundurulduğunda ilk akla gelen ders kitaplarıdır. Ders kitapları öğretimin gerçekleştirilmesinden hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin ilk olarak başvurdukları materyaldir. Bu sebeple ders kitaplarının içerikleri dersin amaç ve hedefleri, derste kullanılan etkinlikler, öğrenci seviye ve ihtiyaçları ile uyumlu olmalıdır. Aksi takdirde ders kitabı kullanışsız hale gelmektedir. Ders kitaplarının içerikleri, ÖAI dersinin amaç, hedef ve kullanıcıları düşünüldüğünde daha da fazla önem arz etmektedir. ÖAI materyali Gİ materyali gibi kolaylıkla ulaşılabilir olmadığından ya da ulaşılabilir materyallerin özgünlüğü önemli olduğundan dolayı ÖAI materyallerinin seçimi önemlidir. Bu kapsamda bu tezde, uluslararası yayınevleri tarafından Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (USHÖ - ICAO) standartlarına uygun olarak hazırlanmış olan Havacılık İngilizcesi alanında en çok kullanılan iki ders kitabı belirli ölçütlere göre incelenmiştir.

ÖAI literatürü incelendiğinde yurt içinde yapılan araştırmaların daha çok mühendislik, sağlık, iş İngilizcesi alanında olduğu, havacılık alanında ise daha çok öğrenci, öğretmen tutumları, ihtiyaç analizi, dil becerileri, eğitim programının değerlendirilmesi üzerine çalışmalar yapıldığı görülmüştür (Sedefoğlu, 2018; Tezeken, 2015; Turan 2016; Uslu, 2018). Havacılık İngilizcesi ders kitabı ile ilgili olarak ise sadece bir kitabın incelendiği herhangi bir karşılaştırma yapılmadığı tespit edilmiştir. Karşılaştırma yapan sadece 1 çalışmaya ulaşılmış ve bu çalışmada da üç farklı kitap Gİ kapsamında kullanılan bir çerçevede incelenmiştir. Bu sebeple bu çalışmada bu alanda kullanılmak üzere basılmış olan kitaplardan aramalarda en sık kullanıldığı belirtilen iki kitap seçilmiş ve karşılaştırmasının yapılması amaçlanmıştır. Bu çalışma ile Havacılık İngilizcesi dersi verilirken en kullanışlı ve öğrenci ihtiyaçlarına en iyi cevap verecek ders kitabının seçilmesi konusunda alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Böylelikle Gİ'den farklı olan bu ders daha etkili bir şekilde

verilebilecektir. Ayrıca bu çalışma ile sadece dersi verenler ya da hazırlayanlar değil kitabı kullanacak olan öğrenciler de kendileri için uygun ders kitabında neler olması gerektiğini farkında olacaklardır. Buna ek olarak, bu alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde, ders kitabı incelemesi üzerine yapılmış sadece bir çalışmaya rastlanıldığından ve bu çalışma sonunda bu alanda öğrenim görmekte olan öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun olan kitapların seçilmesinde dikkat edilmesi gerekenler bakımından katkı sağlayacağından bu konu önem arz etmektedir.

1.4. Sınırlılıklar

1. Bu çalışma Macmillan Yayınevi tarafından hazırlanmış olan “Aviation English” ve Oxford Yayınevi tarafından hazırlanan “English for Aviation” kitapları ile sınırlıdır.
2. Kitaplar sadece; genel özellikler, içerik özellikleri, dil becerileri ve ölçme-değerlendirme açısından incelenmiştir.

1.5. Kısaltmalar ve Tanımlar

ÖAİ: Özel Amaçlı İngilizce

Gİ: Genel İngilizce

ICAO: International Civil Aviation Organization / Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü

NTSB: Ulusal Ulaştırma Güvenliği Kurulu

ASRS: Havacılık Emniyeti Raporlama Sistemi

YDİ: Yabancı Dil olarak İngilizce

İDE / ELT: İngiliz Dili Eğitimi / English Language Teaching

AE: Macmillan Aviation English

EA: Oxford English for Aviation

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Kavramsal Çerçeve

2.1.1. Özel Amaçlı İngilizce

Özel amaçlı İngilizce kavramı, uzun zaman önce ortaya çıkan bir terim olmasına karşın kesin bir tanım bulunmamaktadır. 1960'lı yılların başlarında ortaya çıkan ÖAİ, Yabancı Dil olarak İngilizce (YDİ) öğretiminde önemli alanlardan biri olarak gelişmektedir. Ancak, ÖAİ en temel anlamıyla belirli özel bir alanda kullanmak amacıyla alana ait ihtiyaç duyulan kelime ve becerilerin öğretilmesini veya öğrenilmesini anlatan İngilizcenin alt kümesi olarak tanımlanır. Ayrıca Özel amaçlı olması gerekli görülen amaçları, özgünlüğü ve ihtiyaca yönelik olmasını içermektedir. Bu durum da İngilizce öğrenen öğrencilerin gerçek ve özgün bir dil kullanımına ihtiyaçlarını içeren bir durum oluşturmaktadır. Ayrıca, İngilizcenin kullanıldığı durumlar değiştiğinde kullanılacak olan dil yapıları ya da kelimeler değişecek, bu durum da dil öğretimini öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlamak da mümkün olacaktır.

Robinson (1980), ÖAİ'yi; teknik, akademik, bilimsel vb. olabilecek belirli amaç ve hedefleri olan öğrenciler için İngilizce öğrenimi olarak tanımlarken; Mackay ve Mountford (1978) ise “açık bir şekilde faydacı” amaçlar için İngilizce öğretimi olarak tanımlamaktadır. Hutchinson ve Waters (1987), ÖAİ'yi içerik ve yönetime ilişkin tüm kararların öğrencinin öğrenme nedenlerine dayandığı bir dil öğretimi yaklaşımı olarak açıklamakta ve İngilizce öğrenmede temel unsurun öğrencinin “amacı” olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca, Robinson (1991) ÖAİ'yi hedefe yönelik olmak ve öğrencilerin tam olarak ne yapmaları gerektiğini belirten bir ihtiyaç analizi aracılığıyla ÖAİ dersleri geliştirmek için uygulanması kriterlerine dayanan bir terim olarak ifade etmektedir. Buna ek olarak Dudley-Evans ve St.John (1998), ÖAİ'nin temel kaygılarının her zaman ihtiyaç analizi, metin analizi ve öğrencilerin çalışma veya çalışma durumlarının öngördüğü görevlerde etkili bir şekilde iletişim kurmaya hazırlanmaları olduğunu belirtmektedir. Nunan (2004) dilin öğrenilmesinde farklı grupların farklı iletim ihtiyaçlarını karşılamak için eğitim programlarının dilin bütün öğelerini kapsayan bir programa ihtiyaç duyan bir araç olduğunu ancak ÖAİ ile bir turist ile mühendisin aynı İngilizceyi öğrenmelerine gerek kalmayacağını belirtmektedir. Ayrıca, Belcher (2009) ÖAİ'yi; ihtiyaç analizi, ihtiyaçlara cevap veren materyaller ve yöntemler ve ihtiyaçlara cevap veren eğitmenlere sahip olması bakımından Gİ'den ayırmaktadır.

Bastürkmen (2010) ise ÖAI'nin öğrenci ihtiyaçlarını analiz etmeye odaklandığını kişisel ihtiyaçlara veya genel ilgi alanlarına değil, işle veya eğitimle ilgili ihtiyaçlara odaklandığını ifade etmektedir. Anthony (2015), ÖAI'yi öğrencilerin mevcut ve/veya gelecekteki akademik veya mesleki ihtiyaçlarını hedefleyen, bu ihtiyaçları karşılamak için gereken dile, becerilere, söylemlere ve türlerine odaklanan ve öğrencilerin bu ihtiyaçları karşılamalarına yardımcı olan, genel veya disipline özgü bir dil yaklaşımı, öğretmen ve öğrenme metodolojileri olarak ifade etmektedir. Yapılan tanımlara bakılarak ÖAI'nin neden İngilizce öğrenmeye ihtiyaç duyulduğu sorusundan yola çıkarak öğrenci odaklı ve ihtiyaca yönelik bir öğretimi benimsediği açıkça söylenebilir.

ÖAI'nin gelişimine tarihsel olarak bakıldığında kullanımının 1960'lı yıllara dayandığı görülmektedir. Hutchinson ve Water (1987), ÖAI'nin gelişimini yeni cesur dünyanın talepleri yani gereklilik, dil biliminde devrim ve öğrenene odaklanma olarak üç başlık altında toplanmaktadır. ÖAI'nin gerekliliğinin ortaya çıkması 1945 yılında İkinci Dünya Savaşı sonrasında uluslararası ölçekte bilimsel, teknik ve ekonomik alanda ortaya çıkan büyüme uluslararası dil olan ihtiyacı artırmasıyla ilgili olmuştur. Birçok sebebin yanı sıra özellikle Amerika'nın ekonomik güç olması bu konuda İngilizcenin rolünü ortaya çıkarmıştır. İngilizcenin teknoloji ve ticaretin yanı sıra birçok alanda kabul gören dil olması bu alanlarda ürünlerini satmak isteyen iş insanları, kullanım kılavuzu okuması gereken teknisyenlerin, alanındaki gelişmelerden haberdar olmak isteyen profesyonellerin ve öğrencilerin oluşturduğu yeni bir öğrenme grubu oluşturmuştur. Bunun yanı sıra 1970'lerde patlak veren petrol krizleri ile birlikte bu süreç hızlanmış İngilizce büyük bir iş ve ticaret baskısı oluşturan etken olmuştur. Zaman ve para olarak sınırlaman olması da açıkça belirlenmiş hedefleri olan düşük ücretli öğretim ihtiyacı doğurmuş ve bu sebeple ÖAI alanında baskıyı ortaya çıkarmıştır. Dil biliminde devrim konusunda ÖAI'nin ortaya çıkışı incelendiği zaman, en temel amacı İngilizce kullanımının kurallarını yani gramer kurallarını açıklayan dilbilim ÖAI bakımından özel durumlarda kullanılan dil özelliklerinin belirlenmesini de kapsamaya başlamıştır. Bu durumda ÖAI alanındaki dilbilim belirli bir grubun ihtiyaç duyduğu İngilizceyi, uzmanlık ya da çalışma alanlarının dilsel özelliklerini analiz ederek belirleyen ve gerçek hayat iletişimde dilin nasıl kullanıldığına odaklanan bir alan olmuştur. Kısaca, ihtiyaç duyulan İngilizceye göre dil kurallarının belirlenmesi olarak tanımlanabilir. Öğrenene odaklanma başlığı incelendiği zaman ise eğitim psikolojisindeki yeni gelişmelerin ÖAI'ye olan katkısı ön plana çıkmaktadır. ÖAI, öğrenen ve öğrenenin öğrenmeye karşı olan tutumunun merkezine almaktadır. Bu sebeple öğrenmenin etkililiğini

etkileyen etmenlerden olan ve öğrenci ihtiyaç ve ilgilerine göre değişiklik gösteren öğrenen motivasyonudur. Bu durum derslerin ya da öğretim programlarının öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmesinde en önemli katkı halini almıştır. Öğrenci motivasyonunun artması öğrenmeyi daha etkili, iyi ve hızlı hale getirmektedir. Sonuç olarak, ÖAI'nin temelini dilbilim ve eğitim psikolojisi alanındaki gelişmelere uygun olan İngilizce talebinin artması olarak söylenebilir. Bu bağlamda, Widdowson (1983), “ÖAI'nin basitçe dilin belirli bir alanını tanımlama meselesi olduğunu ve daha sonra bu tanımlamayı öğrencilere bu belirli alanla ilgili gerekli sınırlı yetkinliği vermek için bir ders belirtimi olarak kullanma meselesi olduğunu” belirtmektedir.

Ayrıca, ÖAI'nin ortaya çıktığı dönemlerde merkezi odağı akademik bağlamlarda bilim ve teknoloji amacıyla İngilizce idi. İlerleyen dönemlerde Selinker (1988) tarafından ÖAI metodolojisindeki yaklaşımlar “konu – uzman bilgi kaynakları ile istişareler” ve genellikle bilim ve teknoloji disiplinlerinde belirli metin türlerinin “retorik / dil bilgisel analizleri” olarak tanımlanmıştır. English for Specific Purposes Journal tarafından ÖAI'nin kapsamı genişletilmeye çalışılmış ve sonucunda 1981 – 1990 yılları arası yayınlanmış araştırma ve pedagojik uygulamaları açısından kapsamlı bir dönem olmuştur. Bu dönemde derginin özel sayıları öğretmen eğitimleri, mesleki ÖAI gibi konulardaki makaleleri içermiştir. 90'lı yıllardan sonraki dönem ise ÖAI'nin modern çağı olarak tanımlanmıştır. Bu dönemde uluslararası iki yeni dergi ortaya çıkmış, tür ve derleme çalışmalarına odaklanılmıştır. Günümüzde hala gelişmekte olan tür ve öğrenen odaklı ÖAI; konularda, metodolojilerde, retoriklerde, yazarın duruşu ve daha fazlasında çeşitlilik sağlaması bakımından gelişmeye açık bir alan olan alan yazında yer almaktadır.

ÖAI'nin gelişimi için, yükseköğretim kurumlarında dersler verilmekte, bu kapsamda akademik çalışmaların devamı için dergiler hazırlanmakta ve konferanslar düzenlenmektedir. Örneğin, Japonya'daki ÖAI topluluğu 1996 yılında Japonya Akademisi İngilizce Öğretmenleri ÖAI Özel İlgi Grupları oluşturdular. 1997 yılında ise bu gruplar, Fukushima Eyaletindeki Aizu Üniversitesi'nde düzenlenen ÖAI birinci Japon Konferansı'nda bir bütün olarak bir araya geldiler.

2.1.2. Özel Amaçlı İngilizcenin Özellikleri

ÖAI'nin özelliklerini bahsi geçen 1997'de düzenlenen konferansta Dudley-Evans (1997) “mutlak” ve değişken” özellikler terimleri altında açıklamaya çalıştı:

Öğrencilerin özel ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmış dil öğretimi olarak tanımlanabilen “mutlak özellikler” şu şekilde özetlenebilir:

- ÖAI, temellendirilmiş metodoloji ve tarafından önerilen etkinlikleri kullanır.
- Bu etkinlikler dilbilgisi, sözcük bilgisi, kayıt, çalışma becerileri, söylem ve türü kapsar.

“Değişken özellikler” ise aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- ÖAI, genellikler orta ve ileri düzey öğrenciler için tasarlanmıştır.
- ÖAI, belirli disiplinlerle ilgili veya bunlar için tasarlanmış olabilir.
- ÖAI'nin yetişkin öğrenciler için tasarlanmış olması muhtemeldir.
- ÖAI'de Gİ dışında farklı bir metodoloji kullanılabilir.
- Çoğu ÖAI dersi, dil sistemleri hakkında bazı temel bilgilerin edinildiği varsayımına uygun olarak tasarlanmıştır.

Bahsi geçen özelliklerden yola çıkarak ÖAI için öğrenenin özel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olma, içerik olarak belirli meslek grubu ve etkinliklerle ilgili olma; söz dizimi, sözcük bilgisi, söylem, anlambilim vb. etkinliklere uygun hedef dile odaklanma; öğrenilecek hedef dil becerileri ile sınırlı olabilme (sadece konuşma ya da dinleme gibi); istenildiğinde önceden belirlenmiş bir metodolojiye göre öğretilme özelliklerine sahip olan bir yaklaşım olduğu söylenebilir. Hutchinson ve Waters'a (1987) göre ÖAI, dil öğretmeye özel bir yaklaşım olduğundan içerik ve yöntemle ilgili tüm kararların öğrencinin öğrenme nedenine dayanması gerekmektedir. Buna ek olarak, Kennedy ve Bolitho (1984), ÖAI'nin "öğrencinin amaçlarının ve bu amaçlardan doğan iletişimsel ihtiyaçların araştırılmasına" dayandığını belirtmektedir. Öğrenenlerin özel ihtiyaçlarını karşılama olarak tanımlanan ÖAI, amaca uygun dili içeren etkinliklere odaklanmaktadır.

Hutchinson ve Waters (1987), ÖAI'yi bir yaklaşım olarak belirtmekte ve bilgiyi, öğrenenlerin önceki deneyimleri üzerine inşa edilen, sürekli değişen bir süreç olarak ele almaktadırlar. Bu durum ÖAI'yi öğrenen odaklı bir yaklaşım olarak ortaya çıkarmakta ve böylelikle öğrencilere kritik ve yaratıcı düşünme, problem çözme ve karar verme becerileri üzerinde pratik yapabilme olanağı sağlamaktadır. Böylelikle öğrenenlerden hatırlama, uygulama, analiz, sentez, tahmin ve değerlendirme gibi becerilerini de kullanmaları

beklenmektedir. Tahir (2009) öğrenci merkezli bir yaklaşım aynı zamanda öğrencileri fikirlerine sahip çıkmaya ve karar verirken ve harekete geçerken düşüncelerini yansıtmaya ve izlemeye teşvik ettiğini ifade etmektedir.

ÖAI’de ihtiyaç duyulan dilin öğretimi kadar dil becerilerinin öğretimi de önem arz etmektedir. Genellikle dil becerileri genellikle algılayıcı ve üretici beceriler olarak iki kategoriye ayrılmaktadır. Konuşma ve yazma becerileri üretici; dinleme ve okuma ise algılayıcı beceriler altında yer almaktadır. Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (CEFR) dil becerilerini; okuma, dinleme, yazma, karşılıklı konuşma ve bireysel konuşma olarak 5 sınıfa ayırmaktadır. Ancak bu konuda ÖAI bakımından farklı düşünceler bulunmaktadır. Paltridge ve Starfield (2013) beşinci beceri olarak kelimeyi önermekte; Celce-Murcia (2001) ise kelime ve dil bilgisini dört beceriye eklemektedir.

Gİ bakımından dil yetkinliğini ölçmede kullanılan becerilerden biri konuşma becerisidir. Hedef dili iletişim kurmada kullanma farklı becerileri de kullanmayı gerektirmesi bakımından önemlidir. Aynı şekilde ÖAI öğretimi kapsamında, konuşma becerisi hedef dilde iletişim kurabilmeyi sağlayacağından önem taşımaktadır. Schleppegrell ve Browman (1986), konuşma becerisinin geliştirilmesi için amaçları aşağıdaki gibi sıralanmaktadır.

1. Öğrenciler bildikleri bir konu hakkında kısa bir konuşma yapabileceklerdir.
2. Öğrenciler önceden hazırlandıkları kısa bir sözlü sunumu akıcı olarak ve az hata ile yapabileceklerdir.
3. Öğrenciler uygun dil formlarını kullanarak bilgi talep edebileceklerdir.

Buna ek olarak, konuşma becerisinin öğretilmesi için, bir durum seçilmesini, öğrencilere ihtiyaç duyacağı kelime, dil yapılarının ve fonksiyonel dilin öğretilmesini, örnek bir konuşma akış şeması gösterilmesini önermekte; devamında konuşma becerisinin geliştirilmesi için tartışma, resim açıklama ya da diyagramı açıklama, talimat verme gibi etkinliklerin kullanılabileceğini belirtmektedir.

Okuma becerisi Grabe ve Stroller (2009)’a göre fonolojik farkındalık, kelime tanıma, geniş kelime haznesi, ana fikri anlama, söylem yapısı bilgisi, çıkarım becerileri ve okumaya uygun hedefleri destekleyen bir dizi stratejiden oluşan bir beceridir. Prodanovska-Poposka (2022) ise hem Gİ hem de ÖAI için tavsiye edilen ve kullanılan okuma stratejilerinin hızlı

okuma şeklinde metinden genel bir fikir elde etme olan öz tarama ve detaylı bilgi edinme olan tarama olduğunu belirtmektedir. ÖAİ için okuma becerisi öğrencilerin bilgiyi arama, elde etme, yeni bilgiyi öğrenme, sentez yapma ve bilgiyi yeniden inşa etme becerilerini kazanması becerileri bakımından önemlidir. Ayrıca özgün metinlerin kullanılması da öğrencilerin ihtiyaç duydukları kelime ve dil yapılarını bir bütün olarak bağlam içerisinde görmelerine imkân sağlamaktadır.

Yazma, üretken becerilerin içerisinde yer alan öğrencilerden öğrendiklerini etkili ve doğru bir şekilde ortaya koyarak bir ürün çıkarmaları beklenen etkinliklerin olduğu süreç olarak ilerleyen bir beceridir. Grabe ve Stroller (2009) yazma becerisinin bilişsel psikolojinin gelişmesiyle birlikte öğrencilerin, hafıza, dikkat, dil, okuma, yazma, akıl yürütme, problem çözme gibi bilişsel becerilere odaklandığını belirtmektedir. ÖAİ öğrenenler bakımından yazma becerisi düşünüldüğünde ise öğrencilerin ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak seçilecek olan yazma türü önemli hale gelmektedir. Prodanovska-Poposka (2022) bir beceri olarak yazmanın her mesleğin zorunlu bir bölümü olduğunu ve pratikte herhangi bir duruma öğrencilerin hazırlanmalarının esas olduğunu ve bu nedenle başarılı bir kazanım için tamamen uygun öğretmen ve öğrenme stratejileri ile yapmanın önemli olduğunu belirtmektedir. Hyland (2013) ÖAİ kapsamında sıklıkla kullanılan yazma türlerini listelenmektedir: Lisans denemeleri, öğrenci tezleri, araştırmalar, tezler, araştırma makaleleri, bilimsel mektuplar, kitap ve incelemeler, dergi yazıları, hakem raporları.

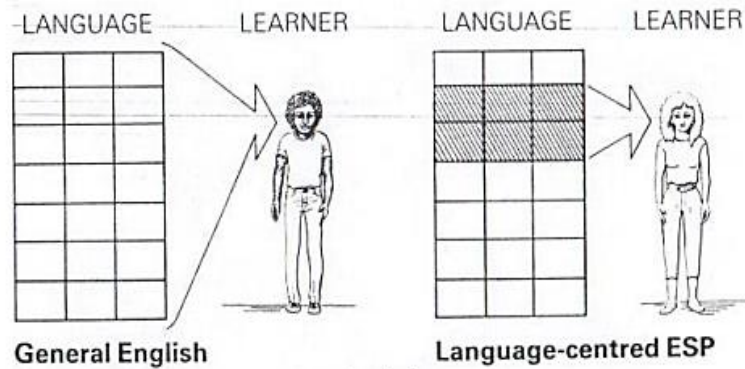
Dinleme becerileri eşit olmasa da hem Gİ hem de ÖAİ için önem arz etmektedir. Brown (1990) ÖAİ’de dinlemenin, girdilerle yorumlar oluşturan ve gerekli bilgileri isteyen aktif dinleyicileri geliştirmeyi amaçladığını belirtmektedir. Bu yapı, etkileşimi ve anlamayı kolaylaştırmak için bilişsel süreçlerin yanı sıra becerileri de içermektedir. Bu kapsamda, Anderson (1995) ÖAİ açısından dinlemenin fonoloji, sözdizimi ve kelime bilgisi açısından önceden kazanılmış bilgi ve yapıları içeren dil becerisine de bağlı olduğunu belirtmektedir. Bu da hem Gİ hem de ÖAİ için dinlemeyi bir dil edinme aracı haline getirmekte ve yeterlilik kazanmaya yardımcı konumuna koymaktadır.

Konuşma becerileri ÖAİ kapsamında düşünüldüğünde; etkinlikler gerçek hayat durumlarına uygun dili etkin kullanmalarını sağlamalıdır. Schleppegrell ve Bowman (1986), dil becerilerinin geliştirilmesi kapsamında hedefleri; öğrencilerin tanıdık oldukları bir konu hakkında kısa konuşma yapabilme, hazırlıklı konuşma yapabilme, belirli ve uygun dil yapılarını kullanarak bilgi alışverişini sözlü olarak yapabilme olarak belirtmektedir.

Dil bilgisi öğretimi kapsamında ÖAİ ile ilgili olarak Chen (2016), dil bilgisi bilgisinin okuma, konuşma, dinleme ve yazma gibi dil becerilerini gerçekleştirmede ÖAİ öğretimi için gerekli olduğunu ve bu nedenle dil bilgisi öğretimine ÖAİ öğretiminde önem verilmesi gerektiğini belirtmektedir.

2.1.3. Özel Amaçlı İngilizce ve Genel İngilizce

ÖAİ, Genel Amaçlı İngilizce veya Gİ ile karşılaştırılır. İngilizce, eğitim amaçlı diğer derslerle birlikte ikinci dil olarak gelecekte öğrenenler için yararlı bir konu olarak öğretiliyor ise, bu Gİ'dir. Bu tür bir öğrenmede, öğrencilerin İngilizceyi herhangi bir gerçek iletişimsel amaç için kullanmaları için genellikle acil bir gereklilik yoktur. Buna karşılık, eğer İngilizce belirli bir mesleki ve eğitim amacı düşünülerek uzmanlaşmış öğrencilere öğretiliyorsa, bu ÖAİ'dir. ÖAİ, iletişimsel yeterlilik için bir anlayış ve tercih ile öğrenme ve öğrenci odaklıdır. Rahman (2015), ÖAİ ve Gİ arasındaki en önemli farkın, öğrenenler ve öğrenenlerin İngilizce öğrenme amaçları olduğunu belirtmektedir. Buna ek olarak, ÖAİ öğrenenlerin; halihazırda İngilizce bilen, genellikle bir dizi mesleki beceride iletişim kurmak ve belirli meslekle ilgili faaliyetleri gerçekleştirmek için dili öğrenen yetişkinler olduğunu ifade etmektedir. Bu kapsamda da amaç ve ihtiyaçlara yönelik İngilizcenin olduğu bir ÖAİ dersinin geliştirildiğini ve dil bilgisi ve dil yapılarını öğretmekten çok bağlamsal dile odaklanıldığını eklemektedir.

Şekil 2.1. Gİ ve ÖAİ Terimlerinin Odaklandığı Dil

Şekil 2.1’den yola çıkarak iki farklı tanım olan “özel dil” ve “özel amaç” kavramları ile ilgili olarak Mackay ve Mountford (1978) özel dil ile ilgili şu açıklamayı yapmaktadır: “Özel dil kavramını anlayabilmemizin tek pratik yolu, tüm dilden seçilen sınırlı bir kelime ve ifade dağarcığıdır, çünkü bu sınırlı dağarcık, iyi tanımlanmış bir bağlam, görev veya meslek içindeki her gereksinimi kapsar.” Bahsi geçen “özel amaç” ise öğrenenlerin öğrendikleri dilin doğasını değil öğrenme amaçlarını ifade etmektedir. Her iki kavramda da geçen “özel”

kelimesi sadece öğrenilen belirli bir jargonu değil aynı zamanda öğrenenlerin amacını ifade etmektedir. Rahman (2015), ÖAI'de önemli noktanın öğrencilerin gerçek dünyasından ayrı bir konu olarak öğretilmediğini, bunun yerine öğrenciler için önemli bir konu alanına entegre edildiğini belirtmektedir.

İçerik olarak Gİ dil bilgisi konularının, sesletim bilgisinin, kelime ve ifade bilgisinin temellerini öğretmeyi amaçlamaktadır. ÖAI içeriği ise öğrenci ve alan ihtiyaçlarına göre belirlenmektedir. Hutchinson vd. (1987) ÖAI ve Gİ arasında teoride herhangi bir fark olmadığını ancak uygulamada büyük farklılıklar olduğunu ve ÖAI'yi Gİ'den ayıranın bir ihtiyacın varlığı değil, ihtiyacın farkındalığı olduğunu belirtmektedirler. Buna ek olarak; Orr (1998) Gİ'nin ortaokul ve lise düzeyindeki İngilizce eğitimi olduğunu ve öğrencilere İngilizcenin sesleri ve sembolleri ile sözlü ve yazılı söylemi oluşturan sözcüksel, dilbilgisel, retorik unsurların tanıtıldığını ifade etmekte; ÖAI'yi ise Gİ'yi temel olan ve öğrencileri veya çalışan yetişkinleri belirli disiplinlerde veya mesleklerde belirli amaçlara ulaşmak için kullanılan İngilizceye hazırlamak için tasarlanmış araştırma ve öğretim olarak belirtmektedir. Buna ek olarak ÖAI ders içeriklerinin belirlenmesinde ihtiyaç analizi önemli bir husus olarak ortaya çıkmaktadır.

Kitkauskienė (2006), hem ÖAI hem de Gİ'nin kişinin sözlü veya yazılı herhangi bir biçimde iletişim kurma becerisini geliştirdiğini, her iki durumda da dil bilgisi; dil bilgisi yapılarının doğruluğunu, sözcüklerin doğru seçimini ve anlamlarının keskinliğini içerdiğini; ÖAI öğretimindeki birincil amacın öğrenciye daha önce edinilen bilgileri gözden geçirerek İngilizcenin pratik kullanımını sağlamak olduğunu, ÖAI'nin yalnızca belirli cümle yapılarının veya kelime kombinasyonlarının tanınmasına değil aynı zamanda farklı metin türlerindeki sözcüklerin terim ve anlamlarının seçimine de odaklandığını belirtmektedir. Buna ek olarak, Kitkauskienė (2006); ÖAI'nin Gİ bilgisine dayandığını ve Gİ'nin daha çok dilbilgisi yapılarını ve genel kelimeleri öğrenmeye adandığını, ÖAI'nin ise dil bilgisi, telaffuz ve diğer becerileri pekiştirmeyi ve belirli profesyonel bağlamda sözcüklerin özel anlamlarını edinmeyi amaçladığını eklemektedir.

Bilokcuoğlu (2012) ÖAI dersini veren öğretmenlerin Gİ dersini verenlerden daha karmaşık bir role sahip olduğunu; ÖAI ve Gİ arasındaki farkları öğrenenleri amaçlar ve ilgi alanları başlıkları altında aşağıdaki gibi belirtmektedir.

Öğrenenler:

ÖAİ - özellikle (çalışan) yetişkinler

Gİ - özellikle lise öğrencileri

Amaçlar:

ÖAİ - belirli öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılama

Gİ - bir dizi beceriyi (okuma, yazma, konuşma, dinleme, kelime bilgisi, dilbilgisi, telaffuz vb.) içeren Gİ yeterliliğini geliştirme

İlgi Alanları:

ÖAİ - farklı öğrenci gruplarının ihtiyaçlarına göre uygun ders tasarlama

Gİ - kelime çalışması, yazım kuralları, dilbilgisi, telaffuz vb. hedefleyen dersler tasarlama

ÖAİ öğrenenlerin ihtiyaçlarına odaklandığından dolayı ihtiyaç analizi yapılması önemli hale gelmektedir. Mackay ve Mountford'a göre (1978), tüm dil öğretiminin belirlenen öğrenci gruplarının özel öğrenme ve dil kullanım amaçlarına uygun olarak tasarlanması gerekir, bu sebeple bir dil programının içeriğinin öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun hale getirmeden önce öğrencilerin özel öğrenme ve iletişim ihtiyaçlarını anlayabilmek için sistemsal bir analiz yapmak ön koşuldur. Bu bakımdan ÖAİ, Gİ'den farklılaşmaktadır.

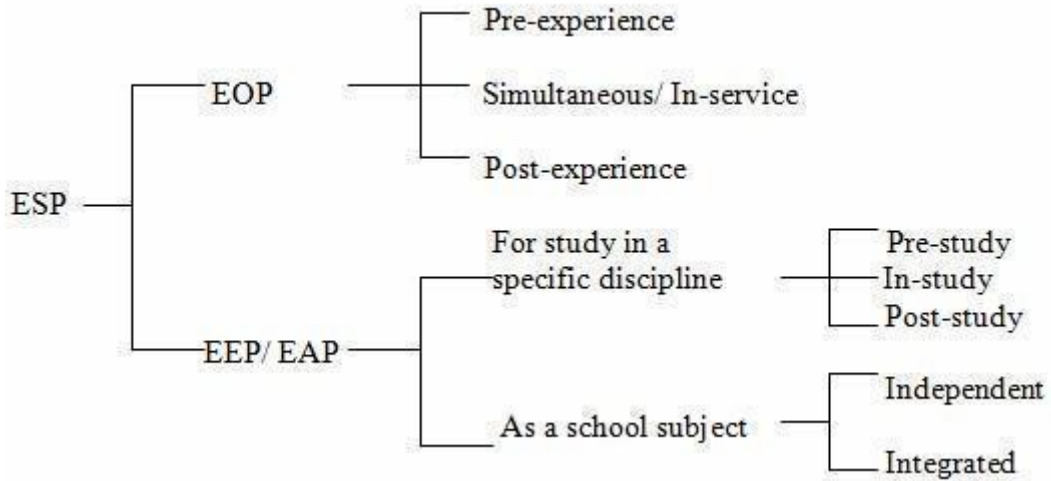
2.1.4. Özel Amaçlı İngilizce Sınıflandırmaları

ÖAİ için farklı eğitimciler tarafından farklı taksonomiler önerilmektedir. David Carver (1983) üç farklı ÖAİ türü açıklamaktadır:

1. Kısıtlı (Sınırlandırılmış) bir dil olarak İngilizce,
2. Akademik ve mesleki amaçlar için İngilizce,
3. Belirli (Özel) konularla İngilizce.

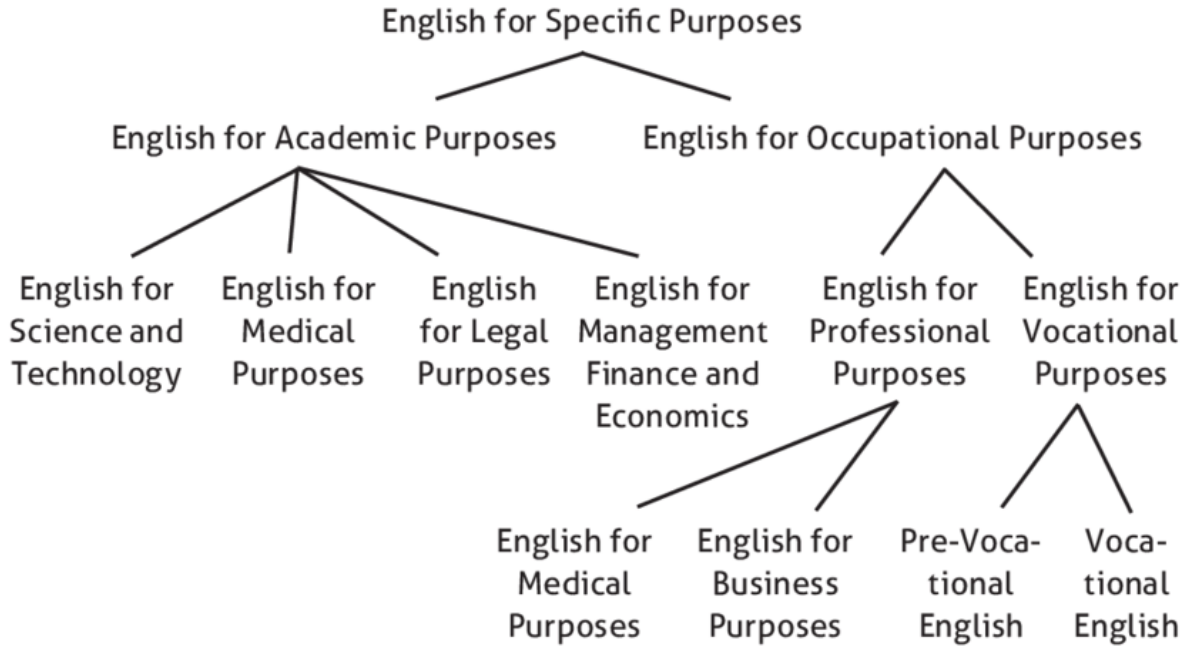
Bu tanımla ilgili olarak Mackay ve Mountford (1978) sınırlandırılmış dil ile dil arasındaki farklı hava trafik kontrolörünün kullandığı dil üzerinden örneklendirmektedir. Mackay ve Mountford (1978) hava trafik kontrolörünün kullandığı dili kullandığı yere göre sınırlı olması ve durumsal olması bakımından özel olarak kabul edilebileceğini, ancak kısıtlı

olmasının yeni durumlarda ya da mesleki ortamın dışındaki bağlamlarda etkili bir şekilde iletişim kurmasına izin vermeyeceğini belirtmektedir. İkinci tür olan akademik ve mesleki amaçlar için İngilizce kavramında; Pilotlar için İngilizce mesleki İngilizce, Hemşirelik öğrencileri için İngilizce ise akademik İngilizce kapsamında değerlendirilebilir. Ancak bu iki terim arasında kesin bir ayrım bulunmamaktadır. Hutchinson ve Waters'a (1987) göre bunu sebebi insanlar hem işte çalışıp hem de öğrenci olarak eğitim alabilmeleri mümkün olduğu ve ayrıca birçok durumda, bir çalışma ortamında kullanılmak üzere öğrenilen dilin daha sonra öğrenci bir işe başladığında ya da çalışanın işe döndüğünde kullanması muhtemel olduğudur. Carver'ın (1983) da bu iki terim arasında ayrım yapmaması, iki terimin aynı amaca hizmet ettiğini düşündüğünü göstermektedir: istihdam. Carver (1983) tarafından tanımlanan üçüncü terim olan belirli konularla İngilizce, örneğin lisansüstü okuma çalışmaları için İngilizceye ihtiyaç duyan, konferanslara katılan veya yabancı kurumlarda çalışan bilim insanlarının gelecekteki İngilizce ihtiyaçlarıyla ilgilenmektedir. Bu ÖAİ türü, durumsal dile odaklanan ÖAİ için önemli bir bileşen olarak ortaya çıkmaktadır. Bahsedilen durumsal dil ise hedef işyeri ortamlarında kullanılan özgün dilin ihtiyaç analizinden elde edilen verilerin yorumlanmasına göre belirlenmektedir.

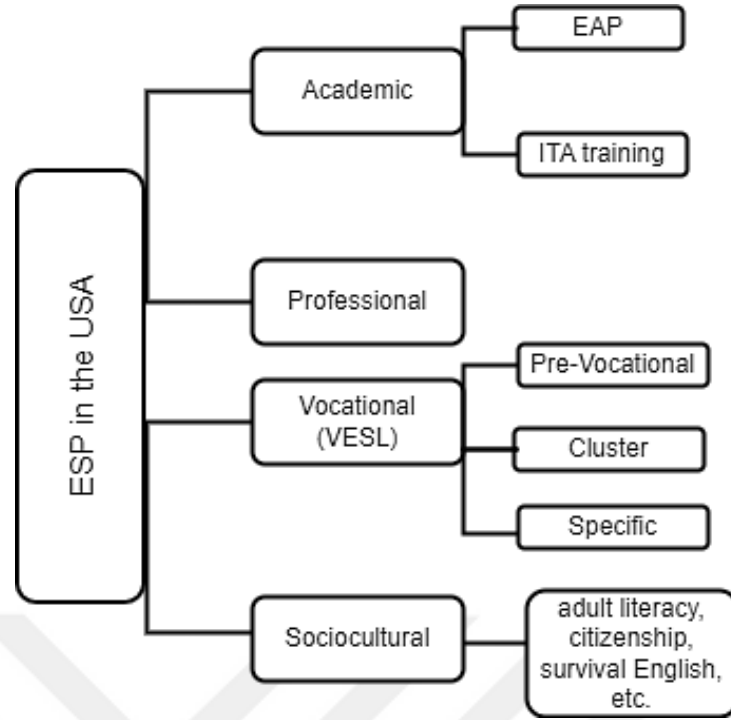
Şekil 2.3. Robinson tarafından Yapılan ÖAI Sınıflandırmaları (1991)

Robinson (1991) tarafından ÖAI için yapılan sınıflandırma Şekil 2.3'te sunulmaktadır. Robinson ÖAI'yi mesleki amaçlar ve akademik/egitimsel amaçlar için İngilizce olarak iki kategoriye ayırmaktadır. Mesleki amaçlı İngilizceyi ön deneyim, hizmet içi ve deneyim sonrası olarak üç alt kategoriye ayırmaktadır. Mesleki amaçlar için İngilizceyi kullananlara örnek olarak ise doktor, pilot, otel çalışanlarını vermektedir. Akademik/Eğitimsel amaçlı İngilizceyi ise belirli bir disiplinde çalışma için ve okul konusu olarak iki ana başlık altında toplamaktadır. Belirli bir disiplin İngilizceyi çalışma öncesi, çalışma sırasında ve çalışma sonrası olarak üç alt kategoriye ayırmakta; okul konusu olarak İngilizceyi ise bağımsız ve tümleşik olarak iki başlığa ayırmaktadır. Robinson (1991) aynı zamanda; Akademik amaçlı İngilizceyi belirli akademik amaçlı İngilizce ve genel akademik amaçlı İngilizce olarak iki alt kategoriye ayırmakta; özel akademik amaçlı İngilizcenin kullanım alanı olarak tıp, mühendislik, ekonomi gibi alanları örnek olarak vermekte; genel akademik amaçlı İngilizcenin kullanımı için ise dört beceriyi, dört beceride kullanılan stratejileri, dil kullanımında yetkinliği örnek olarak vermektedir. Robinson'a (1991) göre, mesleki amaçlı İngilizce işle ilgili olan ihtiyaçları ve eğitimi içermektedir.

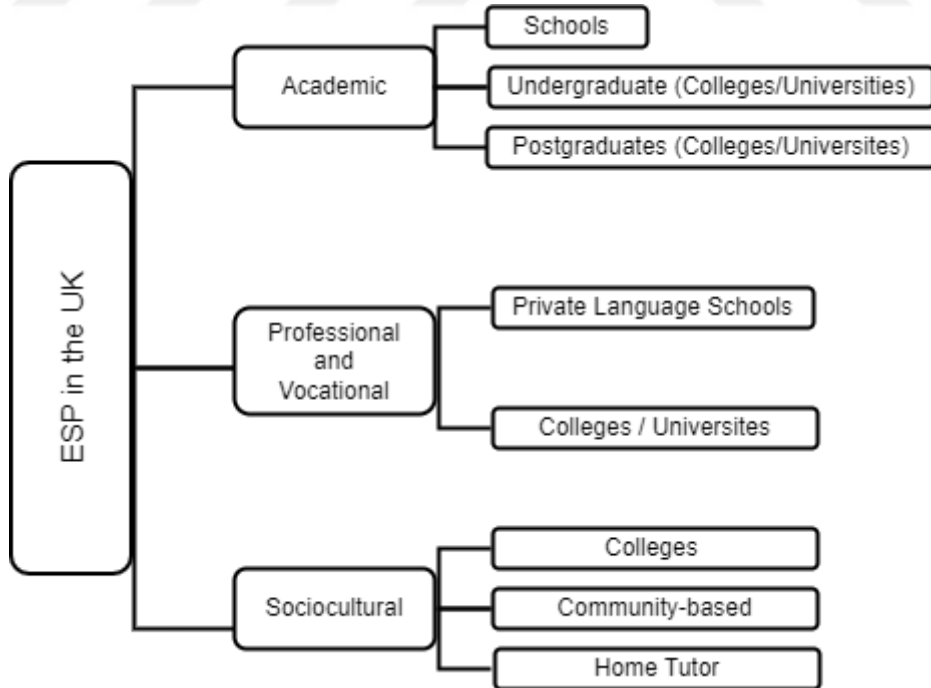
Şekil 2.4. Dudley-Evans ve John Tarafından yapılan ÖAI Sınıflandırması (1998)

Dudley-Evans ve John (1998) ÖAI'yi Akademik Amaçlar için İngilizce ve Mesleki Amaçlar için İngilizce olarak iki kategoriye ayırmakta ve bu iki kategoriye mesleki ve disiplin alanına göre tekrar sınıflandırmaktadır. (Şekil 2.4) Mesleki amaçlı İngilizce, yönetim, tıp, hukuk ve iş alanlarındaki profesyonel amaçları ve çalışırken ya da çalışma öncesi durumlarda uzman olmayanlar için mesleki amaçları içermektedir.

Şekil 2.5. Johns Tarafından Yapılan Amerika'daki ÖAİ Sınıflandırması (1990)

Bu sınıflandırmalara ek olarak; Jones (1990) Amerika Birleşik Devletleri'nde ÖAİ kategorileri oluşturmuştur: Akademik, Mesleki, Kariyere yönelik, Sosyokültürel (Şekil 2.5).

Şekil 2.6. Howard ve Brown Tarafından Yapılan Birleşik Krallık'taki ÖAİ Sınıflandırması (1997)

Howard ve Brown (1997) ise Birleşik Krallık'ta ÖAİ kategorileri oluşturmuştur: Akademik, Mesleki ve Kariyere yönelik, Sosyokültürel (Şekil 2.6). Belcher (2009) ÖAİ'yi Akademik, Mesleki ve Sosyokültürel olarak üç kategori altında toplamaktadır. Akademik Amaçlı İngilizce'yi daha yüksek eğitim seviyelerindeki öğrencilerin ihtiyaçlarına göre uyarlandığını belirtmektedir. Mesleki Amaçlı İngilizce'yi sürekli genişleyen ve yan dallar üreten mesleklerle ilişkilendirmektedir. Sosyokültürel Amaçlı İngilizce'yi ise fiziksel engellerle başa çıkan, vatandaşlık arayan, dil ve okuryazarlık öğrenenlere yönelik olarak tanımlamaktadır. Ancak, bu kategorilerin evrimleşerek daha yeni alanların ortaya çıktığı belirtmektedir.

Yapılan sınıflandırmalardan yola çıkıldığında, ÖAİ türlerinden Akademik Amaçlı İngilizce daha çok eğitim alanında ihtiyaç duyulan, farklı disiplinlere özgü dil becerilerine yönelik olan dili içermektedir. Akademik yazma, dinleme, konuşma ve okuma; İngilizce dilinde eğitim veren bölümlerde kullanılan dil gibi alanlar örnek verilebilir. Mesleki Amaçlı İngilizce ise herhangi bir meslek alanında kişinin ihtiyaç duyacağı biçimsel ya da anlamsal durumların olduğu dili içermektedir. Bu kapsamda, sağlık, havacılık, turizm, ekonomi gibi alanlarda alana özel olan ifadeleri içeren dil örnek olarak verilebilir. Sosyokültürel Amaçlı İngilizce ise daha çok toplumsal içerikli dili anlatmaktadır. Toplumda iletişim için kullanılan dil, bölgeye özel ifadeler ya da dile özel ifadeler bu kapsamda örnek olarak verilebilir.

2.1.5. Havacılık İngilizcesi

ÖAİ'nin alt kategorilerinden Mesleki Amaçlı İngilizce kapsamında verilen dil türleri incelendiğinde sıklıkla karşılaşılan terim Havacılık İngilizcesidir. Moder (2012) Havacılık İngilizcesini, ortak dil özelliklerinin ve profesyonel olarak düzenlenen standartların, olağandışı veya beklenmedik durumlarda kullanım için gereken biraz daha ayrıntılı, sade bir İngilizce çeşidi ile rutin bağlamlarda kullanım için belirlenmiş sınırlı bir çeşidi tanımlamak için etkileşime girdiği bir ÖAİ alanı olarak tanımlamaktadır. Feak (2013) tarafından belirtildiği gibi, Havacılık İngilizcesi, ICAO kılavuzları ve her ülkenin mevzuatı veya öğretim materyalleri gibi onu açıklayan düzenlemelerde de belirtildiği gibi İngilizcenin konuşulan bir türüdür. (akt. Lopez, 2013) Cutting (2011), havacılık alanında görev yapan personelin kullandığı dilin alışılmış İngilizce sesletim, yapı, kelime ve etkileşim kalıplarını kullandığını ancak bunları belirli alan ve bağlama göre uyarladığını belirtmektedir. Havacılık İngilizcesi, bu alanda yaşanan olaylardan yola çıkarak bu alanda görev yapan kişilerin iletişim kurabilmelerini gerekli kılmaktadır. Ancak, bu iletişim doğru, anlaşılır ve

etkili olmalıdır. Bu bağlamda, özellikle pilotların ve hava trafik kontrolörlerinin iletişim hatalarından kaynaklanan ölümcül kazaların önüne geçmek amacıyla Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü tarafından (ICAO) İngilizce 1951 yılından beri Havacılık sektörünün ortak dili olarak kabul edilmiştir (Boschen ve Jones, 2004'ten akt. Park, 2012). Ayrıca iletişim kapsamında örnek olarak, 1977 yılında dünya havacılık tarihinin en büyük kazası olan iki uçağın yerde çarpışarak 583 kişinin ölümüne sebep olan Tenerife faciasına gösterilebilir. Yaşanan faciada, kulede görev yapan hava trafik kontrolörü kalkış izni vermediği halde uçağın pilotu uçağa tam gaz vererek kalkmaya başlamış ve devamında yüzlerce insanın ölümüne sebep olan facia yaşanmıştı. Buna ek olarak, 1990 yılında 9 uçuş görevlisi ve 149 yolcusu ile Bogota'dan kalkan Avianca 052 uçağı Long Island'daki bir yerleşim bölgesinin yamacına çarpmış ve 73 kişi ölmüştür. Kazadan sonra yapılan incelemelerde kazanın zayıf iletişim ve kötü hava şartlarının etkisiyle yakıt tüketimi sebebiyle kontrolün kaybedilmesi olarak belirtilmiştir. Estival ve Farris (2016), bu olaydaki zayıf iletişimin, kontrolör-pilot iletişiminde doğruluğun ve güncelliğin önemini göstermekte olduğunu, İngilizce dil yetersizliğine ek olarak iletişim hatası, acil durum bildirimi için öngörülen ifadelerin kullanımındaki eksikliğe ve mesajın kontrolöre iletilmesinin zamanında olmamasına bağlanabileceğini belirtmektedir. Yaşanan olaylar sonrasında ortak bir dilin kullanılması ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. Estival ve Farris (2016), birkaç uçağın aynı hava sahasını paylaştığı durumlarda ortak bir dilin havacılık güvenliği için çok önemli bir faktör olduğunu ifade etmektedir.

ICAO (2004) politikasına göre, uluslararası uçuşlardaki pilotlar ve uluslararası uçuşları kabul eden hava sahalarındaki hava trafik kontrolörleri, istasyonun yerde kullandığı dile ek olarak İngilizce 'de etkin bir şekilde iletişim kurma becerisini göstermelidir. Federal Havacılık Ajansı (FHA) (1995) pilotların yeterince iletişim kuramamasının neden olduğu güvenlik tehlikesinden endişe duyduğu için, telsiz kullanılarak yapılan hava trafik kontrolü ile yeterince ilgilenebilmek için tüm FHA sertifikaları ve derecelendirmeleri için İngilizce dilinin akıcılık gereksinimlerini standart hale getirmeyi önerdi. Buna ek olarak 2003 yılında ICAO, dünya çapındaki pilotların ve hava trafik kontrolörlerinin Mart 2008'e kadar öngörülen bir derecelendirme ölçeği ile Operasyonel Seviye 4 olarak tanımlanan tek tip minimum İngilizce yeterlilik seviyelerine ulaşmalarını gerektiren Havacılık İngilizcesi için yeni standartlar uygulamaya koydu. Bu kapsamda üye ülkelerin kapsamlı bir eğitim ve test prosedürleri uygulamaya koymaya ihtiyaç duymaktaydı. ICAO tarafından istenen dil yeterlilik seviyeleri ölçeği Ek-1'de sunulmaktadır. Ölçek, dinleme ve konuşma becerileri

sesletim, yapı, kelime, akıcılık, anlama ve etkileşim bileşenleri ile ölçmekte ve Seviye 1-2-3-4-5 ve 6 olarak sınıflandırmaktadır. ICAO tarafından asgari kabul edilebilir yeterlilik seviyesi, Operasyonel Seviye 4, pilotların ve hava trafik kontrolörlerinin anlaşılır telaffuz, anlaşılır akıcılık, beklenmedik durumları açıklamak, ortak, somut ve işle ilgili konularda iletişim kurmak için yeterli bir kelime aralığına sahip olduklarını göstermelerini gerektirmektedir. Ayrıca, minimum seviyede kabul edilebilir anlama ve etkileşim becerileri de aynı ölçekte belirtilmektedir. Havacılık İngilizcesi sıklıkla iletişim kurması gereken pilot ve hava trafik kontrolörlerinin kullandığı dili aynı zamanda bu sektörde görev yapan teknisyen, uçuş ekibi, mühendis ve yönetici gibi herkesi kapsamaktadır. Havacılık İngilizcesini Gİ'den ayıran en önemli özelliklerden biri kendine ait standardize olmuş bir jargonun olması alanda belirli bir bilgi birikimine sahip olunması gösterilebilir. Standardize olmuş bir dil oluşturulmasında amaç ise kelimelerin ya da ifadelerin kültürel yönelime bağlı olarak farklı bir eylem ve beklenti içermesidir. Havacılık İngilizcesi Gİ'den farklı olarak bağlama ve sektördeki tarafından bilinen anlatım biçimlerine (frezyoloji) dayanmakta; ayrık ve kısaltılmıştır.

Havacılık İngilizcesi öğretimi kapsamında yer alan konu ve başlıklar; kısaltmalar, hayvanlar, havacılık, uçuş, davranış, tutumlar, kargo, ürün, sebepler, durumlar, coğrafik yapılar, sağlık, sayılar, problemler, kazalar, arıza, kuralları protokoller, zaman, program, hava durumu, iklim ve daha fazlası olarak belirtilmektedir. (ICAO Doc9835)

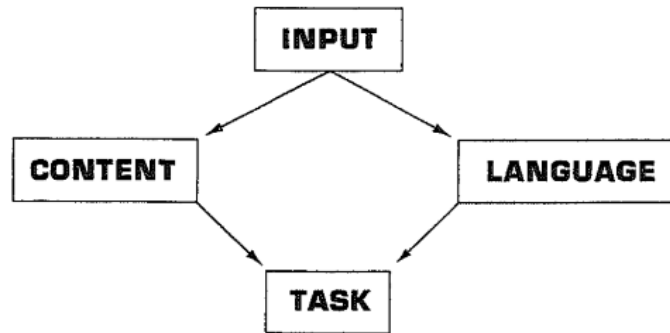
2.2. Özel Amaçlı İngilizce Materyalleri

Öğrenen ihtiyaçlarına yönelik olan ÖAI'nin öğretiminde kullanılacak materyaller bu ihtiyaca yönelik olarak hazırlanmaktadır. ÖAI materyalleri ile ilgili olarak Hutchinson ve Waters (1987) bazı ilkeler belirlemiştir:

- Materyaller öğrenmeye teşvik edicidir.
- Materyaller öğrenilecek olan dilin yoğun karmaşıklığı için bir yol sağlayarak öğretmen-öğrenme sürecini düzenlemeye yardımcı olur.
- Materyaller dilin ve öğrenmenin doğasına ilişkin bir görüşü somutlaştırır.
- Materyaller öğrenme hedeflerinin doğasını yansıtır.

- Materyaller öğretmenleri yeni tekniklerle tanıştırmak öğretmen eğitiminin temelini genişletmede oldukça yararlı bir işleve sahip olabilir.
- Materyaller doğru ve uygun bir dil kullanım modeli sağlamaktadır.

Hutchinson ve Waters (1987) tarafından, bu ilkeler doğrultusunda; yaratıcılık ve üretkenliği de kapsayan öğrenmenin çeşitli yönlerini entegre eden uyumlu bir materyal taslağı oluşturulmuştur. Bu taslak girdi, içerik odağı, dil odağı ve görev olarak dört elementten oluşmaktadır. Girdi; öğrenenlerin ihtiyaçlarına uygun herhangi bir etkinlik, dil yapısı, iletişim konusu, konuya uygun beceri gelişimi fırsatı sağlayan şeyler gibi veriler olabilir. İçerik odağı ise; sadece dili değil öğrenilen dilin anlamlı iletişim kurmada ya da bilgi alışverişinde kullanılmasını içermektedir. Dil odağı; öğrencilerin dili kullanması değil aynı zamanda dili anlamaları, dilin parçalarını kavrama şansını elde etmeleri ve pratik yapmalarıdır. Görev ise; öğrenilen dilin hem içerik hem de dil kullanım bilgisi olarak iletişimsel görevlerle etkili kullanımınıdır.

Şekil 2.7. Hutchinson ve Waters Tarafından Hazırlanan Materyal Tasarım Modeli (1987)

Şekilde Hutchinson ve Waters (1987) tarafından ifade edilen materyal tasarım modeli sunulmaktadır. Bu modelde ünitelerde asıl odaklanılanın görev olduğu belirtilmektedir. Bu modelde dil ve içerik girdiden alınır ve öğrencilerin görevi yerine getirmek için ihtiyaç duyacakları şeye göre seçilir.

Hyland (2006), ÖAİ materyallerinin, dili anlamasına yardımcı olmalarını, dilin doğru kullanımı için model teşkil edici ve bilgiye odaklanan referans malzemeleri içermelerini belirtmektedir. Böylelikle materyaller dili öğrenenlerin dilsel gelişimine katkı sağlar, profesyonel iletişimi teşvik edici ve referans malzemeler ile daha fazla bilgi sağlar duruma

gelmektedir. Alana ait dili sadece bilmek değil aynı zamanda o dili ve dildeki yapıları uygun bir şekilde kullanabilmek iletişim sağlamak adına önem arz etmektedir.

Baleghizadeh ve Rahimi (2011) ÖAI materyallerinin öğrencilerin ilgilerini arttırıcı ve motive edici olmalarını tavsiye etmektedir. Bunu sağlayabilecek tekniklerden birinin ise resim, görsel, görev ve özgün materyal kullanımı olduğunu belirtmektedir. Buna ek olarak; materyallerin tartışma soruları, tahminde bulunma etkinlikleri, gözden geçirme ve tarama etkinlikleri ve okuduklarını değerlendirme ve kritik olarak analiz etmeyi sağlayacak görevleri içermesini gerektiğini; ders kitaplarının metinlerdeki en belirgin fikirlere öğrencilerin dikkatini çekmeyi sağlayacak tablo, akış şeması ve diyagram tamamlama gibi etkinlikleri sağlaması gerektiğini; ders kitaplarının içeriğinin öğrencilerin önceki öğrenme deneyimleri ve arka plan bilgileri ile ilgili olması gerektiğini, dilbilgisi yapılarını kapsamalı ve kelime dağarcığı ve miktarı bakımından yeterli olması gerektiğini belirtmektedir.

Benavent ve Peñamaría (2011), öğrenci merkezli bir yaklaşımın ÖAI’de esas olduğunu belirtmekte, sadece yayınlanan metinlerle değil aynı zamanda özgün materyallerin de kullanılması gerektiğini belirtmektedir. Ayrıca, özgün materyallerin öğrencilerin ihtiyaç duyacağı görevler ile ilgili gerçekçi bir bağlam sağladıklarını ve problem çözme, proje tabanlı öğrenme, vaka tabanlı öğrenme, rol yapma, simülasyon ve oyunlaştırma metodolojisine fayda sağladığını eklemektedirler. Bu kapsamda düşünüldüğünde ÖAI materyalleri hedef dilin öğretilmesinde öğrenenleri gerçek hayat kullanımına ve o alandaki kültüre maruz bırakmaktadır.

2.2.1. Havacılık İngilizcesi Materyalleri

Havacılık İngilizcesi kullanıldığı alan gereği daha çok anlama, karar verme, teyit etme gibi iletişim kurma becerilere odaklanmaktadır. Bu kapsama Havacılık İngilizcesi öğretiminde kullanılacak olan materyallerin daha çok dinleme ve okuma gibi kavrayıcı becerilere ve devamında üretken becerilerden olan konuşmaya yönelik olması beklenmektedir. Hymes (1972) iletişimsel bir hedefe ulaşmada, ikinci dil öğrenenlerin sadece dilbilgisel olarak değil aynı zamanda uygun bir şekilde konuşmayı da öğrenmeleri gerektiğini belirtmektedir. Bu uygunluk, Havacılık İngilizcesinde de önem arz etmekte ve bu özgün, anlaşılır, anlamlı ve bağlamsal olarak uygun materyallerle sağlanmaya çalışılmaktadır. Havacılık İngilizcesi alanında dil öğrenmenin amacı iletişimsel yeterliliğe sahip olmak ve bu kapsamda bu alanda kullanılan materyaller de öğrencilerin iletişimsel becerilerini geliştirmeye yöneliktir. Bu kapsam Havacılık İngilizcesi iletişimi için

materyallerde pilot- hava trafik kontrolörü, pilot- pilot, hava trafik kontrolörü- hava trafik kontrolörü, kabin görevlisi- yer görevlisi gibi iletişimsel öğelerin olması beklenir. Buna ek olarak, Havacılık İngilizcesi materyallerinden Ek-1’de yer alan ICAO Dil Yeterlilik Ölçeği’ne uygun olmaları da beklenmektedir. ICAO dokümanında kullanılacak olan materyal için; eğitimin genel hedeflerini ve ICAO gereksinimlerinin çerçevesini tanımlaması, öğretim programının farklı kısımlarını sunması ve bunların nasıl ve ne zaman kullanılacağını göstermesi, öğrencilerin öğrenmelerini daha verimli hale getirecek öğrenme stratejileri hakkında bilgi vermesi gibi gereklilikler olduğunu belirtmektedir.

Havacılık İngilizcesi öğretiminde kullanılacak olan materyaller öğrenenlerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmalı, seçilmeli ya da uyarlanmalıdır. Dili öğrenenler materyallerin işleri ile ilgi olduğunu görecektir ve böylelikle daha motive hissedeceklerdir. Sadece düşük seviyeler için değil aynı zamanda seviyesi yüksek olanlar için de bu durum geçerlidir. Seviyesi yüksek olup belirli bir dil yeterliliği kazananlar da işte ihtiyaç duyacakları dile odaklanan derslerde ve öğrenme etkinliklerinde daha verimli olacaklardır.

Öğretim boyutunda öğretim kurumlarında verilen Havacılık İngilizcesi teknik bir dilden ziyade Havacılık bağlamında sade bir dil öğretmeyi hedeflemektedir. Sade dil Havacılık alanında kalıplaşmış dili içeren freyzolojiden ziyade alışılmışın dışında yaşanan durumlarda kullanılan dili içermektedir. Sade dil aynı zamanda genellikle sorunlu durumlarda (Moder, 2013) veya bir durum için belirli bir deyim bulunmadığı durumlarda kullanılan dil olarak tanımlanır.

ÖAI öğretiminde olduğu gibi Havacılık İngilizcesi öğretiminde de kullanılan materyaller öğrenci ihtiyaçlarına uygun ve alana özel olması sebeplerinden önemlidir. Havacılık İngilizcesi kapsamında ihtiyaç duyulan materyaller anlamlı, iletişimsel becerileri geliştiren ve bağlamsal çerçevede özgün olmalıdır. Böylelikle öğrenciler hedef dilin gerçek dünya kullanımına maruz kalmış olacaklardır. Sullivan ve Girginer (2002) anadili İngilizce olmayanlar için mesleki ortamda kullanılmak üzere kelime dağarcığı ve konuşma becerilerinin geliştirilmesine yönelik sürekli bir ihtiyaç bulunduğunu belirtmektedir. Buna ek olarak, Karimi ve Sanavi (2014)’ye göre, Havacılık İngilizcesi öğretiminde dil becerilerinin öğretimi ve uygulamalarının yapılması öğrencilerin ihtiyaç duydukları bir durumdur. Seçer, Şahin ve Alıcı (2015) yaptığı çalışmadan topladığı verilere göre, sesli-görsel materyallerin öğrencilerin motivasyonu ve derse katılımına olumlu bir etki ettiğini; derse giren öğretmenlerin de Havacılık İngilizcesi öğretiminde iş yüküne yardımcı olduğunu

belirtmektedir. Havacılık İngilizcesi kapsamında derslerde kullanılacak olan materyaller sessel bakımdan pilot-pilot, pilot-kabin memuru, pilot-hava trafik kontrolörü gibi diyalogları ve farklı telaffuzları; içerik olarak yine havacılık alanına özgü okuma metinleri ve etkinlikleri; görsel olarak da alana uygun ve konu başlıklarıyla uyumlu görselleri içerir nitelikte olmalıdır. Bu durum hem sınıf içi etkinlikler hem de sınıf dışı bireysel çalışma ve motivasyon bakımından öğretime olumlu katkı sağlamaktadır.

Aiguo (2008), Havacılık İngilizcesi dersinin öğretiminde freyzoloji öğretimine, dinleme becerilerinin geliştirilmesine, sesletim doğruluğunun arttırılmasına ve mesleki bilginin arttırılmasının faydalı olduğunu belirtmektedir. Buna ek olarak Kim ve Elder (2009) çalışmasında öğrencilerin telaffuzlarına odaklandılar ve Havacılık İngilizcesi öğretiminde iletişimde kapsanmasını gerektiğini belirttiler. Bullock (2016), ICAO kriterlerinin yanı sıra Havacılık İngilizcesi materyallerinin öğrenci seviyesine uygun, öğrenme stratejilerine odaklanan, geri bildirim veren ve hata düzelten, ihtiyaca uygun etkinlikleri içeren, sözlü üretime olanak sağlayan ve fonksiyonel dil sunan materyaller olarak ortaya çıktığını belirtmektedir.

Havacılık İngilizcesi öğretimi maksadıyla kullanılacak olan materyal aynı zamanda ICAO (2006) tarafından belirlenmiş olan sesletim, yapı, kelime, akıcılık, anlama ve iletişim başlıklarının içeriklerini kapsamalıdır. Buna ek olarak kullanılacak olan materyal ICAO Dil Yeterlilik seviyelerinden ihtiyaç duyulan en az “Operasyonel Seviye 4” ün gerekliliklerini de karşılayabilmelidir.

2.3. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde ÖAI alanında kullanılan ders kitapları ve Havacılık İngilizcesi alanında kullanılan ders kitapları ile ilgili olarak yapılmış olan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir. Havacılık İngilizcesi ÖAI'nin bir alt olması sebebi ile bu alanda kullanılan materyal de sınırlıdır. Bu sebeple Havacılık İngilizcesi materyaline yönelik sınırlı sayıda araştırma bulunmaktadır. Yapılan taramalarda Havacılık İngilizcesi alanında kullanılan ders kitaplarına yönelik olarak da sınırlı sayıda çalışma bulunduğu tespit edilmiştir.

2.3.1. Özel Amaçlı İngilizce Ders Materyalleri Alanında Yapılan Çalışmalar

ÖAI ders materyalleri kapsamında kullanılan ders kitapları ile ilgili dokuz (9) çalışmaya ulaşılmıştır. Bu çalışmaların tamamı makale olarak hazırlanmış çalışmalardır. Çalışmalar, Sosyoloji, İş İngilizcesi, Makine Mühendisliği, Turizm İngilizcesi, İşletme, Bilgi

Teknolojileri, Görsel Sanatlar, Biyoloji alanındaki İngilizce eğitiminde kullanılan ÖAİ ders kitaplarına yöneliktir.

Baleghizadeh ve Rahimi (2011), Sosyoloji bölümünde öğrenim görmekte olan öğrencilere verilen İngilizce dersi kapsamında kullanılan “English for the Students of Sociology: Social Science Texts” kitabını değerlendirmişlerdir. Çalışmanın amacı kullanılan kitabın genel olarak pedagojik değerini ve verilen derse uygunluğunu belirlemek olarak belirtilmektedir. Kitabı değerlendirmek için bölüm öğrencilerine; kullanışlılık, dersin hedeflerine uygunluk, konu, dilsellik, beceriler ve stratejiler başlıklarını içeren anket uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda üstün özelliklere sahip olmasına karşın kitap öğrencilerin görüşlerine göre derse uygun bulunmamıştır.

Al Fraidan (2012) çalışmasında işletme bölümü öğrencileri tarafından kullanılan “Business Objectives” ve “Business Studies” kitaplarını McDonough ve Shaw (2003) tarafından hazırlanan değerlendirme kriterlerine göre incelemiştir. Bu kriterler; yazarların açıklamalarının ve iddialarının kitaplarının içeriğiyle eşleşip eşleşmediğini belirlemek için kısa bir tarama olan dışsal değerlendirme ve dil, okuma türleri, özgünlük, uygunluk, kültür alt başlıklarından oluşan içsel değerlendirme şeklindedir. Çalışmanın sonucunda, her iki kitabın da birleştirilip birkaç ek materyal ile desteklendiğinde uygun olduğunu belirtmektedir.

Yaghoubi Nezhad, Atarodi ve Khalili (2013) çalışmasında, “English for students of Mechanical Engineering, design of solids” ve “English in Mechanical Engineering” kitaplarını değerlendirerek karşılaştırmaktadır. Değerlendirme için ise Miekley (2005) tarafından hazırlanmış olan Ders Kitabı Değerlendirme Kontrol Listesini kullanılmıştır. Kontrol listesi; içerik, kelime ve dilbilgisi, etkinlikler, metinlerin çekiciliği ve fiziksel görünüm, bağlam gibi kategorileri içermektedir. Çalışmanın sonucu için her iki kitabın da ÖAİ ders kitabı olarak öğretilmesi için savunulabilir gerekçeleri olduğunu belirtmektedir.

Sarem, Hamidi ve Mahmoudie (2013) çalışmasında Turizm bölümündeki öğrencilerin kullandığı “English for International Tourism” ders kitabını değerlendirmektedir. Kitabı değerlendirmek için Daoud and Celce-Murcia (1979) tarafından hazırlanmış olan kontrol listesi kullanılmıştır. Kontrol listesi; konu, kelime ve yapı, etkinlik, görseller ve fiziksel düzen olarak 5 kriterden oluşmaktadır. Çalışmanın sonucunda, turizm alanında öğretim gören öğrenciler için kitabın kabul edilebilir olduğu belirtilmektedir.

Azarnoosh ve Ganji (2014); “English for Students of Management” kitabını kontrol listesi kullanarak değerlendirmiştir. Çalışmada kullanılan kontrol listesinin Miekley (2005) tarafından hazırlandığı belirtilmektedir. Çalışmanın sonucunda kitabın öğrencilere uygun olduğu ancak bazı durumlarda dersin hedeflerine ulaşmak için değiştirilebileceğini belirtmektedir.

Huang (2016); Bilgi Teknolojileri bölümdeki öğrencilerin ÖAİ ders materyali olan “English for Information Technology” kitabına yönelik tutumlarını anket soruları vasıtasıyla inceleyerek ders kitabının kullanışlılığı ile ilgili çalışma yapmıştır. Anket soruları kitapta yer alan dilbilgisi, dinleme, konuşma, okuma ve yazma materyallerine ve materyallerde yer alan dört dil becerisinin kapsamına yönelik olarak sorulmuştur. Çalışmanın sonucunda, bu alanda yeterli sayıda ders kitabı bulunmadığı, var olan kitapların bütün seviyelere uygun olmadığı, bütün becerileri içeren bir ders kitabının alt seviyelerde etkili olmadığı ve bu sebeple alt seviyelerdeki öğrenciler materyallerin değiştirilmeye ihtiyaç duyduğu gibi sonuçlar ortaya çıkmıştır.

Karimnia ve Jafari (2017); “English for the students of Visual Arts (Painting, Graphics, & Sculpture)” kitabını genel uygunluk ve pedagojik değer bakımından çalışmada değerlendirmiştir. Kitabın değerlendirilmesinde McDonough ve Shaw (2013) tarafından hazırlanan içsel ve dışsal değerlendirmeye dayalı kontrol listesi kullanılmıştır. Kontrol listesine ek olarak beş öğrenciye karşılıklı konuşma bağlamında yarı yapılandırılmış görüşme soruları sorulmuştur. Çalışmanın sonucunda, İran bağlamında ÖAİ ders kitaplarında temel bir gözden geçirme ve değişme ihtiyaç duyulduğu, geleneksel materyal ve çerçevelerin öğrencilerin ihtiyacına uygun olmadığı belirtilmiştir.

Utami (2019), çalışmada “English for International Tourism” kitabını Cunningsworth (1984) tarafından hazırlanan kontrol listesi aracılığıyla değerlendirmiştir. Kontrol listesi; dil içeriği, dil öğelerini seçme ve sıralama, yeni dil öğelerinin sunumu ve pratiği, dil becerilerinin ve iletişimsel becerilerin geliştirilmesi, destekleyici materyal, motivasyon ve öğrenen ve son olarak sonuç ve genel değerlendirme gibi kriterlerden oluşmaktadır. Çalışmanın sonucunda kitabın, iletişimsel olmaktan ziyade daha çok yapıya dayalı etkinlikleri içerdiği belirtilmiştir. Ayrıca kitabın yerel turizmde çalışacak ya da yurt dışına gitmeyecek olan öğrencilerden ziyade yurt dışında çalışacak ya da seyahat edecek olan öğrenciler için uygun bir materyal olduğu belirtilmiştir. Hükümetin turizm politikaları açısından da kitabın iyi bir seçim olduğu belirtilmiştir.

Atigh ve Khabbazi (2021) çalışmasında “English for the Students of Biology” ve “Reading and Understanding Psychology” kitaplarını Litz (2005) tarafından geliştirilen anket vasıtasıyla değerlendirmiştir. Anket Psikoloji ve biyoloji bölümünde öğrenim gören öğrenci gruplarına uygulanmıştır. Anket, kitaplardaki metinlerin geçerliliği, kitapların konularının ve içeriğinin öğrenci ihtiyaçlarıyla ilgisi, motivasyon derecesi, kitapların dört beceri için ne derece yararlı olduğu, etkinliklerin ihtiyaçlar için yararlılığı ve dört beceriyi uygulama olarak altı kriteri içermektedir. Çalışmanın sonucunda, öğrenci gruplarının arasında farklılık olmadığı öğrencilerin kitaplara karşı olumlu tutumları olduğu, ancak kitapları kullanırken öğreticilerin ek materyal hazırlamaya ihtiyaç duyacağı belirtilmiştir.

2.3.2. Havacılık İngilizcesi Materyalleri Alanında Yapılan Araştırmalar

Havacılık İngilizcesi ders materyalleri kapsamında kullanılan ders kitapları ile ilgili altı çalışmaya ulaşılmış ve bu çalışmaların beş tanesi makale, biri ise tez olarak hazırlanmıştır.

Paramasivam (2013) Havacılık İngilizcesi eğitim materyali kapsamında konuşma becerisine odaklanan ICAO standartlarını içeren bir materyal geliştirmeyi hedeflemiştir. Çalışmasında, Malezyalı hava trafik kontrolörleri hedef kitle olarak yer almış ve hazırlanan materyal onların ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olarak düzenlenmiştir.

Baghi, Khosravany Fard, Khosravany Fard ve Khosravany Fard, (2015) çalışmasında Macmillan yayınevi tarafından ders materyali olarak hazırlanmış olan “Aviation English” kitabını değerlendirmiştir. Kitabı değerlendirirken Cunningsworth’ün (1995) “Choosing Your Coursebook” kitabında yer alan iki değerlendirme yaklaşımı kullanılmıştır. Kitap, izlenimsel genel bakış ve derinlemesine değerlendirme olarak iki adımlı olarak değerlendirilmiştir. Çalışma sonucunda, Aviation English kitabının havacıların konuşma ve dinleme becerilerini geliştirmeyi hedefleyerek güncel ve fonksiyonel müfredata uygun hazırlandığı; buna ek olarak, kitabın ünitelerine interaktif etkinliklerin entegre edildiği tespit edilmiştir.

Zolfagharian ve Khalilpour (2015) çalışmasında hava trafik kontrolörleri ve pilotların yetiştirilmesinde kullanılan ders kitabının rolünü ortaya çıkarmaya çalışmaktadır. Çalışmada, Oxford yayınevi tarafından hazırlanan “English for Aviation for Pilots and Air Traffic Controllers” kitabının analizi ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Kitabın analizi, beceriler, içerik, sıralama, dil çeşitliliğinin sosyolinguistik faktörü ve biçim hakkındaki beş soruya yanıt arayarak yapılmıştır. Bu sorulara yanıtları ararken Betty W. Robinett’in (1978)

“Teaching English to Speakers of Other Languages: Substance and Techniques”, Alan Cunnigsworth’ün (1995) “Choosing Your Coursebook” ve Nation ve Macalister’in (2010) “Language Curriculum Design” kitaplarında yer alan kontrol listelerinden faydalanılmıştır. Çalışmanın sonucunda, bazı zayıf noktalarına rağmen, English for Aviation kitabı sınıfta kullanım ve bireysel çalışma için uygun bulunmuş, kitabın havacılık alanındaki öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayabilir olduğu belirtilmiştir.

Baroto, Iragiliati ve Anugerahwati (2016) çalışmasında; uçuş görevlisi öğrencileri için İngilizce kitabı geliştirmeyi hedeflemektedirler. Geliştirilen kitap kullanılmakta olan müfredata ve öğrenci ihtiyaçlarına dayanmaktadır. Kitabı hazırlama sürecinde öğrencilere ihtiyaç analizi anketi yapılmış, dersi veren öğretim elemanları ile görüşmeler yapılmıştır. Hazırlanan kitap on üniteden oluşmakta ve mesleki konuları içeren ünite temalarına sahiptir.

Lestari (2017) de çalışmasında uçuş görevlileri için şematik modelde bir İngilizce ders kitabı tasarlamayı hedeflemiştir. İngilizce ders kitabı Analiz, Dizayn, Geliştirme, Uygulama ve Değerlendirme aşamalarından geçmiştir. Kitap, fonksiyonel konular, özgün materyal, iyi sıralanmış etkinlikler, daha çok konuşma etkinlikleri ve dil kullanımını geliştirmeye yönelik oyunlardan oluşmaktadır.

Dewi ve Ohi (2023), çalışmasında 3 farklı yayınevi tarafından basılan 3 farklı Havacılık İngilizcesi ders kitabını incelemiştir. Bu kitaplar; Oxford yayınevi tarafından basılan English for Aviation, Macmillan yayınevi tarafından basılan Aviation English ve Cambridge yayınevi tarafından basılan Flightpath Aviation English for Pilots and ATCOs Student’s Book kitaplarıdır. Çalışmada veri toplamak için; Littlejohn (2011) tarafından dil öğretim analizi için belirlenmiş 3 seviyeli bir çerçeve kullanılmıştır. Bu çerçeve ile kitapların analizi; kitaplardan seçilen belirli üniteler incelenerek öğrenci beklentileri, öğrencilerin kimlerle iş birliği yaptığı, öğrencilere yapılan girdi ve öğrencilerden beklenen çıktılar başlıkları altında yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda; üç ders kitabının farklı oranlarda da olsa benzer pedagojik özelliklere sahip olduğu, uygunluk olarak Flightpath, Aviation English ve English for Aviation şeklinde sıralandığı, Flightpath kitabının daha fazla etkileşimi, üst düzey düşünmeyi, iletişim başlatmayı ve daha özgün girdileri teşvik ettiği ve daha fazla çıktı üretimi fırsatı sunduğunu bulmuşlardır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Modeli

Çalışma; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, araştırılan konunun, olayın ya da olgunun doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konulmasına olanak sağlayan (Creswell, 2013; Yıldırım ve Şimşek, 2018) nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda araştırmada veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

3.2. Verilerin Toplanması

Bu başlık altında araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan dokümanlar ve veri toplama aracına ilişkin bilgiler sunulmuştur.

3.2.1. İncelenen Dokümanlar

Çalışmada doküman olarak; Macmillan Yayınevi tarafından hazırlanmış olan “Aviation English” ve Oxford Yayınevi tarafından hazırlanmış olan “English for Aviation” ders kitapları incelenmiştir. Bu kitaplar, Avrupa Ortak Dil Çerçevesine göre Genel İngilizce seviyesi B1 ve üzeri olan öğrencilere/yetişkinlere lisans seviyesinde okutulmaktadır. Ayrıca, Havacılık İngilizcesi dersi kapsamında kullanılan ders kitapları incelendiğinde her iki kitabın da pilotaja yönelik öğrenci yetiştiren bir devlet üniversitesinde ders materyali olarak kullanıldığı tespit edildiğinden dolayı bu kitaplar doküman analizi için seçilmiştir. Bunlara ek olarak iki kitap için de hazırlanan künye bilgileri Ek-2’de sunulmuştur.

3.2.2. Veri Toplama Aracı

Ders kitaplarının incelenmesi için araştırmacı tarafından kontrol listesi hazırlanmıştır. Kontrol listesinde; genel özellikler, içerik özellikleri, dil becerileri ve değerlendirme olarak dört ana başlık belirlenmiştir. İçerik özellikleri başlığının altında içerik ve etkinlikler olarak iki alt başlık, dil becerileri ana başlığının altında dinleme, okuma, konuşma ve yazma alt başlıkları bulunmaktadır. Değerlendirme ana başlığının alt başlığı bulunmamaktadır. Belirlenen ana ve alt başlıklar için toplamda 83 madde oluşturulmuştur. Maddelerin oluşturulmasında Cunningsworth, (1995); Mol ve Tin, (2008); McDonough, Shaw, ve Masuhara, (2013); Danaya Tous ve Haghighi, (2014); Takrousta, Behrouzi, ve Kolahi,

(2020) tarafından hazırlanmış olan kontrol listeleri, konuyla ilgili literatür ve incelenen araştırmalardaki anket ifadelerinden yararlanılmıştır. Hazırlanan kontrol listesi “Kabul Edilebilir – Geliştirilmeli – Çıkarılmalı” ifadelerini içerecek şekilde hazırlanmış ve Havacılık İngilizcesi dersi veren üç öğretim elemanı tarafından incelenmiştir. İnceleme sonucu verilen geri bildirimlere ilişkin tablolar Ek-3’te sunulmuştur. Ayrıca derse girenlerin fikirlerini de almak amacıyla hazırlanan kontrol listesinin her bir maddesi için “Açıklama” kısmı da eklenmiştir. Alınan dönütlere göre düzenlemeler yapıldıktan sonra uzman görüşü için tekrar gönderilmiş ve kontrol listesinin son hali hazırlanmıştır (Ek-4). Uzman görüşü ile hazırlanmış olan kontrol listesinin geçerlik ve güvenirliği de sağlanmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Doküman incelemesi yolu ile toplanan veriler, betimsel analiz yöntemi ile araştırmacı tarafından analiz edilmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2018)’e göre bu tür analizlerde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Kıncal (2017), betimsel analizde; elde edilen verilerin daha önceden belirlenen temalara göre özetlendiğini ve yorumlandığını ifade etmektedir. Bu kapsamda, bu araştırma için incelenecek olan kitapların hangi kriterlere göre inceleneceği önceden belirlenmiş ve bu kriterlere uygun bir kontrol listesi doküman incelemesinde kullanılmak üzere hazırlanmıştır. Kontrol listesine göre kitaplar; genel özellikleri, içerik özellikleri, dil becerileri ve değerlendirme olmak üzere dört kategori altında incelenmiştir. İnceleme sonucunda elde edilen örneklerden alıntılar yapılarak bulgular kısmında paylaşılmıştır.

3.4. Geçerlik ve Güvenirlik

Yıldırım ve Şimşek (2018), araştırılan olgu veya olay hakkında bütüncül bir resim oluşturabilmesi için araştırmacının elde ettiği verileri ve ulaştığı sonuçları teyit etmesine yardımcı olacak bazı ek yöntemler (çeşitleme, katılımcı teyidi, meslektaş teyidi, vb.) kullanması gerektiğini belirtmektedir. Bu çalışmada uzman görüşü ile çalışmanın güvenirlik ve geçerliliği sağlanmıştır. Uzman incelemesi ile kontrol listesinin nitel anlamda inandırıcılığı nicel anlamda ise iç geçerliliği; amaçlı örnekleme yani belirli ders kitaplarının seçilmesi ile nitel anlamda aktarılabilirlik nicel anlamda ise dış geçerlik sağlanmıştır. Bunlara ek olarak, Johnson (1997), nitel araştırmalarda araştırmacıların araştırma süreci ile ilgili kapsamlı bilgiler sunması, özel durumlarla ilişkin açıklamalara geniş ölçüde yer vermesi, araştırma raporlarında gerekli durumlarda özel alıntılara yer verilmesinin nitel araştırmaların geçerlik ve güvenirlik sağlamak için aldığı önlemler olduğunu ve nitel

araştırmalarda mekaniklik yerine daha esnek bir yapının bulunması da geçerliği güçlendiren bir yönü ifade etmektedir (akt. Kıncal, 2017). Fireston (1987), nitel çalışmanın çıkarılan sonucun makul ve mantıklı olduğu konusunda okuyucuyu ikna edebilecek detayda betimlemeler sunduğunu belirtmektedir (akt. Merriam, 2013). Bu doğrultuda bu çalışmada, bulgulara ait olan örnekler araştırmada sunulmuş ve bu şekilde ayrıntılı bir betimleme yapılarak objektiflik sağlanmaya çalışılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu başlıkta; “Aviation English” ve “English for Aviation” Havacılık İngilizcesi ders kitaplarına ilişkin bulgular sunulmuştur. İncelemeler; genel özellikler, içerik özellikleri, dil becerileri ve ölçme-değerlendirme başlıklarının yer aldığı kontrol listesi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

4.1. Macmillan Yayınevi “Aviation English” Ders Kitabı İncelemesine İlişkin Elde Edilen Bulgular

4.1.1. Genel Özelliklere İlişkin Bulgular

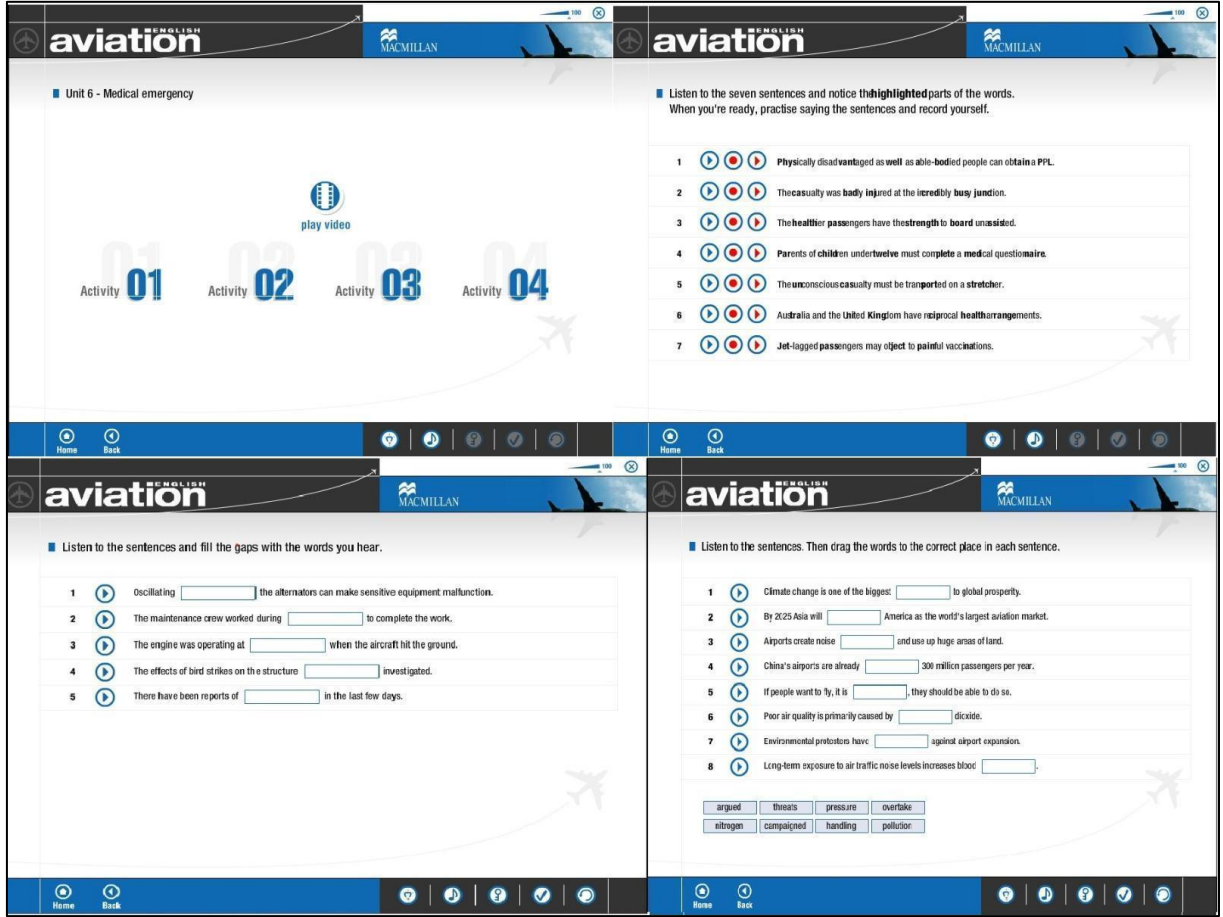
Araştırmanın birinci sorusu olan “Kitapların genel özellikleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusuna ilişkin elde edilen bulgular Tablo 4.1’de yer alan kriterler doğrultusunda incelenmiştir.

Tablo 6. 1. “Aviation English” Ders Kitabının Genel Özelliklerine İlişkin Bulgular

Genel Özellikler	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitabın düzenini (organizasyon şeması) takip etmesi kolaydır.	X		
2. Kitapta sözlük bölümü bulunmaktadır.			X
3. Kitapta ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümü bulunmaktadır.			X
4. Kitap beklenenden daha başarılı ya da daha başarısız öğrenciler için tamamlayıcı materyal sağlamaktadır.	X		
5. Kitap ses materyalleri ile desteklenmektedir.	X		
6. Kitap görsel materyaller ile desteklenmektedir.	X		
7. Kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili bilgi bulunmaktadır.		X	
8. Kitapta yer alan metin ve görseller genel olarak nicelik bakımından eşittir.			X

“Aviation English” ders kitabının genel özellikleri Ek-5’te sunulan kontrol listesindeki genel özellikler başlığı altında yer alan 8 kriter doğrultusunda incelenmiştir. Buna göre; kitabın düzenini takip etmenin kolay olduğu bulgusu Ek-7’de yer alan içindekiler bölümü ve giriş bölümü ile kitabın kullanıcılarına verdiği bilgi ile kanıtlanmaktadır. Ayrıca yine içerik bölümü ile her bir ünitenin konusu ve ünite içeriğinin neler olduğu açıklanmıştır (Ek-7). Bu sayede kitap kullanıcılarına etkili bir yol göstericilik yapmaktadır.

Kitap öğrenciler için tamamlayıcı olarak kullanılabilecek ekstra alıştırmaların olduğu CD ROM ekine sahiptir. CD ROM materyalinde yer alan içeriğe ait örnek Şekil 4.1’de sunulmaktadır.

Şekil 4.1. Macmillan Kitabına ait CD ROM Materyali İçeriği Örneği

Şekil 4.1’de yer alan örnekte kitabın CD ROM içeriğinin, kitabın içeriğinde olduğu gibi dört bölümden oluştuğu ve ünitenin teması ile ilgili videoya sahip olduğu görülmektedir. CD ROM materyalinde kelime, dil bilgisi, sesletim gibi farklı etkinliklerin olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca etkinliklerin cevap anahtarı da etkinliğin olduğu sayfada yer almaktadır. Böylelikle öğrenciler kontrollerini kendileri yapabilmektedirler. Kitap hem ses hem de görsel materyaller ile desteklenmektedir (Ek-8). Ayrıca kitapta yer alan metin ve görsellerin nicelik bakımından eşit olmadığı tespit edilmiştir. Kitapta toplam 156 adet görsel; yaklaşık 350 metin olduğu tespit edilmiştir. Ancak, hemen her sayfada sayfanın konusu ile alakalı bir görsel bulunduğu tespit edilmiştir. Kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili olarak açık bir şekilde bilgi bulunmamakta ancak, kitabın Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO) kriterlerine göre hazırlandığı, bu kriterlerin neler olduğu ve bu kriterler kapsamında hangi seviyede

öğrencilerin ulaşması gereken hedeflerin neler olduğunu açıklayan bilgi bulunmaktadır. Bu sebeple kitabın öğrenme hedefleri ile ilgili olarak açık bir şekilde bilgi bulunduğu maddesi kısmen olarak belirlenmiştir. Bunların dışında genel özellikler başlığında yer alan kitapta sözlük bölümünün olup olmadığı ve ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümünün olup olmadığı maddelerine ise rastlanmamıştır.

4.1.2. İçerik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Kitabın içerik özellikleri; içerik ve etkinlikler olarak iki alt başlık altında yer alan kriterler ışığında incelenmiştir. Ek-5’te sunulan kontrol listesinde yer alan içerik özellikleri bölümünde; içerik alt başlığında 13, etkinlikler alt başlığında ise 10 kriter bulunmaktadır.

4.1.2.1. İçerik Alt Başlığında İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci sorusu olan “Kitaplarda yer alan içerikler arasında benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusuna ilişkin elde edilen bulgular Tablo 4.2’de sunulmuştur.

Tablo 4.2. “Aviation English” Ders Kitabının İçerik Özelliklerine İlişkin Bulgular

İçerik Özellikleri			
İçerik	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitabın içeriği öğrencinin gelişim düzeyine uygundur.	X		
2. İçerik basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır.	X		
3. İçerik somuttan soyuta doğru sıralanmıştır.			X
4. İçerikteki örnekler somuttur.	X		
5. Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X		
6. Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili dil bilgisi yapıları açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X		
7. Kitabın içeriğinde yer alan görseller içerik ile uyumludur.	X		
8. Kitap içeriği güncel havacılık İngilizcesi ile uyumludur.	X		
9. Kitap içeriği görsellerle zenginleştirilmiştir.	X		
10. Kitabın içeriği sesli materyaller ile zenginleştirilmiştir.	X		
11. Kitabın içeriği hedefler ile uyumludur.	X		
12. Her bir ünitedeki hedefler kitabın genel hedefiyle uyumludur.	X		
13. Kitaptaki her bir ünitenin hedefi vardır.	X		

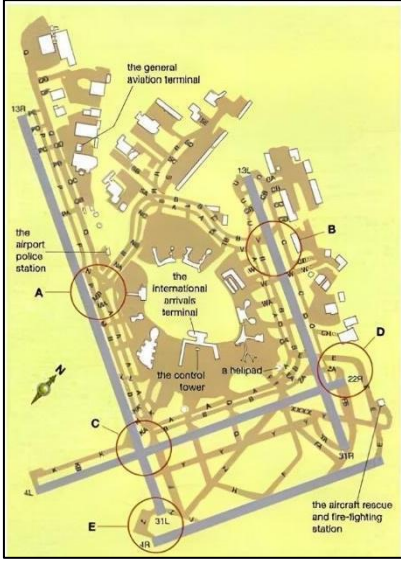
Tablo 4.2’ye göre; kitabın içeriğinin, öğrenci düzeyine uygun olduğu, içeriğin basitten karmaşığa doğru sıralandığı, içeriğin somuttan soyuta doğru sıralanmadığı, Havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği ve dil bilgisi yapıları bakımından zengin bir içerik sağladığı, görsellerle uyumlu olduğu, güncel Havacılık İngilizcesi ile uyumlu olduğu, görsellerle ve sesli materyallerle zenginleştirildiği, kitabın içeriğinin hedefler ile uyumlu olduğu, her bir ünitedeki hedeflerin kitabın genel hedefiyle uyumlu olduğu ve kitaptaki her

bir ünitenin hedefi olduğu belirlenmiştir. ÖAİ için öğrencilerin hâlihazırda belirli seviyede Gİ bilgisine sahip olmaları gerektiğinden kitabın içeriği de bu seviye için uygun nitelikte hazırlanmıştır. Kitabın üniteleri dört alt bölüme ayrılmıştır. Kitapta yer alan bölümler ve bu bölümlerde yer alan etkinlik sayıları Tablo 4.3’te sunulmuştur.

Tablo 4.3. “Aviation English” Kitabında Yer Alan Ünite / Bölüm / Etkinlik Sayısına Dair Bulgular

Aviation English Ders Kitabı Üniteler / Etkinlik Sayıları	Bölüm 1	Bölüm 2	Bölüm 3	Bölüm 4	Toplam
1. Ünite Runway Incursion	8	11	9	6	34
2. Ünite Lost	8	10	8	7	33
3. Ünite Technology	9	13	9	6	37
4. Ünite Animals	8	11	10	6	35
5. Ünite Gravity	9	11	11	7	38
6. Ünite Health	9	12	11	6	38
7. Ünite Fire	7	11	12	6	36
8. Ünite Meteorology	6	12	11	6	35
9. Ünite Landings	11	12	7	6	36
10. Ünite Fuel	8	10	10	7	35
11. Ünite Pressure	10	10	10	6	36
12. Ünite Security	6	11	13	6	36
Toplam	99	134	121	75	429

Tablo 4.3’te kitapta yer alan bölümlere göre etkinlik sayıları verilmiştir. Kitabın her ünitesinde 30 - 40 arası etkinlik bulunduğu ve bu etkinliklerin yoğunluk olarak Bölüm 2 (%31,23) ve Bölüm 3’te (%28,20) var olduğu görülmektedir. Birinci alt bölümde ünitenin ana temasına giriş ile ilgili etkinlikler, ikinci alt bölümde ünitenin teması ile ilgili dinleme ve sesletim etkinlikleri, üçüncü alt bölümde havacılık alanı ile ilgili bu temayı kapsayan konuşma etkinliği, dördüncü alt bölümde ise ünitenin daha çok kelime bilgisi ve dil bilgisi içeriklerini kapsayan genel tekrar etkinlikleri bulunmaktadır (Ek-7). Dört alt bölümlü ünite yapısına sahip olması kitabın içeriğini basitten karmaşığa doğru sıralandığını göstermektedir. Ayrıca ünitelerde örnekler mümkün olduğunca somutlaştırılarak öğrencilere sunulmaktadır. Somutlaştırılmış örneklerden bazıları aşağıda verilmiştir:

2 01.02.03 Listen to an ATC describing three 'hotspots' at JFK. Which three areas (A-E) on the diagram in 1 does she mention?

1 _____
2 _____
3 _____

3 01.02.03 Listen again and match each problem with one of the areas in activity 2.

1 Outbound aircraft can easily cross a runway if they miss the taxiway. _____
2 You can't see the runway you are taxiing to. _____
3 Inbound traffic must turn right to avoid conflict. _____
4 You can have a long taxi if you turn left too soon. _____
5 You can easily follow the wrong line. _____

4 Describe an airport you know, including the taxi circuits for arriving and departing traffic. Are there any hotspots?

Şekil 4.2. İçeriğin Somutlaştırılmasına İlişkin Örnek

Şekil 4.2'de yer alan kitap 10.sayfasında anlaşılabilirliği kolaylaştırmak adına öğrencilere John F. Kennedy havalimanı planı verilmiştir. Her üniteye ünitenin temasına uygun olan ve Havacılık İngilizcesi kapsamında ihtiyaç duyulan kelimeler farklı etkinlikler içerisinde öğrencilere sunulmaktadır. Buna ilişkin örnek şekil 4.3'te sunulmuştur.

Giving instructions		Vocabulary – Communications	
3 Match the verbs 1–10 with the words or phrases a–j.	1 access 2 contact 3 declare 4 do 5 follow 6 keep 7 lock 8 request 9 shut down 10 try a an emergency b again c the ECAM d the instructions e going f descent g ATC h engine 1 i the cabin door j a complete check	1 Complete the sentences with the words in the box.	speak sequence voice understand text words send routine transmissions congestion communications select pre-formatted responses give message repetition missed deliver 1 It is easier to _____ directly to a pilot rather than write a _____. 2 Datalink allows pilots and ATCs to _____ text messages for _____ communications. 3 The problem with _____ transmissions is that the speaker may be difficult to _____. 4 Datalink allows users to create _____ messages using their own _____. 5 Datalink has the potential to make _____ safe and fast and to reduce _____ on the frequency. 6 Datalink users just need to _____ from a list of _____ text messages. 7 Datalink systems _____ messages between pilots and controllers. 8 It can take time to _____ match messages to _____ when messages get out of _____. 9 If controllers _____ clear traffic instructions, it reduces the need for _____. 10 Using a Datalink system could help with the problem of _____ voice _____.

Şekil 4.3. Farklı Türde Kelime Etkinlikleri

Şekil 4.3'te yer alan örnekte, kelime etkinlikleri cümle içerisine uygun kelimeyi yerleştirme, eş anlamlısı ya da doğru açıklaması ile eşleştirme gibi farklı türde etkinliklerle öğrencilere sunulmaktadır. Kitapta yer alan dil bilgisi yapıları ise işlevsel İngilizce başlığı altında hem yapı hem de kullanım olarak öğrencilere sunulmaktadır. Şekil 4.4'te buna ilişkin bir örnek sunulmuştur.

Functional English – Comparing and contrasting

- 1 Work in pairs. Discuss what the missing word is in each sentence.
- The CAP 232 is longer _____ the MX2.
 - The Extra 300s is _____ longest.
 - The CAP 232 is a _____ heavier than the MX2.
 - The MX2 is the _____ powerful.
 - The Extra 300s's range isn't as great _____ the MX2's.

Şekil 4.4. Dil Bilgisi Etkinliği

Şekil 4.4'te yer alan etkinlikte aynı zamanda Gİ konularından olan kıyaslama ve karşılaştırma (comparing and contrasting) konusu Havacılık İngilizcesi kapsamında öğrencilere sunulmaktadır. Şekilde yer alan etkinlikte öğrenciler kıyaslama ve karşılaştırmayı uçakların özelliklerini anlatan cümleler ile öğrenmektedir. Her bir ünitenin temasına ya da üniteye yer alan etkinliğe uygun olarak görseller ünite sayfalarında mevcut olarak bulunmaktadır. Buna ait örnek Şekil 4.5'te sunulmuştur.

Section one – Is there a doctor on board?

1 Label the first-aid kit with the words from the box.

bandage _____	defibrillator _____	EpiPen _____	Inhaler _____
plaster _____	insulin pen _____	splint _____	

2 Match each of the events or injuries with the item of medical equipment that treats it.

- a severe allergic reaction _____
- a diabetic episode _____
- a cut _____
- a limb fracture _____
- a severe asthma attack _____
- a serious head injury _____
- a heart attack _____

3 Read the article. Match the sections A-E to events 1-7. Some sections may match more than one event.

A _____ B _____ C _____ D _____ E _____

Şekil 4.5. Üniteye Uygun Görseller

Yukarıdaki Şekil 4.5'te yer alan ünitenin teması sağlıktır. Örnekte yer alan görsellerde sağlık alanında kullanılan ekipmanlar yer almaktadır. Ayrıca bölümün başlığında yer alan

“Uçakta doktor var mı? (Is there a doctor on board?)” sorusu da ünitenin temasının Havacılık alanına uygunluğunu göstermektedir. ICAO güvenlik, emniyet, çevresel koruma, etkililik, anormal ve acil durum prosedürleri, aletli ya da görsel uçuş kuralları, uçuş planları, bilgilendirme (brifing) ve bilgi alma, kısaltmaları bilme gibi konuların havacılık alanında kullanıldığını açıklamıştır (International Civil Aviation Organization, 2010 ve 2009). Kitabın ünitelerinde yer alan konular ve alıştırmalarda geçen konular bu alanlara uygun olarak düzenlenmiştir. Ayrıca kitap incelendiğinde görsel ve sesli materyallere oldukça fazla yer verildiği gözlenmektedir. Bu durum da kitabı, kullanıcılar için ilgi çekici hale getirmektedir. Ayrıca, kitabın içerik olarak renkli olması ilgiyi de arttırabilecek bir durumdur. Bunlara ek olarak, kitabın içeriğinin hedefleri ile her bir üniteye hedeflerin kitabın genel hedefiyle uyumlu olduğu ve her bir ünitenin hedefi olduğu saptanmıştır. Kitabın ICAO kriterlerine göre ve ünitelerin içeriklerinin bu hedef kriterler kapsamında hazırlandığı kitabın giriş sayfasında açıklanmıştır (Ek-7). Bunlara karşın, kitabın içeriğinin somuttan soyuta sıralandığı maddesine rastlanmamıştır.

4.1.2.2. Etkinlikler Alt Başlığına İlişkin Bulgular

Bu başlıkta, araştırmanın ikinci sorusu olan “Kitaplarda yer alan içerikler arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusunun etkinliklere yönelik bulguları Tablo 4.4’te sunulmuştur.

Tablo 4.4. “Aviation English” Ders Kitabının Etkinlik Özelliklerine İlişkin Bulgular

İçerik Özellikleri			
Etkinlik	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitaptaki etkinlikler gerçek hayat durumlarını yansıtmaktadır.	X		
2. Kitaptaki etkinlikler dili anlamlı kullanmayı desteklemektedir.	X		
3. Kitaptaki etkinlikler dili etkili kullanmayı desteklemektedir.	X		
4. Kitaptaki etkinlikler bireysel çalışmayı desteklemektedir.	X		
5. Kitaptaki etkinlikler ikili çalışmayı desteklemektedir.	X		
6. Kitaptaki etkinlikler grup çalışmasını desteklemektedir.	X		
7. Kitaptaki etkinlikler havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişimine katkı sağlayacak niteliktedir.	X		
8. Kitaptaki etkinlikler dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik göstermektedir.	X		
9. Kitaptaki soru-cevap etkinlikleri öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimini sağlar niteliktedir.	X		
10. Kitaptaki etkinlikler üst düzey düşünme becerilerini (yaratıcı, yansıtıcı, eleştirel düşünme, problem çözme vb.) destekler niteliktedir.	X		

Tablo 4.4 incelendiğinde, kitapta yer alan etkinliklerin gerçek hayat durumlarını yansıttığı, dili hem anlamlı hem de etkili kullanmayı desteklediği, bireysel çalışma, ikili çalışma ve grup çalışmasını desteklediği, Havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişmesine katkı sağlamaya yönelik olduğu, dil bilgisi açısından çeşitlilik gösterdiği, soru-cevap etkinliklerinin öğrencilerin karar verme becerilerini geliştirmeye yönelik olduğu ve üst düzey düşünme becerilerini desteklediği görülmektedir. Etkinlikler öğrencilerin öğrendikleri dili gerçek hayat durumları örnekleri ile etkili, anlamlı ve uygun olarak kullanmasını desteklemektedir. Buna ilişkin örnek şekil 4.6’da sunulmuştur.

1 Match the adjectives with their definitions.

1 run down	a extremely tired
2 stressed	b a bit depressed
3 overworked	c feeling under pressure
4 exhausted	d anxious about something
5 worried	e having to work more than you are able to
6 irritable	f unable to concentrate
7 down	g unhealthy because of too little sleep and too much work
8 unfocused	h easily annoyed

2 Choose three of the adjectives. Tell your partner about the last time your work made you feel like that.

3 Make a list of things that can cause someone stress in their life.

Şekil 4.6. Dilin Gerçek Hayatta Kullanımına İlişkin Örnek

Şekil 4.6’da yer alan bir numaralı etkinlikte öğrencilere gerçek hayatta da yaşanabilecek stres ile ilgili durumları bildiren bazı sıfatlar verilmiş ve bunların açıklamalarını eşleştirmeleri istenmiştir. Devamında yer alan etkinliklerde ise ne zaman bu durumlardan birini yaşadıkları ve nasıl hissettikleri ve strese sebep olabilecek durumların neler olduğu gibi sorular sorulmuştur. Buna ek olarak dilin gerçek hayat kullanımına ilişkin bir başka örnek Şekil 4.7’de sunulmuştur.

Şekil 4.7. Dilin Gerçek Hayat Kullanımına İlişkin Örnek

Şekil 4.7'de yer alan okuma metni O'Hare Havalimanında hayvanlar, özellikle vahşi hayvanlar yüzünden yaşanan problemleri ve bu durum için alınabilecek önlemleri açıklamaktadır. Bu etkinliğin devamında, bu konu ile ilgili kelime ve dinleme etkinlikleri ile öğrencilere bu durumlarda kullanabilecekleri dil içerikleri ve yapıları ile ilgili bilgi verilmektedir. Hayvanların havalimanlarında aksaklığa sebep olması dünya genelinde yaşanan bir olaydır. Ülkemizde de benzer bir olay yaşanmıştır. Bu kapsamda şekilde yer alan etkinlik içeriği dilin gerçek hayat kullanıma örnek teşkil etmektedir. Ayrıca kitapta bireysel çalışmayı desteklemek için her ünitenin sonunda bir bölüm bulunmakta ve CD ROM materyali ile bireysel çalışma desteklenmektedir. Şekil 4.8'de yer alan örnek öğrencilerin bireysel çalışmalarına yönelik olarak sunulmuştur.

Section four – Language development

Functional English – Question forms

1 Rearrange the words to make questions.

1 you / aviation / start / career / your / when / did / in?

2 of / aspect / your / do / most / you / job / enjoy / what?

3 have / which / worked / you / at / airports?

4 hours / week / average / how / on / work / many / a / you / usually / do?

5 you / did / problem / in / experience / when / last / English / communication / a?

6 how / to / do / training / often / have / you / attend / courses?

7 language / much / will / training / have / you / year / this / how?

8 long / did / how / to / your / do / job / train / you?

2 Answer the questions using full sentences.

Example

I started my career in aviation five years ago.

Şekil 4.8. Bireysel Çalışma Etkinliği

Şekil 4.8’de yer alan etkinlik, kitabın dil gelişimi ile ilgili dördüncü bölümünde bulunmakta ve öğrencilere ünite ile ilgili alıştırma ile bireysel çalışma imkânı sunmaktadır. Şekilde yer alan İşlevsel İngilizce (Functional English) başlığı altındaki etkinlikte öğrenciler soru yapıları (question forms) konusu ile ilgili bireysel olarak çalışma yapabilmektedirler. Bireysel çalışma ile ilgili bir başka örnek ise Şekil 4.9’da yer almaktadır.

2 🗣️ 35 Rearrange the words to form sentences. Then listen and check your answers.
Practise saying the sentences with the recording.

- 1 still / we're / to / get / slot / a / struggling
- 2 light / brake / the / blinking / is
- 3 enough/ drive / on / to / is / runway / the / dry ?
- 4 need / are / frozen / and / flaps / freeing / the
- 5 the / wipe / grease / the / I'll / glass / off
- 6 tried / to / I've / the / fixed / twice / trouble
- 7 threat / country / throughout / of / there's / strikes / a / the

Şekil 4.9. Bireysel Çalışma ile ilgili Farklı Örnek

Şekil 4.9'da yer alan etkinlikte öğrencilerden kendilerine karışık sırada verilen kelimelerden anlamlı cümle oluşturmaları istenmektedir. Öğrenciler cümleleri oluşturduktan sonra bireysel olarak cümleleri dinleyip kontrol edebilmekte ve dinledikleri cümleleri yine kendileri telaffuz ederek doğru bir şekilde söylemeyi öğrenebilmektedirler. Buna ek olarak kitapta yer alan etkinlikler ikili çalışmaları ya da grup çalışması bakımından öğrencilerin etkileşimini artırmaktadır. Buna ilişkin olarak örnek şekil 4.10'da sunulmuştur.

6 Work in pairs. What tips can you think of for pilots planning to fly long-distance in a light aircraft? Make a list. Then compare with the other pairs.

Speaking

Work in pairs. Student A, you are the pilot of WindAir 87. Student B, you are the ATC. Spend a few minutes thinking about what you are going to say, then act out the dialogue. Then change roles.

Pilot	ATC
Declare bird strike. Invent details	Warn of birds possibly in flight path
Yes. Shut down engine	Fire coming from engine. Declare emergency?
Go around to right / left	Intentions?
State fuel. Not land with so much. Dump	Fuel on board? Dump fuel?
OK. Dump and continue right / left turn to runway	Dump one minute

Şekil 4.10. İkili Çalışma ve Grup Çalışması Örneği

Şekil 4.10'da yer alan etkinliklerden 6 numaralı etkinlikte öğrencilerden önce ikili olarak konuşması ve ardından diğer ikili çalışanlarla grup etkinliği şeklinde tekrar fikirlerini karşılaştırmaları beklenmektedir. Konuşma (Speaking) başlığı altında yer alan diğer etkinlikte ise öğrencilerden ikili olarak pilot ve hava trafik kontrolörü rollerine girerek verilen yönergelerle bir diyalog oluşturmalı istenmektedir. İkili çalışma ve grup çalışması ile ilgili bir diğer örnek Şekil 4.11'de verilmiştir.

Speaking – Helping a pilot in difficulty

- 1 Work in pairs. For each situation, decide what things the pilot is having difficulty with, and what help the air traffic controller could offer. Then roleplay the situations, using expressions from the unit.

	pilot having difficulty with	help offered by ATC
1 A light aircraft has landed in marginal weather and skidded off the runway onto the field.		
2 A helicopter has total hydraulic failure.		

- 2 Change partners and roleplay the situations again.

- 1 Work in groups. Look at the pictures. Where do you think the pictures were taken?

Şekil 4.11. İkili Çalışma ve Grup Çalışması İçin Örnek

Şekil 4.11’de konuşma (speaking) başlığının hemen altında yer alan 1 numaralı etkinlikte öğrencilerden ikili olarak önce verilen her bir durum için pilotun ne ile ilgili zorluk yaşadığını, hava trafik kontrolörünün ne yardımı yapabileceğine karar vermeleri istenmekte ve devamında ünite de öğrendikleri ifadeleri de kullanarak canlandırma yapmaları beklenmektedir. Yine aynı şekilde yer alan 4 farklı resmin bulunduğu etkinlikte ise öğrencilerden grup olarak resimlerin nerede çekilmiş olacağına dair fikir yürütmeleri istenmektedir. Kitapta, her bir ünite belirli bir havacılık temasına odaklanmakta ve ünite de geçen kelimeler bu temaya yönelik olarak verilmektedir. Örnek ünite ve kelimeler şekil 4.12’de gösterilmektedir.

METEOROLOGY

Section one - Microburst

1 Match the descriptions below with letters A-E in the diagram.

1 Tailwind increases	_____
2 The aircraft has increased lift	_____
3 Headwind increases	_____
4 The aircraft suddenly loses lift and air speed	_____
5 A downdraft of cold air	_____

Şekil 4.12. Havacılık Temasına Uygun Kelime Etkinliği Örneği

Şekil 4.12’de yer alan sayfada ünitenin konusunun meteoroloji olduğu görülmektedir. 1 numaralı etkinlikte ise meteorolojik olaylar ile buna bağlı oluşabilecek olan olası havacılık olayları verilmiş ve öğrencilerden bu kapsamda resimlerle açıklamaları eşleştirmeleri istenmiştir. Bu kapsamda ünite etkinliklerinde öğrencilerin öğrendikleri kelimeleri kullanması beklenmekte ve Havacılık İngilizcesi kelime haznesi bakımından öğrencilere katkı sağlanmaktadır. Havacılık alanında uygun kelime içeriği ile ilgili başka bir örnek ise Şekil 4.13’te sunulmaktadır.

Vocabulary – Landing gear and braking											
Decide if the words are related to arrival, departure or gear / brake problems. Write A, D or G/B next to each one.											
roll out	___	rotate	___	overheat	___	extend	___	flare	___	touch down	___
lock	___	seize	___	retract	___	collapse	___	get stuck	___	line up	___

Şekil 4.13. Havacılık Alanına Uygun Kelime İçeriği Örneği

Şekil 4.13'te yer alan kelime etkinliğinin başlığı iniş takımı ve frenleme olarak verilmiş ve etkinlikte öğrencilerden verilerin kelimelerin varış, ayrılma, iniş takımı/fren alanlarından hangisi ile ilgili olduğuna karar vermeleri istenmektedir. Etkinliğin hem başlığı hem de içeriğindeki kelimelerin tamamı havacılık alanında kullanılan kelimelerdir. Etkinliklerde yer alan dil bilgisi konuları temel dil bilgisi olarak değil, Havacılık alanında öğrencilerin ihtiyaç duyabileceği çeşitli dil bilgisi konuları olarak İşlevsel İngilizce başlığı altında öğrencilere sunulmaktadır. Ayrıca soru-cevap etkinlikleriyle Havacılık alanında önemli bir yeri olan karar verme becerisinin gelişimi de desteklenmektedir. Soru cevap etkinliklerine ilişkin bir örnek şekil 4.14'te sunulmuştur.

Survey

- 1 When _____ you start to learn English?

- 2 How long _____ you been studying English?

- 3 How _____ you try to improve your English outside class?

- 4 What language training _____ you had already?

- 5 What _____ you find most difficult about English?

- 6 How often _____ you use English in your work?

- 7 How much support _____ your employer give you?

- 8 Why _____ you studying English?

- 9 What level of English _____ you be happy with?

- 10 What level of English _____ you have for your job?

2 Change partners. Roleplay the situations, inventing details where necessary. Take turns to be the captain and the medical advisor.

Medical advisor

Make contact

Ask for details

Ask what actions taken

Advise further actions

Pilot

Identify yourself and state problem

Describe symptoms

Give details of actions

Thank and end conversation

2 Work in pairs. Interview each other using the questionnaire.

Şekil 4.14. Soru-Cevap Etkinlikleri

Şekil 4.14'te yer alan etkinliklerden birincisinde öğrenciler ilk olarak anket sorularını doğru bir şekilde tamamlayacak ve devamında ikili olarak bu anket sorularını cevaplandırarak soru-cevap etkinliğini yapacaklardır. Diğer etkinlikte ise öğrencilere tıbbi danışman ve pilot rolleri verilmekte ve kutucuklarda yer alan yönergelerle birbirlerine soru sormaları ve cevaplandırmaları, devamında da bir diyalog oluşturmaları beklenmektedir. Kitapta yer alan soru-cevap etkinliklerini içeren bir başka örnek ise Şekil 4.15'te sunulmaktadır.

- 2** Work in small groups. When a fire is discovered during a flight, is it more important to fight the fire or land the plane? Why?

Şekil 4.15. Soru-Cevap Etkinliğine Dair Farklı Bir Örnek

Şekil 4.15'te yer alan etkinlikte öğrencilere uçuş esnasında bir yangın fark edildiğinde yangınla mücadele etmenin mi yoksa uçağı indirmenin mi daha önemli olduğu ve niçin böyle

düşündükleri sorulmuştur. Öğrencilerden bu soruyu grup olarak düşünüp karar vermeleri istenmektedir. Bunun yanı sıra, etkinlikler öğrencilerin Havacılık alanında sıklıkla ihtiyaç duyacağı analiz, sentez, problem çözme, yaratıcı düşünme gibi üst düzey düşünme becerilerini geliştirmeyi destekler niteliktedir. Bu becerilere ilişkin örnekler ise Şekil 4.16’da sunulmuştur.

Şekil 4.16. Üst Düzey Düşünme Becerilerinden Analize Yönelik Örnek

Şekil 4.16’da bulunan örnek öğrencilerin analiz becerilerini geliştirmeye yönelik olarak kullanılmaktadır. Bu etkinlikte öğrencilerin verilen havalimanı bilgilerinden yola çıkarak bir havalimanında bulunması gereken birimleri göz önünde bulundurmaları, bu analizden sonra oluşturulabilecek olan en uygun havalimanı diyagramını çizmeleri istenmektedir. Bu etkinlik aynı zamanda öğrencilerin sentez düzeyinde üst düzey düşünme becerilerini geliştirebilecek bir etkinlik olarak da değerlendirilebilir. Öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerinden biri olan problem çözme becerisine yönelik ders kitabında yer alan örnek bir etkinlik Şekil 4.17’de sunulmuştur.

1 Work in pairs. Discuss the questions.

- 1 What measures do airlines take to prevent passengers getting into the cockpit?
- 2 Do you know of any incidents where a passenger has tried unsuccessfully to enter the cockpit? What happened?

Şekil 4.17. Üst Düzey Düşünme Becerilerinden Problem Çözme Becerisine Yönelik Örnek

Şekil 4.17’de yer alan etkinlikte kokpite girmeye çalışan yolcuları engellemek için ne tür önlemlerin alınabileceği sorusu ile öğrencilerin birbirileri ile tartışarak verilen bir problem için çözüm üretmeleri beklenmektedir.

4.1.3. Dil Becerilerine İlişkin Bulgular

Kitapta yer alan dil becerileri; dinleme, konuşma, okuma, yazma olarak dört dil becerisi ve dil bilgisi kapsamında incelenmiştir. Ek-5’te sunulan kontrol listesinde; dinleme becerisinde 8, konuşma becerisinde 11, okuma becerisinde 7, yazma becerisinde 7 ve dil bilgisinde 3 kriter bulunmaktadır.

4.1.3.1. Dinleme Becerilerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında araştırmanın üçüncü sorusu olan “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusunun dinleme becerileri kapsamındaki bulgular Tablo 4.5’te sunulmaktadır.

Tablo 4.5. “Aviation English” Ders Kitabının Dinleme Becerilerine İlişkin Bulgular

Dil Becerileri				
Dinleme		Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.		X		
2. Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X	
3. Dinleme becerisine yönelik etkinlikler üst düzey hedefleri gerçekleştirmeye yöneliktir.		X		
4. Dinleme becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			X	
5. Dinleme becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.		X		
6. Dinleme becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterlerine uygunluk göstermektedir.		X		
7. Dinleme becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği vardır.		X		
8. Dinleme becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.		X		

Tablo 4.5 incelendiğinde; dinleme becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu, etkinliklerin konusunun havacılık alanına uygun olduğu, etkinliklerin ICAO kriterlerine uygunluk gösterdiği, etkinliklerde kelime çeşitliliği olduğu ve dil becerisinin gelişimi için stratejilere yer verildiği saptanmıştır. Kitapta yer alan dinleme becerisine yönelik olarak toplamda 39 işitsel materyal olduğu belirlenmiş ve her üniteye yer alan dinleme etkinliği sayısı hesaplandığında toplamda 125 etkinlik olduğu tespit edilmiştir. Bu işitsel materyallerin özgün materyaller olduğu ve bu sebeple havacılık alanına uygun olduğu saptanmıştır. İşitsel materyallerin öğretimden ziyade amaca yönelik olması ve derste öğrenilen ile gerçek hayat kullanımını birleştirerek öğrenciye sunması materyallerin özgünlüğünü ortaya koymaktadır. ICAO kriterleri kapsamında dinleme becerileri; dinlediğini anlama, bilgi alışverişi yapma, dinlediğinden yeniden bilgi üretebilme, çıkarım yapabilme, hedef kelimeyi anlama, genel olarak anlayabilme vb. şeklindedir. Kitapta yer alan etkinliklerin de bu kapsamda hazırlandığı gözlemlenmiştir. Şekil 4.18’de kitapta yer alan dinleme becerilerini geliştirmeye yönelik stratejilerden örnek sunulmuştur.

2 13 Listen to the first part of a dialogue between a lost pilot and a controller. Complete the location report.

Location report	
Call sign	TJB
Last known position	(1) _____ miles (2) _____ of CELRA VOR
Aircraft	(3) _____
Altitude	(4) _____
Speed	(5) _____ kt
Fuel	(6) _____ lb
Persons on board	(7) _____
Endurance	(8) _____ hours _____

Şekil 4.18. Dinleme Stratejilerine Yönelik Örnek

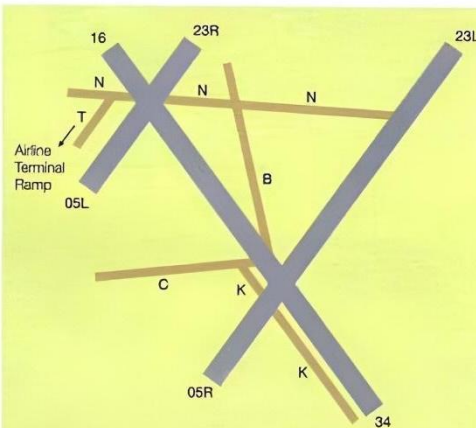
Şekil 4.18’deki örnek incelendiğinde; dinleme becerisine yönelik olarak dinlediğini anlama ve hedef kelimeyi anlama stratejilerine yönelik olarak hazırlanmış bir etkinlik olduğu görülmektedir. Bu etkinlikte öğrencilerden karşılıklı konuşmayı dinlemeleri, dinlediklerini not almaları ve boşluklara uygun düşen kelimeyi yazmaları beklenmektedir. Benzer şekilde dinleme stratejisine yönelik bir başka etkinlik Şekil 4.19’da da sunulmuştur.

2 🎧 05 Listen to a dialogue between a tower controller and a pilot. Underline the correct word to complete the summary of the incident.

In *marginal / good* weather conditions, an *inbound / outbound* aircraft takes the incorrect taxiway and moves onto an *active / inactive* runway. Another aircraft *lands / takes off* in front of the aircraft. The tower controller tells the crew to *turn left / stop*. In the end the plane *follows / clears* the runway.

3 🎧 05 Listen again and mark on the diagram:

- 1 The route the tower controller expects the plane to take.
- 2 The route the plane actually takes.
- 3 The position where the plane stops to wait for further instructions.
- 4 The position where the tower thinks the plane has stopped to wait for further instructions.

Şekil 4.19. Dinleme Stratejilerine Yönelik Örnek

Şekil 4.19’da yer alan etkinliklerde genel olarak dinlediğini anlama ve çıkarım yaparak sonuca varma stratejisi geliştirilmeye çalışılmaktadır. Solda yer alan iki numaralı olan görselde öğrencilerden dinlediklerini anlamaları ve uygun şekilde özeti tamamlamayacak kelimeye karar vermeleri beklenmektedir. Sağda yer alan üç numaralı etkinlikte ise öğrencilerden dinledikleri metne göre uygun rota ve noktaları çizip işaretlemeleri istenmektedir. Öğrenciler dinleme materyalinde doğrudan bu kelimeleri, rotaları ve noktaları duymamaktadır. Dinleme stratejilerine yönelik bir başka etkinlik Şekil 4.20’de sunulmuştur.

3 Underline the correct words to complete the controller's summary of the situation.

Executive 56 has (1) *no / low* pressure in their hydraulic system. It is difficult for the crew to control the (2) *yaw / bank* and the pitch of the aircraft. They can only make (3) *small / big* turns and they are using (4) *asymmetrical thrust / the control surfaces* to turn. They would like to try and fly (5) *west / east* of the airport for a (6) *short / long* final.

4 30 Tick (✓) the things you think will happen. Add two more. Then listen and check your answers.

The crew will ...

☐ execute a missed approach

☐ be forced to ditch the aircraft in a field

☐ adopt landing configuration to control speed and height

☐ _____

The controller will ...

☐ give the crew vectors to the runway

☐ ask the pilot to switch frequency to the tower controller

☐ _____

5 31 Listen to the final exchange between the pilot and the controller. What happened to Executive 56 in the end?

Şekil 4.20. Dinleme Stratejilerine Yönelik Örnek

Şekil 4.20’de yer alan etkinliklerde öncelikle pilot ve kontrolör arasında geçen diyalogun ilk kısımları dinlenir ve devamında öğrencilerden olabilecek olanlar ile ilgili maddelere tik koyması ve iki tane ekleme yapması istenir. Bu da öğrencilerin dinledikleri bilgiden yeni bir bilgi üretebilmelerini sağlamaktadır. Buna ek olarak, dinleme becerilerine yönelik etkinliklerde yer alan kelimeler her ünitenin konusuna uygundur ve çeşitlilik göstermektedir. Dinleme becerilerine yönelik etkinliklerde yer alan kelimelere ait örnek Şekil 4.21’de sunulmuştur.

3 12 Listen again and underline the correct information.

1 The pilot of ES23 decides to *cancel the flight / take off / wait*.

2 QA638 sees the storm is *in front of / to the left of / behind* the airport.

3 The crew of QA638 requests a *pilot report / weather report / new flight path* from the tower.

4 The crew of Company 737 describes the landing conditions as *rough / smooth / bumpy in places*.

Şekil 4.21. Dinleme Becerilerinde Yer Alan Kelimelere Ait Örnek

Şekil 4.21’de yer alan dinleme etkinliğinde geçen “kalkış (take off), yeni uçuş yolu (new flight path), iniş durumları (landing conditions) gibi kelime ve tamlamalar havacılık alanında karşılaşılabilecek olan kelime türlerindendir. Dinleme sürecini planlama, dinlemeyi izleme, dinlenenleri örgütleme, dinlenenleri yapılandırma, dinlenenleri analiz etme, değerlendirme, dinlenenleri kullanma ve paylaşma stratejileri alt başlıklarına sahip dinleme

öncesi, dinleme sırasında ve dinleme sonrası olarak üç temel başlık altında dinleme becerilerine yönelik stratejiler olarak belirtilmektedir. Kitapta yer alan dinleme becerilerine yönelik etkinlikler incelendiğinde bahsi geçen stratejilere yönelik olduğu ve etkinliklerin havacılıkta yer alan kişilerin sahip olması gereken özelliklerden analiz edip karar verebilmeye yönelik olduğu belirlenmiştir. Dinleme becerilerine yönelik stratejileri içeren etkinlik örneği Şekil 4.22’de sunulmuştur.

Section three – Undercarriage

1 Work in small groups. Each member of the group choose a different picture and study it for one minute. Close your books and then try to describe your picture. Time each person's description. Who produced the longest stretch of language at an appropriate tempo?

A

B

C

2 Listen to three dialogues between pilots and tower controllers. Choose the best picture (a-d) for each dialogue.

20,21 1 _____ 22 2 _____ 23,24 3 _____

3 Listen to the three dialogues again and underline the correct information.

20,21

1 Macair 319 *has / doesn't have* a green light for the nose gear.

2 After making a low pass, Macair 319 wants to *fly east / orbit the aerodrome*.

22

3 A30 is *arriving / departing* traffic.

4 A30 is *going to return immediately / try and solve the problem*.

23,24

5 S62 has *little / a lot of* fuel remaining.

6 S62 is *behind / in front of* Fastair 350.

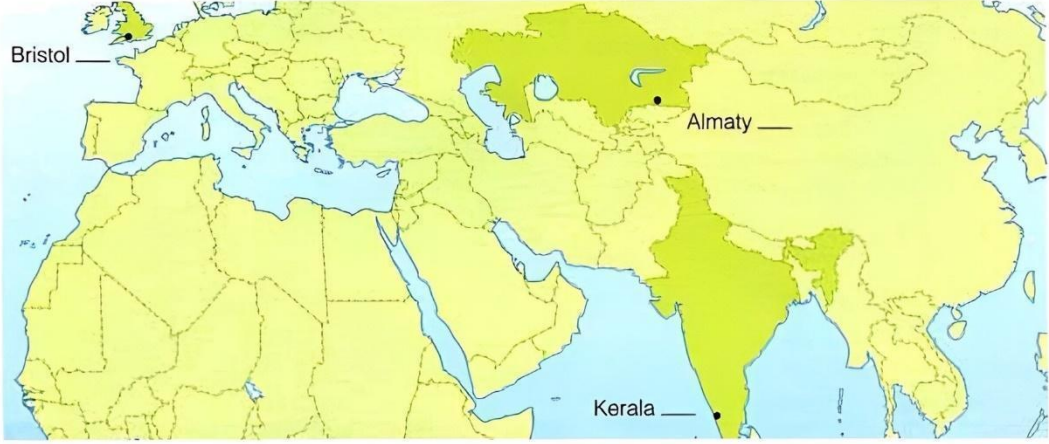
D

Şekil 4.22. Dinleme Becerisine Yönelik Stratejilere Ait Örnek

Şekil 4.22’de yer alan iki numaralı etkinlikteki sorularda öğrencilerden dinlenileni analiz edip değerlendirdikten sonra uygun olan resimle (a-d) eşleştirmesi istenmektedir. Yine aynı şekilde yer alan üç numaralı etkinliğin sorularında ise dinlediğini yapılandırarak uygun kelimenin altını çizmesi beklenmektedir. Çünkü öğrencinin dinleme metninde duyduğu kelime, etkinlikte gördüğü kelime değildir. Dinlediği kelimeye uygun olan kelimenin altını çizmesi gerekmektedir.

Kitapta dinleme becerisine yönelik hedef bulunmakta ve bu beceriye yönelik olan etkinliklerin hedeflerle uyumlu olduğu maddeleri kısmen olarak belirlenmiştir. Ek-7’de yer alan içindikiler bölümü incelendiğinde dinleme becerisinin her ünite de var olduğu ancak bu beceriye yönelik olarak bir hedefin olmadığı görülmektedir. Bu sebeple bu iki madde kısmen olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca, kitapta dinleme becerisine yönelik hedeflerin açık bir şekilde yazılmadığı belirlenmiştir. Ancak ICAO kriterlerinden bahsedilerek bu kapsamda dinleme becerileri için kriter hedeflerin ne olması gerektiği anlaşılmaktadır. Buna karşın, dinleme becerisine yönelik hedeflerin üst düzey olması ile ilgili olan madde evet olarak değerlendirilmiştir. Etkinlikler incelendiğinde, etkinliklerinin çoğunun üst düzey düşünme becerisini geliştirmeye yönelik olarak hazırlandığı belirlenmiştir. Üst düzey düşünme becerilerinden analiz becerisine uygun olabilecek bir etkinlik Şekil 4.23’te verilmiştir.

4 🌐 08 Listen to four weather descriptions. Number the places on the map in the order you hear them.

5 🌐 08 Listen again and make notes to complete the chart.

	Bristol	Almaty	Kerala
Winter	overcast drizzle		
Summer			
Prevailing wind			
Warning			

Şekil 4.23. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Ait Örnek

Şekil 4.23’te yer alan soruda öğrencilerin dinledikleri hava durumlarına ilişkin bilgileri analiz ederek haritada yer alan yerleri numaralandırmaları istenmektedir. Bu yönüyle bu

etkinliğin öğrencilerin analiz etme becerilerinin gelişimine yönelik olduğu söylenebilir. Ayrıca devamında öğrencilerden yine aynı bilgileri analiz ederek doğru kelimelerle tabloyu doldurmaları istenmektedir. Tabloyu duydukları cümleler ile değil dinlediklerinden gerekli olan kelimeleri analiz ederek doldurmalılardır.

4.1.3.2. Konuşma Becerilerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında, araştırmanın üçüncü sorusu olan “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusunun konuşma becerileri kapsamındaki bulguları Tablo 4.6’da sunulmuştur.

Tablo 4.6. “Aviation English” Ders Kitabının Konuşma Becerilerine İlişkin Bulgular

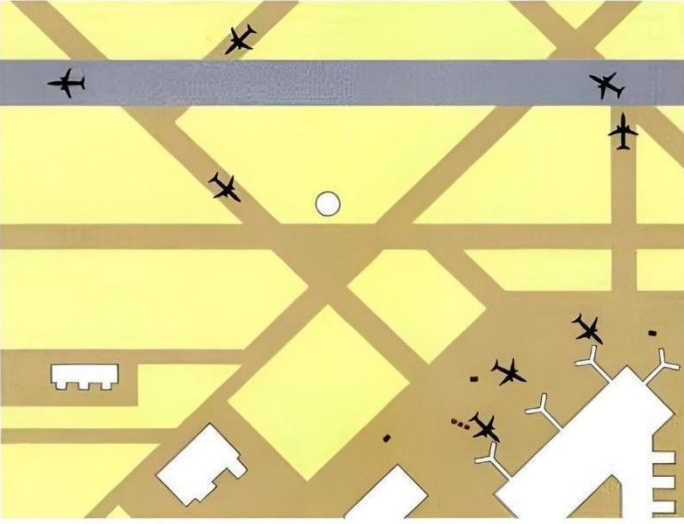
Dil Becerileri				
Konuşma		Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.		X		
2. Bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.			X	
3. Karşılıklı konuşma becerilerine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.		X		
4. Grup çalışmaları için hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.		X		
5. Konuşma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			X	
6. Konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.		X		
7. Konuşma becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterlerine uygunluk göstermektedir.		X		
8. Konuşma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.		X		
9. Konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.				X
10. Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X	
11. Konuşma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.				X

Çalışmada, konuşma becerilerine yönelik olarak 11 kriter belirlenmiştir. Tablo 4.6’da yer alan kriterler kapsamında konuşma becerileri incelendiğinde; kitapta konuşma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu, karşılıklı konuşma becerilerine ve grup çalışmalarına yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu, konuşma becerisine yönelik etkinliklerin hedeflerle uyumlu olduğu, konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusunun havacılık alanına uygun olduğu, konuşma becerisine yönelik etkinliklerin akıcılık, doğruluk, anlama gibi ICAO kriterlerine uygunluk gösterdiği,

konuşma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği olduğu saptanmıştır. Kitabın her ünitesinde konuşma etkinliklerinin bulunmakta olduğu ve bu etkinliklerin havacılık alanı gereği çoğunlukla ikili ya da grup etkileşim ve iletişime yönelik olduğu gözlemlenmiştir. Kitapta toplam 32 konuşma etkinliği başlığı ve hem bu başlık altında hem de diğer etkinliklerle iç içe geçmiş olarak 122 konuşma etkinliği bulunmaktadır. Bu etkinliklerin 89 tanesi karşılıklı konuşmaya; 33 tanesi ise grup çalışmasına yöneliktir. Konuşma başlığı altında yer alan karşılıklı konuşma etkinliğine ait örnek Şekil 4.24'te sunulmaktadır.

Speaking

1 Work in pairs to complete your pictures of an airfield. Student A look at this page. Student B go to p 107.

2 Work in pairs. Discuss the questions.

- 1 What factors increase the possibility of hotspots?
- 2 What can be done to reduce hotspots?
- 3 Are hotspots becoming more or less of a problem?
- 4 Which airports have the most / fewest hotspots?

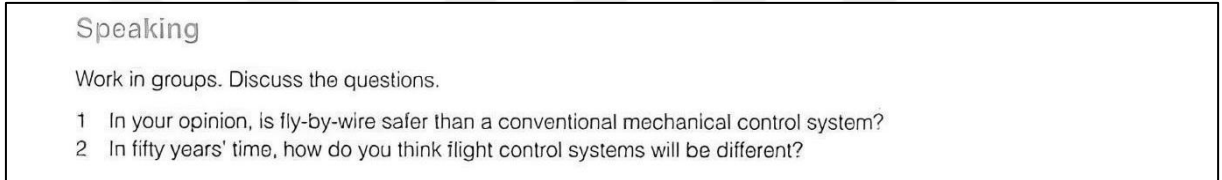
Şekil 4.24. Konuşma Başlığı Altında Yer Alan Karşılıklı Konuşma Etkinliği Örneği

Şekil 4.24'te konuşma başlığı altında verilen bir numaralı resimli etkinlikte öğrencilerden karşılıklı olarak birbirlerine sorular sorması ve buna göre resimleri tamamlaması beklenmektedir. Aynı sayfada yer alan iki numaralı etkinlikte ise öğrencilerden karşılıklı olarak verilen soruları tartışmaları istenmektedir. Buna ek olarak, konuşma başlığı altında olmayan ancak başka etkinliklerle iç içe verilmiş olan karşılıklı konuşma etkinliğine yönelik örnek Şekil 4.25'te sunulmuştur.

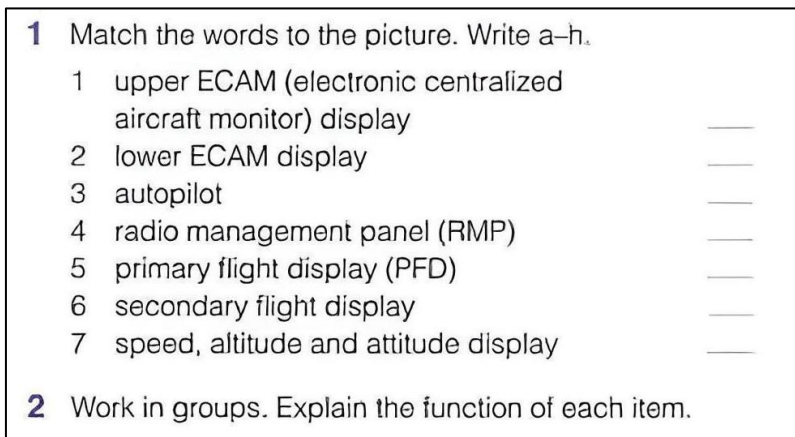
Şekil 4.25. Karşılıklı Konuşma Etkinliğine Yönelik Örnek

Şekil 4.25'te konuşma başlığı altında yer almayan ancak diğer etkinliklerle iç içe olan konuşma etkinliğinde, öğrencilerden ikili olarak verilen soruları tartışmaları ve sorulara uygun cevaplar bulmaları beklenmektedir. Karşılıklı konuşma etkinliklerinin yanı sıra kitapta konuşma başlığı altında yer alan grup çalışmasına yönelik etkinlik Şekil 4.26'da sunulmuştur.

Şekil 4.26. Konuşma Başlığı Altında Verilen Grup Çalışması Etkinliği Örneği

Konuşma başlığı altında verilen grup çalışması örneği olan Şekil 4.26'daki etkinlikte öğrencilerin grup olarak tartışması ve uygun cevaplar bulması gereken iki soru verilmiştir. Ayrıca, kitapta konuşma başlığı altında olmayan ancak diğer etkinliklere entegre edilmiş grup çalışması etkinlikleri de bulunmakta ve buna uygun örnek Şekil 4.27'de sunulmaktadır.

Şekil 4.27. Farklı Etkinliklere Entegre Edilmiş Konuşma Etkinliği

Şekil 4.27’de yer alan bir numaralı etkinlikte öğrencilerden; bireysel olarak bir uçağın kokpitinde bulunan kontrol panelindeki araçları resim ve kelime eşleştirmesi beklenmektedir. Devamında yer alan iki numaralı etkinlikte ise grup olarak tartışarak etkinlikte eşleştirmiş oldukları kelimelerin işlevlerini açıklamaları istenmektedir. Ayrıca, etkinliklerin konusu ünitelerin konuları ile uyumlu olması sebebi ile havacılık alanı ile de uyumlu olduğu belirlenmiştir. Şekil 4.28’de bu durumu gösteren örnek sunulmaktadır.

Vocabulary – Units of measurement

1 26 Work in pairs. Discuss how you say these units of measurement. Then listen and repeat.

ft	m	ft ²	km	f/m	%s	kt
gs	nm	m ²	lb	kg	HP	m/m

2 27 Listen and complete the table with the specifications of Thiago’s aircraft.

3 28 Discuss with your partner how to say these numbers in plain English. Then listen and repeat.

1 6.51
2 651
3 6,501

Speaking

You are going to exchange information about two more racing planes. Student A go to p 105. Student B go to p 109.

specifications	Extra 300s	
	non-metric	metric
length	ft	m
height	—	—
weight (unladen)	—	—
wing area	—	—
g-rating	+/- —	
engine	—	
max. speed / VNE	—	
stall speed / VS	—	
climb rate	—	—
roll rate	—	
range	—	—

Şekil 4.28. Havacılık Alanına Uygun Kelimeleri İçeren Konuşma Etkinliği

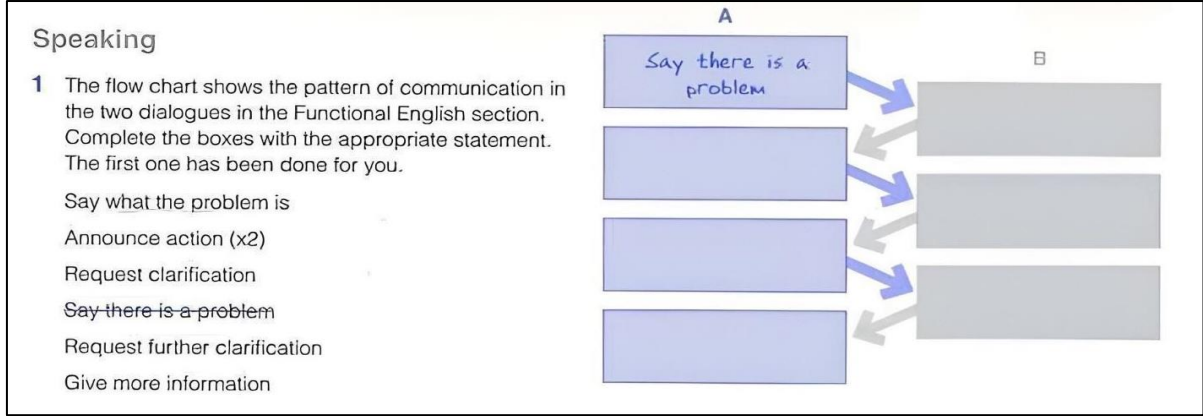
Şekil 4.28’de yer alan örnekte etkinlik öncesinde Havacılık alanında kullanılabilecek olan ölçü birimleri öğretilmiştir. Etkinliğin devamında konuşma (speaking) başlığı altında yer alan karşılıklı konuşma etkinliğinde öğrencilerin bunları kullanarak uçak bilgilerini tamamlaması beklenmektedir. Konuşma becerisi kapsamında yer alan etkinliklerin ICAO kriteri olan akıcılık, doğruluk, etkileşim ve sesletim yeterliklerini geliştirmeye yönelik olduğu görülmektedir. Bu kriterlere yönelik örnekler Şekil 4.29 ve 4.30’da sunulmuştur.

1 33 Work in pairs. Try and remember the words and expressions from the workshop. Then listen again and check.

- 1 _____ identify the sources of stress.
- 2 Some experts _____ keeping a diary ...
- 3 You _____ try and take holidays from work regularly ...
- 4 I think _____ to talk to a friend about your problems and feelings.
- 5 ... you _____ get professional help on how to deal with it.
- 6 For me, the _____ dealing with stress is to make sure you exercise, eat and sleep well.
- 7 And if you can't sleep at all, well, then _____ see your doctor.
- 8 _____ is to try and make more time for those things you enjoy.
- 9 I _____ a stressed friend or colleague to try some stress-reducing techniques ...

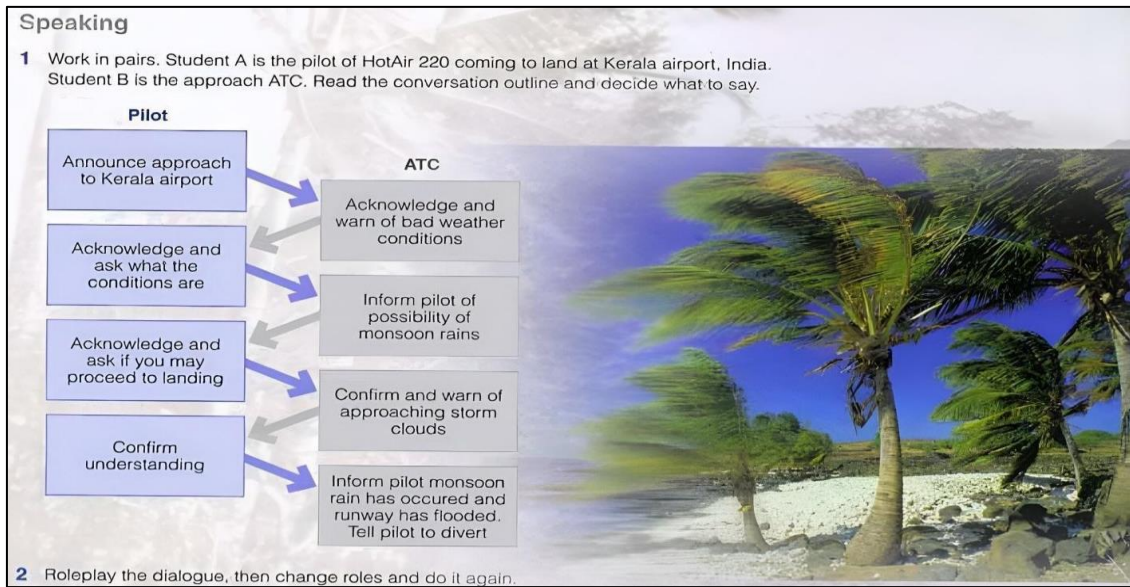
Şekil 4.29. ICAO Kriterlerine Uygun Konuşma Etkinliği

Şekil 4.29’da yer alan etkinlikte önce öğrencilerden doğru bir şekilde hatırlayarak cümleleri ikili çalışma ile etkileşim içinde tamamlaması beklenmekte ve sonrasında eğer hataları var ise düzeltmek adına dinleyerek düzeltmeleri ve cümlelerin akıcılığını anlamaları beklenmektedir.

Şekil 4.30. ICAO Kriterlerine Uygun Konuşma Becerisi Etkinliği

Ayrıca Şekil 4.30’da yer alan ve konuşma (speaking) başlığı altında verilen konuşma etkinliği de öğrencilerin doğru ve akıcı bir şekilde iletişim kurmalarına örnek teşkil edebilecek bir etkinlik olarak görülmektedir. Konuşma becerisine yönelik etkinliklerde kullanılması hedeflenen kelimeler, ünite hedef kelimelerini de içermekte olduğundan çeşitlilik anlamında olumlu etkiye sahiptir. Buna ilişkin örnek Şekil 4.31’de sunulmuştur.

Şekil 4.31. Ünite Konuları ile Uyumlu Konuşma Etkinliği Örneği

Şekil 4.31’de yer alan konuşma etkinliğinde öğrencilerden birisi pilot diğeri de hava trafik kontrolörü rolündedir. Öğrencilere verilen talimatlara göre birbirleri ile karşılıklı olarak iletişim kurmaları gerekmektedir. Verilen talimatlara göre ünite de öğrendikleri uygun kelimeleri kullanarak iletişim kurmaları beklenmektedir. Ünitenin konusunun “Meteoroloji” olduğu ve öğrencilere de bu kapsamda talimat verildiği görülmektedir. Ancak, kitapta bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinliklerin yeterli sayıda olduğu ve konuşma becerisine yönelik hedefler bulunduğu maddeleri kısmen olarak belirlenmiştir. Kitapta yer alan bireysel konuşma becerisine yönelik etkinlikler açık uçlu sorulara cevap verme şeklinde olduğundan dolayı bu madde kısmen olarak saptanmıştır. Konuşma becerisine yönelik hedefler ICAO kriterleri kapsamında akıcılık, doğruluk, etkileşim ve sesletim odaklı olarak kitabın giriş kısmında açıklanmıştır (Ek-7). Bu sebeple, konuşma becerisine yönelik hedefler bulunduğu maddesi hedeflerin açık bir şekilde ifade edilmemesi sebebi ile kısmen olarak değerlendirilmiştir. Buna ek olarak, etkinliklerin hedeflerle uyumlu olduğu maddesi de kısmen olarak değerlendirilmiştir. Buna karşın, etkinlikler incelendiğinde, konuşma etkinliklerinin üst düzey düşünme becerisini geliştirmeye yönelik olarak hazırlandığı söylenebilir. Bunlara ilişkin örnekler Şekil 4.32, 4.33 ve 4.34’te sunulmuştur.

- 2** Work in pairs. Use the prompts to make dialogues based on the flow chart pattern. Invent your own details.
- 1 There is a smell of burning plastic in the galley
 - 2 The floor in business class feels hot.
 - 3 There are sparks under the instrument panel.
 - 4 There is smoke coming from a bag in an overhead locker.

Şekil 4.32. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik

Şekil 4.32’de yer alan konuşma etkinliğinde öğrencilerden kendi detaylarını üreterek bir diyalog oluşturmaları beklenmektedir. Bu durum öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerine katkı sağlayarak sentez yapabilme becerilerinin gelişimini sağlayan bir etkinlik olarak görülmüştür.

Speaking

- 1** A small international airport is being built, and airport management have to decide how to spend their limited security budget of 1,000 points. Work in pairs. Discuss how you would spend the 1,000 points and why you have chosen the security measures that you have.

1	perimeter fence patrolling	100 points
2	CCTV (external and internal)	250 points
3	an armed police service	450 points
4	behavioural screening training	100 points
5	explosive detection swabbing	100 points
6	explosive detection machines	200 points
7	fingerprint / face biometric profiling devices	150 points
8	luggage scanning (for organic and inorganic materials)	300 points
9	baggage inspection / personal search officers	250 points
10	sniffer dogs	200 points
11	a bomb disposal unit	400 points
12	airport personnel swipe-card / fingerprint system on doors on secure areas	250 points

- 2** Form one group. Each pair should present their ideas. The group must reach a decision on how to spend the points.

Şekil 4.33. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik

Şekil 4.33'te gösterilen konuşma etkinliğinde öğrencilerden belirli bir limite göre havalimanı inşa etmeleri istenmektedir. Öğrenciler bu etkinlikte kriterleri sorgulayıp değerlendirerek eleştirel düşünme becerileri kullanmaya ihtiyaç duymaktadır. Bu etkinliğin bu yönüyle eleştirel düşünme becerisinin gelişimine yönelik olduğu söylenebilir.

- 1 Match the adjectives with their definitions.
1 run down	a extremely tired
2 stressed	b a bit depressed
3 overworked	c feeling under pressure
4 exhausted	d anxious about something
5 worried	e having to work more than you are able to
6 irritable	f unable to concentrate
7 down	g unhealthy because of too little sleep and too much work
8 unfocused	h easily annoyed
- 2 Choose three of the adjectives. Tell your partner about the last time your work made you feel like that.

Şekil 4.34. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Örnek Etkinlik

Şekil 4.34’te yer alan karşılıklı konuşmaya dayalı etkinliğin sorusunda öğrencilerden üç hissiyat bildiren sıfat seçmeleri ve öz değerlendirme yaparak en son ne zaman böyle hissettiklerini partnerlerine anlatmaları istenmiştir. Bu sayede öğrencilerden yansıtıcı düşünme becerilerini kullanmaları beklenmektedir. Ayrıca, kitapta konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verildiği ve konuşma becerisine yönelik hedeflerin üst düzey hedefler olduğu maddelerine rastlanmamıştır.

4.1.3.3. Okuma Becerilerine İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmanın üçüncü sorusu olan “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusunun okuma başlığı altındaki bulguları Tablo 4.7’de sunulmuştur.

Tablo 4.7. “Aviation English” Ders Kitabının Okuma Becerilerine İlişkin Bulgular

Dil Becerileri			
Okuma	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitapta okuma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
2. Okuma becerisine yönelik okuma metinleri havacılık alanına uygundur.	X		
3. Okuma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.	X		
4. Okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X		
5. Kitapta okuma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.		X	
6. Okuma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
7. Okuma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.		X	

Tablo 4.7’de okuma becerisine yönelik olarak belirlenmiş 7 kritere ilişkin bulgular sunulmuştur. Okuma becerileri incelendiğinde, kitapta okuma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda 12 etkinlik olduğu, bu etkinliklerdeki okuma metninin havacılık alanına uygun olduğu, etkinliklerde kelime çeşitliliği olduğu, okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verildiği saptanmıştır. Kitapta yer alan her ünitenin başlangıcında okuma metni bulunmaktadır. Okuma metinleri ünitenin konusunu kapsayan kelimeleri içerecek şekilde oluşturulmuş ve havacılık alanına uygun metinlerdir. Kitapta okuma metinlerinden önce ya da sonra tarama, ana fikir bulma, çıkarım yapma, tahminde bulunma gibi farklı türde sorular öğrencilerin strateji kullanımı sağlanmaktadır. Okuma becerilerini geliştirmeye yönelik stratejilerin olduğu örnekler Şekil 4.35, 4.36, 4.37 ve 4.38’de sunulmaktadır.

3 Read the exchanges about difficult landings from a pilot's Internet forum and match the airports with the pictures. Do they mention any problems from your list in 1?

Şekil 4.35. Okuma Becerisine Yönelik Strateji Örneği

Şekil 4.35’te yer alan örnekte öğrencilerden verilen okuma metninden tarama yaparak resimlerle havalimanlarını eşleştirmeleri istenmektedir. Okuma metninin içeriği zor inişi yapılan havalimanları ile ilgilidir. Devamında ise öğrencilerden metni okumadan iniş ile ilgili yaşanabilecek problemleri içeren liste oluşturmaları istenmiş ve okudukları metinde benzer problemlerin olup olmadığını sorusuna cevap vermeleri istenmektedir.

1 Work in pairs. Discuss the questions.

- 1 What do you think is the most common cause of fires on board planes?
- 2 What incidents caused by fire have you heard about?
- 3 What training have you received for dealing with fires?

2 You are going to read dangerous goods incident reports from the Australian Civil Aviation Authority. Read the stories, and match each incident with a story. Write A–H.

In which incident:

- 1 was fire started by metal touching metal? _____
- 2 did someone try to illegally ship explosive powder? _____
- 3 did the movement of the aircraft cause a fire? _____
- 4 did leakage cause a dangerous chemical reaction? _____
- 5 was a fire discovered after landing? _____
- 6 did heat from a chemical reaction start a fire? _____
- 7 did an explosion in the hold cause a plane to crash? _____
- 8 did a passenger accidentally bring a dangerous item on board? _____

DANGEROUS GOODS INCIDENTS REPORT

A On arriving at the destination, one passenger's bag had smoke coming out of it. A check by the airline revealed that a cigarette lighter had ignited and burned some of the clothing.

B An aircraft crashed due to a flammable liquid – possibly perfume – leaking in a passenger's stowed baggage. An ignition source set light to the liquid, causing an explosion.

C A courier driver arrived at a freight-forwarder's premises and asked to pick up a large crate which contained an explosive material in the form of a black powder. The owner knew it was prohibited, and was already in trouble with the police for collecting a briefcase full of fireworks from the airport two days earlier.

D Federal police were called to a baggage carousel at an international airport to check an unclaimed bag. An inspection of the contents revealed a fire extinguisher and a packet of sandwiches. It was finally discovered that a passenger had accidentally taken a taxi driver's bag from the car and didn't notice that he checked in an additional bag.

E A shipper consigned a wet-cell battery, undeclared as dangerous goods. Before consignment he emptied the acid out of the battery. But he also placed a brake cable in the same package. On arrival of the aircraft, smoke from the package set off a smoke detector because the brake cable had caused a short circuit of the terminals.

F Undeclared dangerous goods described as 'laundry products' contained a mixture of a chemical solution and corrosive solids. It was loaded on its side in the cargo compartment and the liquid leaked onto the solids, causing a very hot fire.

G While unloading baggage, ground staff noticed smoke rising from a suitcase. Investigation revealed that a quantity of matches had ignited due to vibration in the hold.

H In a cargo hangar, a container ignited. One item of cargo in the container was an oxygen generator, undeclared as dangerous goods. These devices produce oxygen by chemical reaction, which creates significant heat.

DANGER >>>> DANGER >>>>

56 FIRE

Şekil 4.36. Okuma Becerisine Yönelik Strateji Örneği

Şekil 4.36’da bulunan okuma etkinliğinde öğrencilerin verilen raporları okuması ve raporların ana fikrine göre verilen olaylarla raporları eşleştirmeleri beklenmektedir.

Section one – Ultralight

- 1 Discuss in pairs. What's the smallest aircraft you have:
 - flown? • flown in? • seen?
- 2 Work in pairs. Look at the picture of the GEN-H4 and guess the answers to the questions.
 - 1 What is it?
 - a a gyrocopter
 - b a helicopter
 - c a hang-glider
 - 2 How many blades does it have?
 - 3 How is it powered?
 - 4 How fast can it fly?
 - 5 How is it controlled?
 - 6 Do you need to be a licensed pilot to fly it?
 - 7 How long does it take to assemble it?
- 3 Read the article from *Kitplane Monthly* magazine and compare your answers with the text.

Şekil 4.37. Okuma Becerisine Yönelik Strateji Örneği

Şekil 4.37’de gösterilen okuma etkinliğinde öğrencilerin önce tahminde bulunmaları istenmiştir. Sonrasında ise bu tahminlerinin doğruluğunu öğrenebilmeleri için tarama yapmaları beklenmektedir.

3 Scan the report below to find what the following figures refer to.

1 ¼ mile	<u>the aircraft's distance from O'Hare</u>
2 50 lb	_____
3 172	_____
4 \$233,000,000	_____
5 97%	_____

Şekil 4.38. Okuma Becerisine Yönelik Strateji Örneği

Şekil 4.38’de yer alan okuma etkinliğinde öğrencilerden yüzeysel tarama yaparak sadece verilen sayıların neyi temsil ettiğini bulmaları istenmektedir. Okuduğunu anlayıp doğru bilgiyi anlama, havacılık alanında önem arz ettiğinden dolayı kitapta yer alan okuma becerisi etkinlikleri hedeflerle uyumluluk göstermektedir. Ancak, kitapta okuma becerisine yönelik hedeflerin bulunduğu ve okuma becerisine yönelik etkinliklerin hedeflerle uyumlu olduğu kısmen olarak belirlenmiştir. Çünkü kitapta açık olarak okuma becerisine yönelik hedefler belirtilmemiş, sadece kitabın içindekiler bölümünde bu becerinin var olduğu ifade edilmiştir (Ek-7). Ayrıca, kontrol listesinde yer alan okuma becerisine yönelik hedeflerin üst düzey hedefler olduğu maddesine ise rastlanmamıştır. Fakat okuma becerisine yönelik

etkinlikler incelendiğinde, etkinliklerin üst düzey düşünme becerisini geliştirmeye yönelik olarak hazırlandığı belirlenmiştir. Buna ilişkin örnekler Şekil 4.39 ve 4.40'ta sunulmaktadır.

- 4** Work in pairs. Discuss the questions.
- 1 What additional recommendation would you add to the reports?
 - 2 How could each of the three incidents described at the start of the article be avoided?
 - 3 Do you know of any incidents where miscommunication has caused a runway incursion?

Şekil 4.39. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Örnek

Şekil 4.39'da verilen etkinlikte öğrencilerden okudukları metinden de yola çıkarak verilerin soruları cevaplamaları beklenmektedir. Öğrencilerin bu sorulara ikili olarak tartışarak cevap bulmaları beklenmektedir. Sorularda öğrencilere okudukları rapora ek olarak ne gibi öneriler olabileceği, verilen metindeki olaylardan nasıl kaçınıldığını, okudukları metindeki herhangi bir olay bilip bilmedikleri sorulmaktadır. Öğrencilerin verilen soruların cevaplarını bulmak için eleştirel düşünceleri aynı zamanda kendi bildikleri bir durumu da anlatarak yansıtıcı düşünceleri beklenmektedir.

- 5** Work in pairs. Discuss the question.
- If you had the choice whether or not to use Datalink in your job, what would you decide? Why?

Şekil 4.40. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Örnek

Şekil 4.40'ta okuma metninin sonrasında yer alan etkinlikteki soruda öğrencilere eğer şansları olsaydı kendi işlerinde veri iletme ağı (data link) kullanıp kullanmayacakları ve buna nasıl ve neden karar verdikleri sorulmaktadır. Bu etkinlik öğrencilerin yansıtıcı düşünme becerilerine yönelik bir etkinlik olarak düşünülebilir.

4.1.3.4. Yazma Becerilerine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında araştırmanın üçüncü sorusu olan “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusunun yazma becerisine yönelik bulguları Tablo 4.8’de sunulmuştur.

Tablo 4.8. “Aviation English” Ders Kitabının Yazma Becerilerine İlişkin Bulgular

Dil Becerileri			
Yazma	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitapta yazma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			X
2. Yazma becerisine yönelik etkinlikler havacılık alanı İngilizcesine yöneliktir.	X		
3. Yazma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.	X		
4. Yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.			X
5. Kitapta yazma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X
6. Yazma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
7. Yazma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			X

Tablo 4.8’de yer alan yazma becerilerine ilişkin bulgular incelendiğinde, yazma becerisine yönelik etkinliklerin havacılık alanı İngilizcesine yönelik olduğu, yazma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği olduğu saptanmıştır. Kitapta yer alan yazma etkinliklerinin havacılık ile ilgili konularda fikir, düşünce belirtme ya da olumlu-olumsuz durumları açıklama üzerine hazırlanmış olduğu gözlemlenmiş ve bu kapsamda etkinliklerde kullanılacak olan kelimelerin havacılık alanına uygun olması gerektiği saptanmıştır. Yazma becerisine yönelik özel bir etkinlik olmadığı ancak diğer etkinliklerle entegre edilerek yer verildiği tespit edilmiştir. Buna ilişkin örnek Şekil 4.41’de sunulmuştur.

2 Answer the questions using full sentences.
Example
I started my career in aviation five years ago.

Şekil 4.41. Yazma Becerisini İçeren Etkinlik

Şekil 4.41’de yer alan etkinlikte öğrencilerin daha önceki etkinlikte var olan sorulara kendi fikirlerini içeren cevaplarını yazmaları beklenmektedir. Kelime çeşitliliği bağlamında kitapta yer alan etkinliklere örnek Şekil 4.42’de sunulmaktadır.

4 We often use *get* in place of verbs of movement in orders. Make the following polite requests into orders with *get*.

1 Could you exit the runway, please?	Get off the runway!
2 Would you bring me some water, please?	
3 Could you move away from the aircraft, please?	
4 Could you leave the aircraft as quickly as possible?	
5 Can you find a fire extinguisher, please?	
6 Would you put on your mask, please?	

Şekil 4.42. Kelime Çeşitliliğini İçeren Yazma Becerisi Etkinliği

Şekil 4.42’de yer alan etkinlikte Havacılık bağlamında kibar talepler (polite requests) verilmiştir. Öğrencilerden verilen ifadeleri “get” kelimesini kullanarak emir cümlelerine dönüştürmeleri istenmektedir. Bu etkinlikle öğrencilerin hem Havacılık İngilizcesi hem de Genel İngilizce kelime bilgilerini kullanmaları ve bunu yazarak ifade etmeleri beklenmektedir. Ayrıca bu etkinlik yazma becerisi etkinliği olarak değil kelime etkinliği ile entegre olan bir yazma etkinliği olarak değerlendirilmektedir. Bunların yanı sıra, yazma becerisine yönelik olarak kullanılan etkinlikler daha çok dinlediğinden not alma şeklindedir. Şekil 4.42’de olduğu gibi yazma becerisine yönelik olarak etkinlikler diğer etkinliklerle birlikte verildiği ve bu etkinliklerin sayısının 51 olduğu tespit edilmiştir. Bu sebeple, kitapta yazma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu maddesi hayır olarak değerlendirilmiştir. Bunun yanı sıra, yazma becerisine yönelik hedefler bulunduğu, yazma becerisine yönelik hedeflerin üst düzey hedefler olduğu, yazma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumlu olduğu ve yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verildiği maddelerine rastlanmamıştır.

4.1.3.5. Dil Bilgisine İlişkin Bulgular

Bu başlık altında araştırmanın üçüncü sorusu olan “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusunun dil bilgisine yönelik bulguları Tablo 4.9’da sunulmuştur.

Tablo 4.9. “Aviation English” Ders Kitabının Dil Bilgisine İlişkin Bulgular

Dil Becerileri				
Dil Bilgisi		Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitapta dil bilgisi kurallarının teorik anlatımı vardır.			X	
2. Kitaptaki dil bilgisi etkinlikleri hedefleri karşılayabilecek sayıdadır.		X		
3. Kitapta dil bilgisi havacılık konuları bağlamında sunulmuştur.		X		

Kitapta yer alan dil bilgisine yönelik 3 kriter belirlenmiştir. İnceleme sonucunda kontrol listesinde yer alan ve almayan kriterler Tablo 4.9’da sunulmuştur. Dil bilgisi kriterleri incelendiğinde kitaptaki dil bilgisi etkinliklerinin hedefleri karşılayabilecek sayıda olduğu ve kitapta dil bilgisinin havacılık konuları bağlamında sunulduğu belirlenmiştir. Kitapta yer alan dil bilgisi etkinlikleri incelendiğinde 104 tane dil bilgisi etkinliği olduğu saptanmıştır. Kitabın her ünitesinde yer alan işlevsel İngilizce (Functional English) bölümünde Havacılık

İngilizcesi alanına uygun olan okuma metinlerinde ya da dinleme metinlerinde geçen dil bilgisi yapıları öğrencilere sunulmaktadır. Buna ilişkin örnek Şekil 4.43'te sunulmuştur.

Functional English – Describing 3-D position and movement

1 Complete the sentences from the description of the VIP's journey using the prepositions in the box.

around below over into out onto under through

- We went _____ the top of the cliffs ready to let down.
- The best way to get _____ ship ...
- We went _____ the fog.
- It's difficult to continue visually _____ fog.
- I decided that we would go _____ the ship.
- One of the options was to let down a little bit early to get down _____ the fog.
- So I let down a little bit more, and came _____ from _____ the fog.

2 17. Listen again and check.

Şekil 4.43. Havacılık Alanına Uygun Dil Bilgisi Etkinliği

Şekil 4.43'te yer alan dil bilgisi etkinliğinde yer ve hareket bildiren edatları içeren bir etkinlik bulunmaktadır. Bir hava aracının yerini ya da gittiği yönü anlatmada sıklıkla kullanılan bu edatlar yine Havacılık kapsamında bulunan cümleler içerisinde öğrencilere sunulmaktadır. Buna ait bir başka örnek Şekil 4.44'te gösterilmektedir.

Functional English – Comparing and contrasting

1 Work in pairs. Discuss what the missing word is in each sentence.

- The CAP 232 is longer _____ the MX2.
- The Extra 300s is _____ longest.
- The CAP 232 is a _____ heavier than the MX2.
- The MX2 is the _____ powerful.
- The Extra 300s's range isn't as great _____ the MX2's.

Şekil 4.44. Havacılık Kapsamında Sunulan Dil Bilgisi Etkinliği

Şekil 4.44'te yer alan dil bilgisi etkinliğinde öğrencilerin karşılaştırma ve kıyaslama (comparing and contrasting) konusunda kullanılan yapıyı kullanması istenmektedir. Etkinlik, bunu Havacılık alanına uygun cümleler ile öğrencilere sağlamaktadır. Böylelikle her üniteye havacılık alanında ihtiyaç duyulabilecek olan dil bilgisi yapısına yer verilmektedir. Ancak, kitapta dil bilgisi kurallarının teorik anlatımının kısmen olduğu belirlenmiştir. Çünkü açık olarak dil bilgisi bölümü bulunmamakta, dil bilgisi kuralları işlevsel İngilizce başlığı altında sunulmaktadır ve öğrencilerden bu bölümde çıkarım yoluyla öğrenmeleri beklenmektedir.

4.1.4. Ölçme-Değerlendirmeye İlişkin Bulgular

Bu başlık altında araştırmanın dördüncü sorusu olan “Kitaplarda yer alan ölçme-değerlendirme etkinlik ve soruları arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusuna ait bulgular Tablo 4.10’da sunulmuştur.

Tablo 4.10. “Aviation English” Ders Kitabının Ölçme-Değerlendirmesine İlişkin Bulgular

Ölçme-Değerlendirme	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitap, öğrencilerin gelişimlerinin mesleki kriterlere / gerekliliklere uygun olup olmadığının karşılaştırmasını yapabilecek bir değerlendirme fırsatı sunmaktadır.			X
2. Kitapta öz değerlendirme bölümleri vardır.		X	
3. Kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.			X
4. Her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları vardır.		X	
5. Her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.	X		
6. Kitapta farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve teknikleri yer almaktadır.		X	
7. Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
8. Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
9. Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
10. Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.		X	
11. Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
12. Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.		X	
13. Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
14. Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
15. Ölçme-değerlendirme soruları üst düzey düşünme becerilerini (eleştirel, yaratıcı, problem çözme, yansıtıcı düşünme vb.) destekleyen sorulardır.	X		

Kitapta yer alan ölçme-değerlendirmeye yönelik 15 kriter belirlenmiştir. İnceleme sonucunda kontrol listesinde yer alan ve almayan kriterler Tablo 4.10’da sunulmuştur. Belirlenen kriterlere göre, kitapta yer alan değerlendirmeye yönelik maddeler incelendiğinde; her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları olduğu, okuma, dinleme ve konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular olduğu, okuma, dinleme ve konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik soruların hedeflerle uyumlu

olduğu ve ölçme-değerlendirme sorularının üst düzey düşünme becerilerini destekleyen sorular olduğu belirlenmiştir. Kitabın her ünitesinin son bölümünde üniteye geçen kelimeleri ve dil bilgisi yapılarını içeren soruların bulunması hedeflere yönelik olduğunu göstermektedir. Şekil 4.45'te buna yönelik bir örnek sunulmuştur.

UNIT 2

Section four – Language development

Functional English – Simple past

1 Complete the text with the past simple form of the verb in brackets.

A plane carrying 20 passengers heading for Busan (1) _____ (make) an emergency landing yesterday. The emergency (2) _____ (happen) after the pilot (3) _____ (report) a technical problem. The flight (4) _____ (depart) Seoul at 0700 and (5) _____ (fly) towards Busan. The flight (6) _____ (not reach) Busan, but (7) _____ (land) in Daegu shortly after 0800. The pilots (8) _____ (believe) there (9) _____ (be) a fire. The passengers (10) _____ (not be) hurt.

2 Complete the conversation with questions.

Journalist (1) _____ (you / make) an emergency landing?
Captain Because we thought we could smell smoke on the flight deck.
Journalist (2) _____ (you / notice) the problem?
Captain About 40 minutes after we left Seoul.
Journalist (3) _____ (you / decide) to land immediately?
Captain Yes, of course.
Journalist (4) _____ (you / land) at Daegu?
Captain We descended to Daegu because it was our closest airfield.
Journalist (5) _____ (the fire / start)?
Captain We're not really sure – perhaps it was an electrical fault.
Journalist (6) _____ (you / have) on board?
Captain We had 18 passengers with us.

3 Complete this newspaper report using the verbs in the box in the past simple tense.

avoid be hit blame crash distract happen leave not tell steer take place

Two planes were less than a mile away from a major catastrophe when a near-collision (1) _____ in thick clouds above London. A Boeing 747 and a Gulfstream jet only (2) _____ each other when their internal warning systems (3) _____ human error and automatically (4) _____ away from danger. The Boeing 747 (5) _____ heading towards Heathrow Airport from Japan and the business jet (6) _____ en route from Sardinia to Luton Airport when their paths (7) _____ over London. The incident (8) _____ in July last year near to Southam, and the Air Accident Investigation Branch today (9) _____ its report into the incident. It (10) _____ the pilot of the Boeing 747, who was flying "too fast" as the plane began its landing procedures and (11) _____ Air Traffic Control of his speed.

Confirming and disconfirming

4 Complete the dialogue with the words in the box.

affirm can see confirm that give further negative say that that correct what you

Pilot MAYDAY, MAYDAY, MAYDAY. Tibruk Centre, IG21. We're lost.
ATC IG21 Tibruk Centre. Roger emergency. (1) _____ known position.
Pilot Last known position was 10 miles north of Tibruk.
ATC IG21. Last known position was 10 miles north of Tibruk. Is (2) _____ ?
Pilot (3) _____ . Last known position was 10 miles north of Tibruk.
ATC IG21. Please tell me (4) _____ see now.
Pilot I (5) _____ a communications mast directly west and a lake below me.
ATC IG21. (6) _____ you can see a communications mast to the east.
Pilot (7) _____ . The communications mast is to my west.
ATC IG21. Turn left 45° and head west to the communications mast. We'll pick you up on radar from there and (8) _____ instructions.

Vocabulary

1 Match these verb and noun combinations from the text **Lost**. Then check in the text.

1 cover	a by compass
2 complete	b the second leg
3 cruise	c a heading
4 make	d thousands of miles
5 navigate	e into range of an NDB
6 fly	f the EIA
7 come	g at 110 kts
8 follow	h to a fix
9 approach	i visual contact with a fix

2 Work in pairs. Try to remember the missing verbs spoken by Captain Vette.

NASAC: (1) M. _____ your position, so we can (2) e. _____ your position using the radio signal. We'll (3) m. _____ our heading until we (4) L. _____ contact. Then we will (5) l. _____ left to (6) r. _____ contact, and then try to (7) b. _____ you in this way. We'll (8) c. _____ you again very soon. NASAC: It's (9) g. _____ dark. What time is your sunset?

3 Write the words below in the appropriate category. Use your dictionary to help you.

type of land	feature
bridge	
desert	
footpath	
cemetery	
farmland	
high terrain	
lighthouse	
harbour	
marshland	
plain	
ridge	
urban area	

22 LOST
LOST 23

Şekil 4.45. Dil Gelişimi Başlığı Altında Bulunan Ölçme-Değerlendirme Etkinlikleri

Şekil 4.45'te gösterilen her ünitenin sonunda bulunan "Dil Gelişimi" başlığı altında yer alan etkinlikler üniteye işlenen konulara yönelik olarak öğrencilere sunulmaktadır. Kitabın bu bölümünde ünitenin hedef kelimelerine ve dil bilgisi yapılarına yönelik olarak boşluk doldurma, eşleştirme yapma, verilen kelimeleri ait olduğu kategoriye yerleştirme gibi farklı etkinlikler bulunmaktadır. Buna ek olarak ayrıca Şekil 4.46'da farklı dil becerilerine yönelik olan etkinlikler sunulmuştur.

Vocabulary – Units of measurement

1 26 Work in pairs. Discuss how you say these units of measurement. Then listen and repeat.

ft m ft² km f/m °/s kt
gs nm m² lb kg HP m/m

2 27 Listen and complete the table with the specifications of Thiago's aircraft.

3 28 Discuss with your partner how to say these numbers in plain English. Then listen and repeat.

1 6.51
2 651
3 6,501

specifications	Extra 300s	
	non-metric	metric
length	ft	m
height	—	—
weight (unladen)	—	—
wing area	—	—
g-rating	+/-	—
engine	—	—
max. speed / VNE	—	—
stall speed / VS	—	—
climb rate	—	—
roll rate	—	—
range	—	—

Speaking

You are going to exchange information about two more racing planes. Student A go to p 105. Student B go to p 109.

Functional English – Comparing and contrasting

1 Work in pairs. Discuss what the missing word is in each sentence.

1 The CAP 232 is longer _____ the MX2.
2 The Extra 300s is _____ longest.
3 The CAP 232 is a _____ heavier than the MX2.
4 The MX2 is the _____ powerful.
5 The Extra 300s's range isn't as great _____ the MX2's.

2 Write two sentences comparing the racing planes using each of the adjectives in the box.

heavy powerful tall fast

3 Work in pairs. Discuss the questions. Try to use expressions from 1.

1 In your opinion, what plane has revolutionized air travel? How is / was it different from other planes?
2 What is your favourite type of plane? Why?
3 What is your favourite airport? Why?

Şekil 4.46. Farklı Türde Becerilerin Bir Arada Olduğu Etkinlikler

Şekil 4.46’da verilen örnekte dinleme ve konuşma becerisi ve dil bilgisinin ölçülmesine yönelik soruların olduğu görülmektedir. Kitapta dinleme, okuma ve konuşma becerilerine yönelik olarak sorulan soruların akıcılık, yapı, anlama, kelime gibi ICAO kriterlerine uygun sorulduğu tespit edilmiştir. Bu durum da kitapta sorulan soruların kitabın hedefleri ile uygun olarak sorulduğunu göstermektedir. Kitapta yer alan ölçme-değerlendirme soruları çoğunlukla eleştirel düşünme sonrasında yaratıcı düşünme, yansıtıcı düşünme, problem çözme gibi üst düzey düşünme becerilerine yönelik olarak sorulmuştur. Buna dair örnekler Şekil 4.47, 4.48, 4.49 ve 4.50’de sunulmaktadır.

Speaking

Work in groups. Talk about the most extreme weather conditions you have experienced. Talk about:

- when and where they happened
- how bad the weather was
- what happened
- what happened at the end of the story
- any developments / results of this.

Şekil 4.47. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik Örneği

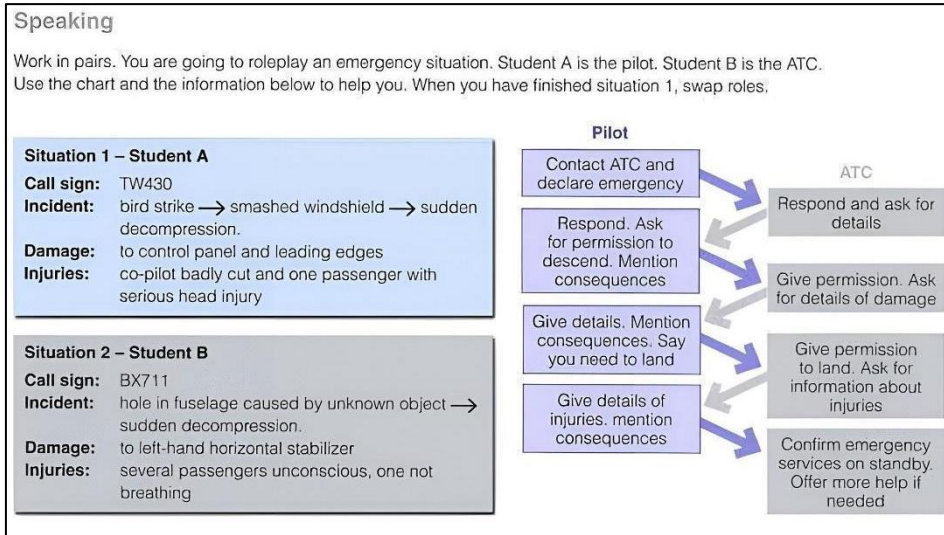
Şekil 4.47’de verilen konuşma becerisi etkinliğinde öğrencilerden grup olarak tecrübe ettikleri en sert hava koşulları hakkında konuşmaları istenmektedir. Devamında ise rehber olması açısından ne zaman, nerede, ne kadar kötü, ne oldu, olayın sonunda ne oldu ve bu durumdan sonra yaşanan değişimler olup olmadığı gibi sorularla öğrencilerin detaylandırarak konuşması istenmektedir. Öğrencinin kendi deneyimlediği bir durumu anlatması etkinliği ile yansıtıcı düşünme becerisinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

1 Work in groups. Discuss the questions.

- 1 What is wind shear and why is it so dangerous for aircraft?
- 2 How can arriving and departing traffic avoid wind shear?
- 3 What experience of wind shear have you had?

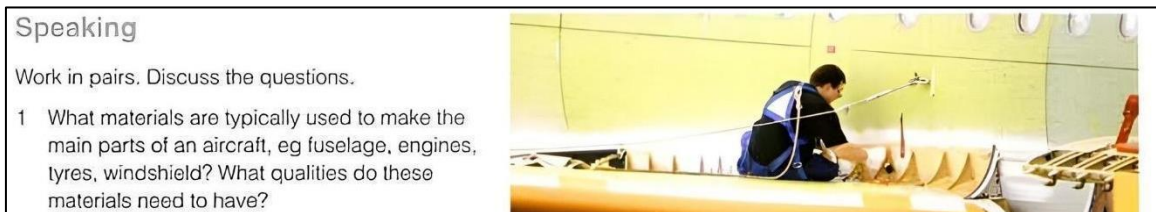
Şekil 4.48. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik Örneği

Şekil 4.48’de yer alan etkinlikte öğrencilerin verilen soruları tartışıp sorgulama yapıp değerlendirme yaparak sorulara bir cevap vermeleri beklenmektedir. Ne, neden, nasıl, ne tür gibi sorularla öğrencilerin detaylı bir şekilde düşünmesi beklenmektedir. Bu tür etkinlikler öğrencilerin eleştirel düşünme becerilerini geliştirmeye yöneliktir.

Şekil 4.49. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik

Şekil 4.49’da yer alan konuşma becerisi etkinliğinde öğrencilerden acil durumlarda pilot ve hava trafik kontrolörü arasında geçebilecek olan diyaloga yönelik alıştırma yapmaları istenmektedir. Solda yer alan Durum 1 (Situation 1) ve Durum 2 (Situation 2) öğrencilere örnek olarak sunulmuştur. Sağda yer alan tablolarda ise öğrencilere acil durumlarda yapılması gerekenler adım adım verilmiştir. Bu etkinlikte öğrencilerden, bir problem olarak acil durumu kendilerinin bulmaları ve verilen problemlere çözüm üretmeleri beklenmektedir.

Şekil 4.50. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik

Şekil 4.50’de yer alan konuşma becerisine yönelik etkinlikte öğrencilerin parçadan bütüne giderek uçak oluşturmaları ve bu kapsamda kullanılabilecek olan materyalleri de düşünerek analitik düşünceleri beklenmektedir. Bu yönüyle bu etkinliğin analitik düşünme becerisine yönelik olduğu söylenebilir.

Ayrıca kitapta öz değerlendirme bölümlerinin olduğu, her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme sorularının olduğu, kitapta farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerinin yer aldığı, yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunduğu ve bu

becerilerin ölçülmesine yönelik soruların hedeflerle uyumlu olduğu maddelerinin kısmen bulunduğu belirlenmiştir. Kitapta öz değerlendirme bölümlerine daha çok sesletim etkinliklerinin olduğu kısımlarda rastlanmıştır. Bu sebeple bu madde kısmen olarak değerlendirilmiştir. Her bir ünite de rastlanmasa da bazı ünitelerin giriş kısmında konu ile ilgili olarak ne bilinip bilinmediğini ölçmeye yönelik ön değerlendirme soruları bulunmakta ve buna ek olarak ünitelerdeki giriş etkinlikleri öğrencilere ön değerlendirme fırsatı sunmaktadır. Buna ait örnek Şekil 4.51’de sunulmuştur.

Section one – Touchdown

- 1 Work in groups. Look at the pictures. Where do you think the pictures were taken?
- 2 Make a list of the problems fixed-wing aircraft could have on approach and landing. Think about:
 - terrain
 - obstacles
 - manoeuvres
 - runway length
 - weather

Şekil 4.51. Ön Değerlendirme Soru Etkinliklerine Yönelik Örnek

Şekil 4.51’de yer alan örnekte uçakların farklı iniş yöntemlerine yer verilmiştir. Başlangıç bölümünde ise buna yönelik olarak ilk kısımda verilen resimlerle öğrencilere bu resimlerin nerelerde çekilmiş olabileceği sorulmuş ve uçakların iniş yaptıkları farklı yerler gösterilmiştir. Daha sonrasında yer alan kısımda ise uçakların yaklaşma ve iniş yaparken yaşayabilecekleri sorunların neler olabileceğinin listesi yaptırılarak öğrencilerin bu konu ile ilgili ön bilgileri öğrenilmeye çalışılmaktadır. Farklı türde ölçme-değerlendirme soru türlerinin olduğu maddesinin kısmen olarak belirlenmesinde soru türü olarak genellikle sözlü, kısa cevaplı sorular, boşluk doldurma soruları, açık uçlu sorular ve tartışma türü soruların kullanıldığı belirlenmiş olmasıdır. Bunlara ilişkin örnekler Şekil 4.52, 4.53, 4.54 ve 4.55’te sunulmuştur.

Speaking

Work in small groups. Discuss the questions.

- 1 How could airlines prevent air-rage incidents?
- 2 How should cabin crew be trained to deal with these incidents?
- 3 How should violent passengers be restrained?
- 4 How should passengers be punished for such incidents?
- 5 Do you know any stories of air rage incidents?

Şekil 4.52. Tartışma Türü Ölçme-Değerlendirme Sorusu Örneği

Şekil 4.52’de yer alan konuşma etkinliğinde öğrencilerin sorulara grup içerisinde sözlü olarak tartışarak cevap vermeleri beklenmektedir. Bu sorulardan birincisinde hava yolu şirketlerinin uçakta yolcunun sorun çıkardığı durumları nasıl engelleyebildiği şeklinde sorulmuştur. Öğrencilerin aralarında tartışarak bu soruya en uygun cevabı üretmeleri beklenmektedir. Yine aynı etkinliğin dördüncü sorusunda öğrencilere böyle durumlarda yolcuların nasıl cezalandırılmasına dair önerileri sorulmaktadır. Böylelikle gruptaki öğrenciler bu konuda kendi fikirlerini ortaya koyacak ve bu soruya en uygun cevabı bulacaklardır. Kitapta kullanılan farklı türde ölçme-değerlendirme sorusu örneği Şekil 4.53’te de sunulmaktadır.

Vocabulary – Strange behaviour

Complete the sentences with the words from the box.

body eye hand head leg lips palms voice

- 1 Officers try to make friendly _____ contact to see if a suspicious person reacts normally.
- 2 Passengers undergo a _____ search to check that they are not carrying any weapons.
- 3 One sign of a passenger acting suspiciously is stepping forward on the left _____.
- 4 Moving the _____ forward is a common sign of aggressive behaviour.
- 5 Officers should look for small movements of the _____.
- 6 A _____ position with the _____ down can indicate suspicious behaviour.
- 7 A rise in the volume and pitch of the _____ is a sign of stress.

Şekil 4.53. Boşluk Doldurma Türü Ölçme-Değerlendirme Sorusu Örneği

Şekil 4.53’te yer alan kelime etkinliğinin içerdiği sorular boşluk doldurma sorularına örnek teşkil etmektedir. Bu etkinlikte öğrencilere “vücut, göz, el, kafa, bacak, dudak, avuç içi, ses” kelimeleri verilmiştir. Öğrencilerden bu kelimeleri uygun boşluklara yerleştirerek cümleleri tamamlamaları istenmektedir. Örneğin, birinci soruda boşluktan sonra “temas (contact)” kelimesi bulunmaktadır ve öğrencilerin bunu havacılık bağlamında “göz teması

(eye contact)” ya da cümlenin anlamında en uygun kelimenin “göz (eye)” olduğunu bilerek tamamlaması beklenmektedir. Şekil 4.54’te yer alan kitaptaki bir başka etkinlikte ise farklı bir soru türü kullanılmıştır.

3 35 Listen again and answer the questions.

- 1 What does Kalle think of technology in airport security?
- 2 Why do criminals behave differently to other passengers?
- 3 What parts of the face make small movements when someone is nervous?
- 4 What do Kalle’s officers do if they are suspicious of a passenger?
- 5 What three things can happen in a ‘secondary screening’?
- 6 What types of crime have already been stopped using this technique?

Şekil 4.54. Açık Uçlu Türde Ölçme-Değerlendirme Sorusu Örneği

Şekil 4.54’te yer alan açık uçlu soruda öğrencilerin dinlediği metinden anladığı bilgiler ışığında “Ne, Neden, Ne tür” ile başlayan bilgi alma soruları ile öğrencilerden cevap vermeleri beklenmektedir. Kitapta yer alan ölçme-değerlendirme sorusu örneği Şekil 4.55’te verilmektedir.

1 Work in groups. Discuss what action the crew should take in an incident of sudden decompression.

Şekil 4.55. Tartışma Türü Ölçme-Değerlendirme Sorusu Örneği

Şekil 4.55’te kitabın genelinde de bulunan tartışma soruları genellikle karşılıklı ya da grup olarak tartışma şeklinde verilmiştir. Tartışma ve açık uçlu sorular daha çok üst düzey düşünme becerilerini desteklemektedir. Buna ait örnek Şekil 4.56’da verilmektedir.

2 Work in pairs. Discuss the following questions.

- 1 Have you ever run out of fuel while driving? What happened?
- 2 Have you ever heard of an incident where a plane has almost run out of fuel during flight?
- 3 Why might a flight suddenly run out of fuel?
- 4 What procedures do pilots and controllers follow in case of such an event?

Şekil 4.56. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Etkinlik Sorusu

Şekil 4.56’da yer alan etkinlikte öğrencilere açık uçlu sorularla tartışma soruları sorulmaktadır. Etkinlikte yer alan sorulardan ilk ikisi yansıtıcı düşünme, üçüncü soru eleştirel düşünme son soru ise problem çözme becerilerine yönelik olarak sorulmaktadır.

Ayrıca kitapta yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunduğu ve bu becerilerin ölçülmesine yönelik soruların hedeflerle uyumlu olduğu maddelerinin kısmen

bulunduğu saptanmıştır. Bu durumun nedeni ise, yazma becerisine yönelik soruların Havacılık alanında kullanılan not alma şeklinde sorulmuş olmasıdır. Ayrıca, kitabın öğrencilerin gelişimlerinin mesleki kriterlere/gerekliliklere uygun olup olmadığının karşılaştırmasını yapabilecek bir değerlendirme fırsatı sunup sunmadığı ve kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları olduğu maddelerine de rastlanmamıştır. Kitapta gereken kriter giriş bölümünde verilmiş ancak öğrencinin kendini değerlendirebilmesi için bir bölüm sunulmamıştır. Ayrıca kitapta akran değerlendirmesi kapsamında ölçme değerlendirme soruları bulunmamaktadır.

4.2. Oxford Yayınevi “English for Aviation” Ders Kitabı İncelemesine İlişkin Elde Edilen Bulgular

4.2.1. Genel Özelliklere İlişkin Bulgular

Bu başlıkta araştırmanın birinci sorusu olan “Kitapların genel özellikleri arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” sorusuna ilişkin elde edilen bulgular Tablo 4.11’de sunulmuştur.

Tablo 4.11. “English for Aviation” Ders Kitabının Genel Özelliklerine İlişkin Bulgular

Genel Özellikler	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitabın düzenini (organizasyon şeması) takip etmesi kolaydır.	X		
2. Kitapta sözlük bölümü bulunmaktadır.			X
3. Kitapta ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümü bulunmaktadır.	X		
4. Kitap beklenilenden daha başarılı ya da daha başarısız öğrenciler için tamamlayıcı materyal sağlamaktadır.			X
5. Kitap ses materyalleri ile desteklenmektedir.	X		
6. Kitap görsel materyaller ile desteklenmektedir.	X		
7. Kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili bilgi bulunmaktadır.		X	
8. Kitapta yer alan metin ve görseller genel olarak nicelik bakımından eşittir.			X

Kitabın genel özelliklerini incelemek için 8 kriter belirlenmiştir. İnceleme sonucunda kontrol listesinde (Ek-6) yer alan ve almayan kriterler Tablo 4.11’de sunulmuştur. Buna göre; kitabın düzeninin takip edilmesinin kolay olduğu, kitapta ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümü bulunduğu, kitabın ses materyalleri ve görsel materyallerle desteklendiği belirlenmiştir. Kitabın ilk kısmında bulunan kitap hakkında ve içindekiler bölümü (Ek-9) ile kitap hakkında bilgi verilmekte ve kitabın ünitelerinde yer alan konular ve detaylar kullanıcılara sunulmaktadır. Bu durum da kitabın takibini kolay hale getirmektedir. Ayrıca

Ek-10’da sunulduğu gibi kitabın giriş kısmında ICAO kriterleri ve havacılık kapsamında ulaşılması istenen minimum seviye olan “Seviye 4” açıklanmıştır. Buna ek olarak kitapta kullanıcılarına ekstra bilgi verilmesi kapsamında bazı bölümlerde kelimelerin aksanlara göre farklılıkları da sunulmuştur. Buna ilişkin örnek Şekil 4.57’de verilmiştir.

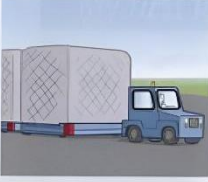
British English	American English
torch	flashlight

Şekil 4.57. Kelimelerin Farklılıklarının Yer Aldığı Bilgi Notu Örnek

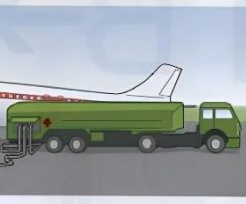
Şekil 4.57’de verilen örnekte “el feneri” kelimesinin İngiliz ve Amerikan İngilizcesine göre olan yazım farklılıklarını gösteren bir bilgi kutucuğu yer almaktadır. Kitap genel olarak incelendiğinde beceriler kapsamında sessel ve görsel materyallerin var olduğu görülmüştür. Buna karşın, metin ve görsellerin nicelik bakımından eşit olmadığı ancak birbirine yakın sayıda olduğu saptanmıştır. Kitapta yaklaşık 160 görsel, 170 metin olduğu tespit edilmiştir. Kitabın her sayfasında o ünitenin temasına ya da o sayfada bulunan etkinliğe uygun görsellerin arka planda olduğu saptanmıştır. Buna ilişkin örnek Şekil 4.58’de sunulmaktadır.

VOCABULARY

1 Match each picture to a name and an action.

a

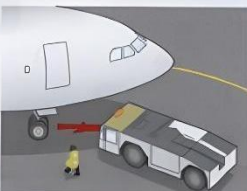
b

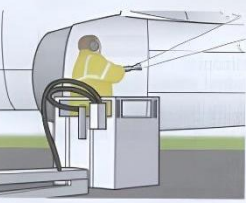
c

d

e

f

g

h

i

j

Vehicle	Action
1 aircraft de-icer	transporting passengers
2 bus	spraying icy wings
3 fire engine	transporting construction materials
4 flat-bed truck	reversing planes
5 fuel tanker	repairing flat tyres
6 heavy plant	putting out fires
7 maintenance truck	getting rid of compacted ice
8 push-back tug	delivering kerosene
9 snowplough	clearing debris
10 sweeper	carrying cargo

What is each vehicle used for? Use *is used for*.

A de-icer is used for spraying icy wings.

British English	American English
snowplough	snowplow
kerosene	jet fuel

Şekil 4.58. Görsel – Metin İçeriği Örneği

Şekil 4.58’de bulunan etkinlikte öğrencilere görsellerle havacılık sektöründe yer hizmetlerinde kullanılan taşıtlar verilmiş ve taşıt (vehicle) ile yaptığı işi (action) eşleştirmesi istenmiştir. Devamında yer alan “Her bir taşıt ne için kullanılır? (What is each vehicle used for?)” sorusu ile cümleler oluşturması beklenmektedir. Şekildeki örnek incelendiğinde sayfa da hem görsel olduğu hem de metin olduğu görülmektedir. Ayrıca, kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili bilgi bulunması maddesinin kısmen sağlandığı saptanmıştır. Kitapta öğrenme hedefleri açık bir şekilde ifade edilmemiştir. Kitabın başlangıcında ICAO’nun Dil Yeterlilik Derecelendirme Ölçeğinde yer alan sesletim, yapı, kelime, akıcılık, anlama ve iletişim kriterlerini içeren tablosu verilmiş ve kitabın bu ölçüt kriterler kapsamında

hazırlanmış belirtilmiştir. ICAO standartları gereği kabul gören Operasyonel Seviye 4 (Operational Level 4)'te bahse konu kriterler verilmiştir. Kitabın hedefi açık olarak belirtilmese de kitabın ICAO kriterlerine uygun olarak hazırlandığı ve bu kapsamda hedeflerin neler olduğu açıklanmış olması sebebi ile bu madde kısmen olarak değerlendirilmiştir. Buna karşın kitapta sözlük bölümü ve beklenilenden daha başarılı ya da daha başarısız öğrenciler için tamamlayıcı materyalin kitap içerisinde bulunmadığı, ancak bunların kitaba ek olarak verilen CD ROM materyali ile sağlandığı belirlenmiştir. Kitaba ait CD ROM materyali örneği Şekil 4.59'da verilmektedir.

Şekil 4.59. Kitabın CD ROM Materyalinin İçeriğinin Örneği

Şekil 4.59'da yer alan örnekte kitabın CD ROM materyalinin içerik olarak kitapta yer alan ünite sayı ve konularına sahip olduğu tespit edilmiştir. CD ROM materyalinin içerik olarak her ünite için anlama (comprehension), yapı (structure) ve kelime (vocabulary) etkinliklerine sahip olduğu görülmektedir. Etkinlikleri tamamladıktan sonra öğrencilerin

bireysel çalışmalarını desteklemek adına cevap anahtarlarının da mevcut olduğu görülmektedir.

4.2.2. İçerik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Kitabın içerik özellikleri; içerik ve etkinlikler olarak iki alt başlık altında yer alan kriterler ışığında incelenmiştir. Ek-6’da sunulan kontrol listesinde yer alan içerik özellikleri bölümünde; içerik alt başlığında 13, etkinlikler alt başlığında ise 10 kriter bulunmaktadır.

4.2.2.1. İçerik Alt Başlığına İlişkin Elde Edilen Bulgular

Bu başlık altında araştırmanın ikinci sorusu olan “Kitaplarda yer alan içerikler arasında benzerlikler ve farklılıklar var mıdır?” ifadesinin içerik başlığına ait bulgular Tablo 4.12’de verilmiştir.

Tablo 4.12. “English for Aviation” Ders Kitabının İçerik Özelliklerine İlişkin Bulgular

İçerik Özellikleri			
İçerik	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitabın içeriği öğrencinin gelişim düzeyine uygundur.	X		
2. İçerik basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır.	X		
3. İçerik somuttan soyuta doğru sıralanmıştır.			X
4. İçerikteki örnekler somuttur.	X		
5. Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X		
6. Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili dil bilgisi yapıları açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X		
7. Kitabın içeriğinde yer alan görseller içerik ile uyumludur.	X		
8. Kitap içeriği güncel havacılık İngilizcesi ile uyumludur.	X		
9. Kitap içeriği görsellerle zenginleştirilmiştir.	X		
10. Kitabın içeriği sesli materyaller ile zenginleştirilmiştir.	X		
11. Kitabın içeriği hedefler ile uyumludur.	X		
12. Her bir ünitedeki hedefler kitabın genel hedefiyle uyumludur.	X		
13. Kitaptaki her bir ünitenin hedefi vardır.	X		

Tablo 4.12 incelendiğinde; içeriğin öğrencinin gelişim düzeyine uygun olduğu, basitten karmaşığa doğru sıralandığı, örneklerin somut olduğu, havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği ve dil bilgisi yapıları açısından zengin bir içerik sağlandığı, görsellerin içerik ile uyumlu olduğu, içeriğin güncel havacılık İngilizcesi ile uyumlu olduğu, içeriğin görsellerle, sesli materyallerle zenginleştirildiği, hedefler ile uyumlu olduğu, her bir ünitedeki hedeflerin kitabın genel hedefiyle uyumlu olduğu ve kitapta her bir ünitenin hedefi olduğu belirlenmiştir. Havacılık İngilizcesinin ÖAİ kapsamında öğretilmesi sebebi ile öğrenenlerin belirli bir seviyede Gİ bilgisine sahip olması gerekmektedir. Bu kapsamda kitabın içeriği

öğrenenlerin gelişim seviyesine uygun olarak tasarlanmıştır. İçerik olarak konu, kelime bilgisi ve dil bilgisi kapsamında basitten karmaşığa doğru sıralanarak öğrencilere kolaylık sağlamaktadır (Ek-9). Kitabın her bir ünitesinin konusuna uygun öğrenilmesi gereken kelimeler bulunmakta ve bu kapsamda kitap zengin bir içerik sunmaktadır. Kitabın içeriğinde yer alan görseller hem kitabın ünite konuları ile uyumlu hem de öğrencilerin bilgiyi somutlaştırabilmesi açısından kolaylık sağlamaktadır. Somutlaştırma yapılmasına dair kitapta bulunan etkinlikten bir örnek Şekil 4.60'ta sunulmuştur.

2 Use the words in the box to label the picture below.

a nose	j rudder
b windscreen	k elevator
c aerial	l tail fin
d aileron	m tyre
e spoiler	n engine
f flap	o emergency exit
g slat	p radome
h winglet	q light
i fuselage	r outboard slats

British English	American English
aerial	antenna
tyre	tire
windscreen	windshield
fin	vertical stabilizer
tailplane	horizontal stabilizer

Şekil 4.60. Somutlaştırma Örneği

Şekil 4.60'ta yer alan örnekte öğrencilerin uçağın parçalarını rahatlıkla belirleyip kavrayabilmesi için uçak resmi koyulmuş ve bu resim üzerinden yerleştirmeleri istenmiştir. Yine aynı etkinlikte İngiliz ve Amerikan İngilizcesine göre farklı olan bazı uçak parçaları da bilgi notu olarak öğrencilere sunulmuştur. Kitabın ünitelerinin konuları havacılık alanında yer alan uçuşa başlangıç, uçuş sırası ve sonrası konuları bakımından günceldir (Ek-9).

Kitabın içeriği becerilerin geliştirilmesi bakımından hem görsel hem de ses materyalleri ile zenginleştirilmiştir. Buna ait örnek Şekil 4.61’de sunulmuştur.

PREPOSITIONS

above	across	behind	next to	into	on
beyond	at	away	in front of	over	below

a

BZ is moving _____¹ YB's path.

b

BZ and YB will crash _____² each other unless they take avoiding action.

c

BZ is _____³ YB.

d

BZ is _____⁴ YB.

e

BZ is _____⁵ YB.

f

BZ is _____⁶ YB.

g

BZ is _____⁷ YB.

h

BZ is _____⁸ YB's path.

COMPREHENSION

AUDIO
27

9 Now listen. Write the letter of the diagram (a–h) above that matches each exchange.

1 _____	5 _____
2 _____	6 _____
3 _____	7 _____
4 _____	8 _____

Şekil 4.61. Görsel ve Sessel Materyalleri İçeren Etkinlik

Şekil 4.61’de yer alan etkinlikte önce öğrencilere uçakların pozisyonlarını anlatırken kullanılabilecek olan edatlar öğretilmekte ve devamında bunları içeren görsellerin olduğu etkinlikte cümle içerisine yerleştirmeleri beklenmektedir. Devamında ses materyal dinlendikten sonra 9 numaralı etkinlikte anlamayı pekiştirmek amacıyla eşleştirme yapmaları istenmektedir. Kitabın içeriğinin ICAO hedefleri ile uyumlu olarak hazırlanmış olması sebebi ile içerik ve ünite hedefleri genel hedeflerle uyumludur. Ayrıca, kitapta bulunan her bir ünitenin hedefi de bulunmaktadır (Ek-9). Ayrıca içeriğin somuttan soyuta

doğru sıralanmış olması maddesi kitabın içeriğinde bulunmadığından dolayı bu madde tespit edilememiştir. ÖAİ öğrenmek için belirli bir seviye Gİ bilgisine sahip olunması gerektiğinden dolayı bu madde kitapta aranmamaktadır.

4.2.2.2. Etkinlikler Alt Başlığına İlişkin Bulgular

Bu başlık altında araştırmanın ikinci sorusu olan “Kitaplarda yer alan içerikler arasında benzerlikler ve farklılıklar var mıdır?” sorusunun etkinlik başlığına ait bulgular Tablo 4.13’te verilmiştir.

Tablo 4.13. “English for Aviation” Ders Kitabının Etkinlik Özelliklerine İlişkin Bulgular

İçerik Özellikleri			
Etkinlik	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitaptaki etkinlikler gerçek hayat durumlarını yansıtmaktadır.	X		
2. Kitaptaki etkinlikler dili anlamlı kullanmayı desteklemektedir.	X		
3. Kitaptaki etkinlikler dili etkili kullanmayı desteklemektedir.	X		
4. Kitaptaki etkinlikler bireysel çalışmayı desteklemektedir.	X		
5. Kitaptaki etkinlikler ikili çalışmayı desteklemektedir.	X		
6. Kitaptaki etkinlikler grup çalışmasını desteklemektedir.		X	
7. Kitaptaki etkinlikler havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişimine katkı sağlayacak niteliktedir.	X		
8. Kitaptaki etkinlikler dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik göstermektedir.	X		
9. Kitaptaki soru-cevap etkinlikleri öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimini sağlar niteliktedir.	X		
10. Kitaptaki etkinlikler üst düzey düşünme becerilerini (yaratıcı, yansıtıcı, eleştirel düşünme, problem çözme vb.) destekler niteliktedir.		X	

Tablo 4.13 incelendiğinde; etkinliklerin gerçek hayat durumlarını yansıttığı, dili anlamlı ve etkili kullanmayı desteklediği hem bireysel hem de ikili çalışmayı desteklediği, Havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişimine katkı sağlayacak nitelikte olduğu, dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik gösterdiği ve soru-cevap etkinlikleriyle öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimini sağladığı görülmektedir. Kitapta yer alan etkinliklerde kullanılan ses materyalleri, görseller ve konuşma etkinliğinde kullanılması beklenen kelime ya da kelime grupları hem havacılık alanı ile ilgili hem de özgün materyallerdir. Bu kapsamda Şekil 4.62’de örnek sunulmaktadır.

VOCABULARY

12 Check you understand the meaning of the following landing problems and hazards. Have you experienced any? Which do you think are the most common?

1 lighting systems failure	7 technical problems (e.g., engine failure)
2 speed control problems	8 braking problems
3 medical emergency	9 bad surface conditions
4 diversion	10 bad weather
5 tail strike	11 delays
6 runway incursions and excursions	12 flock of birds on the runway

Listen to five landing exchanges. For each exchange, write the problem or hazard.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

Şekil 4.62. Havacılık Alanına Uygun Etkinlikler

Şekil 4.62’de yer alan etkinliklerin birincisinde havacılık alanında karşılaşılabilecek olan problem ya da tehlikeli durumlara ilişkin kelime etkinliği verilmiştir. Burada öğrencilere tehlikeli durumların anlamlarını bilip bilmedikleri ve daha önce hiç bu durumu deneyimleyip deneyimlemedikleri ve onlara göre en yaygın olanın hangisi olduğu sorularak bu konudaki bilgi seviyeleri ölçülmüştür. Sonrasında yer alan dinleme etkinliğinde ise öğrencilerin dinledikleri metinleri bir önceki etkinlikte öğrendikleri durumlardan uygun olanları ile eşleştirmeleri istenmiştir. Etkinliklerde öğrencilerden dili etkili ve anlamlı kullanması için kelimeler ya da cümle yapıları verilmekte ve başka etkinliklerde de kullanmaları beklenmektedir. Buna ait örnek Şekil 4.63’te verilmiştir.

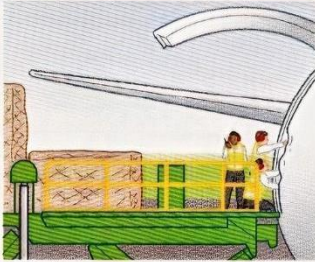
INTERACTIONS

11 Work with a partner. Look at the pictures. Ask ATC for a delay in start up. Explain why.

USEFUL PHRASES

Asking for more time Can we have more time? Can we delay until 05? We need 20 minutes.	Giving a reason We have a problem with the cargo door. There's something wrong with the conveyor belt.	Saying what you're going to do We're going to try to fix it. We're going to unload the plane.
---	--	---

1

2

3

You are a controller. Give advice to the pilot.

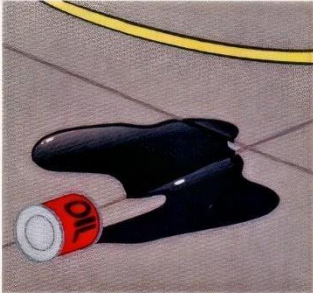
USEFUL PHRASES

Saying there's a problem. Speedbird 267, departure delayed until 25. Cessna 945, check your pitot cover. KE242, I can see a hatch open.	Requesting action Can someone move the chocks, please? Is someone going to clean that up?
--	---

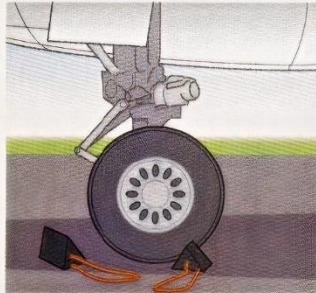
4

5

6

12 Work with a partner to practise an exchange between a transatlantic pilot and a controller.

PARTNER FILES

➔

Partner A File 2, p. 70

Partner B File 9, p. 72

Şekil 4.63. Dilin Etkili ve Anlamlı Kullanılmasına İlişkin Örnek Etkinlik

Şekil 4.63'te gösterilen yer alan etkinlikler incelendiğinde 11 numaralı etkinlikte kalkış sırasında yaşanan/yaşanabilecek olan gecikme için hava trafik kontrolöründen talepte bulunurken kullanılabilecek ifadeler verilmektedir. Devamında ise resimler verilerek hangi durumda hangi ifadenin kullanılabileceğine dair pilot ve hava trafik kontrolörü rolleri verilerek ikili çalışma yapmaları beklenmektedir. Sayfanın devamında yer alan on iki numaralı etkinlikte ise bu ifadeleri tekrar farklı bir ikili çalışma olarak kullanmaları istenmektedir. Kitapta yer alan etkinlikler bireysel çalışmayı fikir belirtme sorularıyla; ikili

çalışmayı ise eşleri ile fikir paylaşımı yaparak tartışma etkinlikleriyle desteklemektedir. Buna ait örnek Şekil 4.64’te sunulmaktadır.

The unusual events in exercise 7 may or may not be life threatening. Answer the questions.

- 1 Which event is more likely to become life threatening?
- 2 Which event is less likely to become life threatening?
- 3 Which event is likely to lead to a mayday or pan-pan call?

Discuss with a partner and put all three events in the most appropriate column below.

MINOR		SERIOUS EMERGENCY	
Unlikely to get worse	May get worse	May become life threatening	Life threatening now

Add these events to the most appropriate column in the above table.

Şekil 4.64. Bireysel Çalışma ve İkili Çalışma Etkinlikleri Örnekleri

Şekil 4.64’te yer alan ilk etkinlikte öğrencilerden bireysel olarak soruları cevaplamaları beklenmekte; ikinci etkinlikte ise eşleri ile tartışarak bir karar vermesi ve tablo oluşturmaları istenmektedir. Etkinliklerde yer alan kelimeler özgün materyallerden ve havacılık alanından olduğu için kelime haznesi bakımından çeşitlilik sağlamaktadır. Şekilde verilen etkinlikte aynı zamanda öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimi adına en tehlikeli, en az tehlikeli gibi sorular sorulmuştur. Etkinliklerde havacılık alanında kullanılan çeşitli dil bilgisi yapıları ünitelerde yapı başlığı altında verilmektedir. Buna ait örnek Şekil 4.65’te sunulmaktadır.

STRUCTURE

Look at the approach plate on page 49. Match the sentence halves.

1 If plane 1 is the fastest,	a it will be number 4 or 5 to land.
2 If plane 2 misses its approach,	b it will slow down.
3 If plane 3 joins the circuit,	c it will fly over the airport and turn right.
4 If plane 4 wants to increase separation from plane 1,	d it will come too close to plane 4.
5 If plane 5 speeds up,	e it will be the first on the ground.
6 If plane 6 enters the pattern,	f it will go around.

TALKING ABOUT CAUSE AND EFFECT

If the snow is heavy, the airport will close.

If you miss your approach, you will have to go around.

If it gets too late, you'll have to land at your alternate airport.

Şekil 4.65. Havacılık Bağlamında Sunulan Dil Bilgisi Etkinlikleri

Şekil 4.65'te yer alan etkinlikte yapı (structure) başlığı altında önce öğrencilerden cümle eşleştirmesi ile dil bilgisi yapısıyla ilgili farkındalık sağlanmaya çalışılmıştır. Devamında ise dil bilgisi yapısı bilgi notu olarak verilmiştir. Etkinlikte ve dil bilgisi notunda yer alan cümleler incelendiğinde cümlelerin havacılık alanı ile ilgili olduğu görülmektedir. Kitapta yer alan etkinliklerin grup çalışmasını desteklemekte olduğu ve etkinliklerin üst düzey düşünme becerileri olan yaratıcı, yansıtıcı, eleştirel düşünme, problem çözme vb. becerileri destekler nitelikte olduğu maddeleri ise kısmen olarak belirlenmiştir. Çünkü, etkinliklerde üst düzey düşünme becerilerinden daha çok eleştirel düşünme ve problem çözme becerisinin gelişimine ilişkin örnekler bulunmaktadır. Buna ilişkin örnek Şekil 4.66'da sunulmaktadır.

Which opinions do you agree with? Which do you disagree with?

Şekil 4.66. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Etkinlik Sorusu Örneği

Şekil 4.66'da yer alan soruların birincisinde öğrencilere uçuşun geleceği (the future of the flight) konusunda verilen fikirlerin hangilerine katıldıkları hangilerini katılmadıkları sorulmaktadır. Öğrencilerden bu etkinlikte verilen fikirleri analiz ederek cevaplamaları beklenmektedir. Bu bakımdan etkinliğin eleştirel düşünme becerisini geliştirmeye yönelik olduğu düşünülmektedir. Ancak kitapta daha çok ikili ya da bireysel çalışma etkinlikleri desteklendiğinden dolayı etkinliklerin grup çalışmasını destekler olduğu maddesi kısmen olarak değerlendirilmiştir. Kitapta yalnızca 2 tane grup çalışması bulunmaktadır. Ayrıca, etkinliklerde yer alan üst düzey düşünme becerilerinden daha çok eleştirel düşünme ve

problem çözme becerisinin gelişimine ilişkin örnekler olması sebebi ile çeşitlilik bakımından sınırlı sayıdadır.

4.2.3. Dil Becerilerine İlişkin Bulgular

Kitapta yer alan dil becerileri dinleme, konuşma, okuma, yazma olarak dört dil becerisi ve dil bilgisi kapsamında incelenmiştir. Ek-6'da yer alan kontrol listesine göre, dinleme becerisinde 8, konuşma becerisinde 11, okuma becerisinde 7, yazma becerisinde 7 ve dil bilgisinde ise 3 kriter bulunmaktadır.

4.2.3.1. Dinleme Becerilerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü sorusu “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” şeklinde oluşturulmuştur. Bu soruya ilişkin dinleme becerisine ait bulgular Tablo 4.14'te sunulmuştur.

Tablo 4.14. “English for Aviation” Ders Kitabının Dinleme Becerilerine İlişkin Bulgular

Dil Becerileri				
Dinleme	Evet	Kısmen	Hayır	
1. Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X			
2. Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X	
3. Dinleme becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X	
4. Dinleme becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.		X		
5. Dinleme becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X			
6. Dinleme becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterlerine uygunluk göstermektedir.	X			
7. Dinleme becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X			
8. Dinleme becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği vardır.	X			

Tablo 4.14 incelendiğinde, dinleme becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda (40) etkinlik olduğu, bu etkinliklerin konusunun havacılık alanına uygun olduğu, ICAO kriterline uygunluk gösterdiği, kelime çeşitliliği olduğu ve dinleme becerisinin gelişimi için stratejilere yer verildiği belirlenmiştir. Kitabın ünitelerinin çoğunlukla dinleme etkinliği odaklı olması sebebi ile bu beceriye yönelik etkinlik sayısı yeterlidir. Kitapta toplamda 40 işitsel materyal olduğu belirlenmiştir. Her ünite eşit sayıda dinleme etkinliği olmasa da her ünite en az bir adet işitsel materyali içermektedir. Bir adet işitsel materyal olan ünite sayısı sadece birdir, ancak bu işitsel materyal diğerlerinden daha uzun bir süreyi

kapsamaktadır. Diğer ünitelerde en az 4 işitsel materyal bulunmakta ve bunlar farklı etkinliklerde kullanılmaktadır. Kitap üniteler bakımından uçuş önce, sıra ve sonrası ile ilgili konuları kapsamaları bakımından havacılık alanında etkili kullanılacak olan konu başlıklarını kapsar niteliktedir. Buna ek olarak, dinleme becerisine yönelik etkinlikler, dinlediğini anlayabilme özelliği bakımından ICAO kriterlerine uygundur. Buna ilişkin örnek Şekil 4.67’de verilmiştir.

Listen. First note the call signs of the aircraft or other vehicle. Then listen again and note their location and any other information mentioned.		
	Call sign	Location and other information
1	_____	_____
2	_____	_____
3	_____	_____
4	_____	_____
5	_____	_____
6	_____	_____
7	_____	_____

Şekil 4.67. ICAO Kriterine Uygun Dinleme Etkinliği

Şekil 4.67’de yer alan etkinlikte öğrencilerin uçakların çağrı adını, yer bilgilerini ve diğer bilgilerini anlamaları ve anladıkları bilgiye göre istenen boşlukları doldurmaları beklenmektedir. Uçak çağrı numarasını doğru anlamak havacılık alanında yer alan en önemli gerekliliklerden biri olarak düşünülebilir. Etkinlik bu kapsamda değerlendirildiğinde, etkinliğin hem havacılık alanına hem de ICAO kriterlerine uygun olduğu söylenebilir. Ayrıca, dinleme etkinliklerde ünitenin hedef kelimelerinin yanı sıra yine ünitenin konusu ile ilgili havacılık alanında kullanılan dilin ve kelimelerin olması, öğrenciye bu alanda çeşitlilik sağlamaktadır. Buna dair örnek Şekil 4.68’de verilmektedir.

Listen to the ATIS broadcast. Choose the correct answer to each question.

<p>1 What was the ATIS identifier letter?</p> <p>a Z
b S
c H
d R</p>	<p>5 What was the QNH setting?</p> <p>a 997 hPa
b 987 hPa
c 1027 hPa
d 1007 hPa</p>
<p>2 When was the message broadcast?</p> <p>a 1510
b 1755
c 1515
d 1715</p>	<p>6 Which was the departure runway?</p> <p>a 22 left
b 22 right
c 23 left
d 23 right</p>
<p>3 What was the direction of the wind?</p> <p>a 230 degrees
b 160 degrees
c 210 degrees
d 260 degrees</p>	<p>7 Which runway was closed?</p> <p>a 29
b 28
c 18
d 19</p>
<p>4 What height is the lowest cloud?</p> <p>a 3500 feet
b 2600 feet
c 3900 feet
d 2500 feet</p>	<p>8 What local hazard was mentioned?</p> <p>a Ice on runway
b Workman close to runway
c Birds in the area
d Runway 22 closed</p>

Şekil 4.68. Havacılık ve Ünite Kapsamında Sunulan Dinleme Etkinliği

Şekil 4.68’de verilen dinleme etkinliğinde öğrenciler “ATIS” Otomatik Terminal Bilgi Hizmeti yayını dinlemekte ve dinlediklerine göre uygun olan cevabı seçmektedir. ATIS giden ya da gelen uçaklara mevcut havalimanına ait bilgileri sunan bir hizmet olması sebebiyle havacılık alanında kullanılmaktadır ve aynı zamanda ünite konusu uçuş öncesi (Pre-flight) olduğu için de konuya uygundur. Dinleme öncesi, sırası ve sonrasında kullanılan; dinleme sürecini planlama, dinlemeyi izleme, dinlenenleri örgütleme, dinlenenleri yapılandırma, dinlenenleri analiz etme, değerlendirme, dinlenenleri kullanma ve paylaşma dinleme becerisi stratejilerine etkinliklerde yer verildiği belirlenmiştir. Buna örnek teşkil eden etkinlikler Şekil 4.69 ve 4.70’te sunulmaktadır.

COMPREHENSION

Listen. Answer the questions.

Part 1

- 1 What is the situation with flight 276?
- 2 What caused problems at the airport earlier in the day?
- 3 When does 276 need to land?
- 4 What's the reason for the landing time?
- 5 What is the expected delay?

Part 2

- 1 How long does Approach say 276 will need to wait?
- 2 What flight level change does 276 make?

Part 3

- 1 What does ATC instruct 276 to do?
- 2 Why can't 276 land at Wessex?

Şekil 4.69. Etkinliklerde Yer Alan Dinleme Becerisine Yönelik Strateji

Şekil 4.69'da yer alan dinleme etkinliğinde öğrencilerden dinlediğini analiz edip değerlendirme yapması ve bu bilgiyi verilen açık uçlu soruları doğru bir şekilde cevaplamak için kullanması beklenmektedir. Sorulara doğru cevapları vermek için öğrenciler duydukları bilgiyi doğru bir şekilde analiz etmeye ihtiyaç duymaktadırlar.

Listen again. Answer the questions.

exchange 1 Why didn't the pilot have the full runway length? Give two reasons.

exchange 2 What was the call sign of the aircraft?

exchange 3 How far out is the incoming traffic?

exchange 4 Was the aircraft instructed to turn right or left heading 090?

exchange 5 What is the standard radiotelephony phrase for *Just stay on the same heading for the time being?*

exchange 6 What heading is 963 given at the new level?

exchange 7 What was the wind speed?

Şekil 4.70. Etkinliklerde Yer Alan Dinleme Becerisine Yönelik Strateji

Şekil 4.70'te sunulan dinleme etkinliğinde sorularda geçen kelimelerin yakın ya da eş anlamlısının dinleme metninde geçtiği görülmektedir. Öğrencilerden, bunu yakalayarak dinledikleri bilgiyi yeniden yapılandırmaları beklenmektedir.

Aynı zamanda, kitapta dinleme becerisine yönelik hedeflerin yer almadığı ve dinleme becerisine yönelik hedeflerin üst düzey hedefler olmadığı da saptanmıştır. Ayrıca, kitapta

dinleme becerisine yönelik etkinliklerin hedeflerle uyumlu olduğu maddesi, etkinliklerin ICAO kriterlerine uygun olması sebebi ile kısmen olarak değerlendirilmiştir.

Etkinlikler incelendiğinde, etkinliklerinin çoğunun üst düzey düşünme becerisini geliştirmeye yönelik olarak hazırlandığı saptanmıştır. Bunlara ait örnekler Şekil 4.71 ve 4.72’de sunulmuştur.

Listen. Answer the questions.

- 1 What speed does KLM 405 reduce to?
- 2 What’s the condition of the runway?
- 3 Why does KLM 405 decide to go around?

Şekil 4.71. Üst Düzey Düşünme Becerisine Yönelik Etkinlik

Şekil 4.71’de yer alan dinleme etkinliğinde öğrencilerden dinlediklerini değerlendirip sonuç çıkarmaları beklenmektedir. Etkinliğin bu yönüyle eleştirel düşünme becerileri geliştirme hedeflediği söylenebilir.

The unusual events in exercise 7 may or may not be life threatening. Answer the questions.

- 1 Which event is more likely to become life threatening?
- 2 Which event is less likely to become life threatening?
- 3 Which event is likely to lead to a mayday or pan-pan call?

Şekil 4.72. Etkinliklerde Yer Alan Dinleme Becerisine Yönelik Strateji

Şekil 4.72’de yer alan etkinlikte en fazla, en az ya da en muhtemel gibi sorular sorularak öğrencilerden analitik düşünceleri beklenmektedir.

4.2.3.2. Konuşma Becerilerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü sorusu “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” şeklinde belirlenmiş ve konuşma becerisine ait bulgular Tablo 4.15’te sunulmuştur.

Tablo 4.15. “English for Aviation” Ders Kitabının Konuşma Becerilerine İlişkin Bulgular

Dil Becerileri				
Konuşma		Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.		X		
2. Bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.		X		
3. Karşılıklı konuşma becerilerine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.		X		
4. Grup çalışmaları için hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			X	
5. Konuşma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.		X		
6. Konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.		X		
7. Konuşma becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterline uygunluk göstermektedir.		X		
8. Konuşma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.		X		
9. Konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.				X
10. Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.				X
11. Konuşma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.				X

Tablo 4.15 incelendiğinde, konuşma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu, bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinliklerin yeterli sayıda olduğu, karşılıklı konuşma becerilerine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu, konuşma becerisine yönelik etkinliklerin hedeflerle uyumlu olduğu, konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusunun havacılık alanına uygun olduğu, konuşma becerisine yönelik etkinliklerin ICAO kriterline uygunluk gösterdiği, konuşma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği olduğu belirlenmiştir. Kitap üretken beceriler kapsamında hazırlanmış olduğundan her üniteye yeterli sayıda konuşma becerisine yönelik etkinlik bulunmaktadır. Kitapta konuşma becerisine yönelik etkinlik sayısı 26 olarak tespit edilmiştir. Karşılıklı ve bireysel konuşma etkinlikleri grup etkinliklerinden sayıca daha fazladır. Bireysel ve karşılıklı konuşma etkinlikleri sayısı hesaplandığında yaklaşık 130 etkinlik olduğu tespit edilmiştir. Bireysel konuşma becerisine yönelik etkinlikler sorulara sözlü olarak cevap verme şeklindedir. Konuşma becerisine yönelik olan etkinlikler kitabın temel aldığı ICAO kriter ve hedefleri kapsamında değerlendirildiğinde öğrencilerin etkileşimini sağlayan etkinliklere ve havacılık kapsamında olan etkinliklere yer verildiği görülmüştür. Bu duruma ait örnek Şekil 4.73’te sunulmuştur.

INTERACTIONS

Work with a partner. Translate a NOTAM into plain English for your partner. Then listen to your partner's NOTAM. Record the information.

Start + finish times _____

Place _____

Activity _____

Additional information _____

PARTNER FILES → Partner A File 5, p. 71
Partner B File 12, p. 72

USEFUL PHRASES

This information is for the 8th of May 2004.
It is valid from 0800 to 1100 UTC.
Aeroplanes flying in Devon and Cornwall should be aware of fighter training and parachute jumping.

Şekil 4.73. Öğrenci Etkileşimine Yönelik Etkinlik Örneği

Şekil 4.73'te yer alan konuşma becerisi etkinliğinde öğrencilerden ikili olarak havacılık alanında sıklıkla kullanılan "Havacılara Duyuru (NOTAM)" bilgilerini sadece İngilizce olarak açıklamaları beklenmektedir. Aynı zamanda kitapta yer alan konuşma etkinlikleri ICAO kriterlerinde yer alan etkileşim, akıcılık gibi başlıklar altında verilmektedir. Bunlara ait örnekler Şekil 4.74 ve 4.75'te gösterilmektedir.

INTERACTIONS

Work with a partner. Practise making requests.

USEFUL LANGUAGE

Saying yes	Saying no
No problem.	Sorry, I can't do that. It's broken.
Yes, of course.	I'm afraid not. I don't have the key.
Sure.	Sorry, that won't be possible. I don't know how.

PARTNER FILES → Partner A File 7, p. 71
Partner B File 13, p. 73

Şekil 4.74. ICAO Kriterlerine Uygun Etkinlik Örneği

FLUENCY

100

3 **NOTAMs give information about operational situations. After initial details of location, times, and dates, the message is a shortened form of plain English. Can you read this message?**

B) 08/05/04 11:45 UTC C) 08/05/06 17:30
 AIR DISPLAY AND ASSOCIATED INTENSE AERIAL ACTIVITY INCL JET AND PROP ACFT PLUS
 HEL. NO ACFT IS TO FLY WI AREA OF A CIRCLE RAD 3.5 NMS CENTRED AT 5205N 00008E
 UNLESS APPROVED BY ATC. PILOTS TO EXER CTN IN THE VCY. OPS INFO CONTACT 07780-
 870-476.

With a partner, translate the message into plain English.

Şekil 4.75. ICAO Kriterlerine Uygun Etkinlik Örneği

Şekil 4.74 ve 4.75’te yer alan etkinliklerin başlıkları incelendiğinde ICAO kriterlerinden olan etkileşim ve akıcılık başlıkları altında yer aldığı görülmektedir. Her bir ünite uçuş konusu ile ilgilidir ve kelime bakımından öğrencilere çeşitlilik sağlamaktadır. Ancak, kitapta grup çalışmaları için hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu maddesi kısmen; konuşma becerisine yönelik hedefler bulunduğu, konuşma becerisine yönelik hedeflerin üst düzey hedefler olduğu ve konuşma becerilerin gelişimi için stratejilere yer verildiği maddeleri ise hayır olarak değerlendirilmiştir. Kitapta yalnızca 2 (iki) adet grup çalışması etkinliği olması ve bu etkinliklerin konuşma becerisi ile ilgili olması sebebiyle bu durumu içeren madde kısmen olarak işaretlenmiştir. Kitapta konuşma becerisine yönelik hedeflerin açık bir şekilde belirtilmemiş olması sebebi ile bu maddeler hayır olarak belirlenmiştir. Konuşma becerisine yönelik hedeflerin üst düzey hedefler olması maddesi ile ilgili olarak, konuşma etkinliklerinin çeşitlilik olarak sınırlı kalması sebebi ile hedefler üst düzey olsa bile sınırlı kaldığı saptanmıştır. Kısmen de olsa kitapta yer alan konuşma etkinliklerinde yer alan üst düzey düşünme becerilerinden olan eleştirel düşünmeye yönelik olan etkinlik Şekil 4.76’da sunulmaktadır.

Now talk about your own future. What are you going to do in a few minutes? In a few hours? A long time from now?

Şekil 4.76. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Etkinlik Örneği

Şekil 4.76’da sunulan etkinlikte öğrencilerden verilen sorular üzerine düşünüp tartışmaları ve sorgulama yapmaları istenmektedir. Ayrıca örnekte yer alan konuşma becerisi etkinliğinde de öğrencilerden kendileri ile ilgili olarak sorulmuş olan soru ile yansıtıcı düşünceleri de beklenmektedir. Ancak, konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verildiği maddesi saptanamamıştır.

4.2.3.3. Okuma Becerilerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü sorusu “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” şeklinde oluşturulmuştur ve okuma becerilerine ait bulgular Tablo 4.16’da sunulmuştur.

Tablo 4.16. “English for Aviation” Ders Kitabının Okuma Becerilerine İlişkin Bulgular

Dil Becerileri			
Okuma	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitapta okuma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
2. Okuma becerisine yönelik okuma metinleri havacılık alanına uygundur.	X		
3. Okuma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.	X		
4. Okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.		X	
5. Kitapta okuma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X
6. Okuma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
7. Okuma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.		X	

Tablo 4.16’da yer alan okuma becerisine yönelik maddeler incelendiğinde; okuma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu, okuma metnlerinin havacılık alanına uygun olduğu, etkinliklerde kelime çeşitliliği olduğu saptanmıştır. Kitapta toplamda 20 adet okuma metni bulunmaktadır ve her üniteye en az 1 adet okuma metni olduğu belirlenmiştir. Kitapta her üniteye ünitenin konusu ile ilgili okuma metninin olması kitabın bu beceri kapsamındaki hedeflerini karşılayabilir nitelikte olduğunu göstermektedir. Ayrıca üniteye yer alan okuma metninin her ünitenin konusu ile ilgili olması, metinleri havacılık alanına uygun ve kelime çeşitliliği bakımından zengin hale getirmektedir. Bu duruma uygun örnek Şekil 4.77’de sunulmuştur.

FLUENCY

Read the first part of an account of an incident on take-off. What do you think caused the vibration?

From the Flight Deck

Strange vibration on take-off

We taxied the short distance to runway 10. We received clearance immediately and started to roll. Before we reached 100 knots everything was fine, but after 120 knots we felt some vibration on the flight deck. When the speed increased, the vibration increased. V1 was 140 knots so we took off and the vibration stopped as soon as we were airborne. The climb out

was fine, but a warning light came on when we tried to retract the landing gear. We suspected a burst tyre and requested a runway inspection from ATC. While we waited for a reply we discovered there was severe vibration in the middle, and at the rear of the plane. Shortly afterwards, ATC told us there was tyre debris on the runway.

Şekil 4.77. Havacılık Alanına Uygun Okuma Metni Örneği

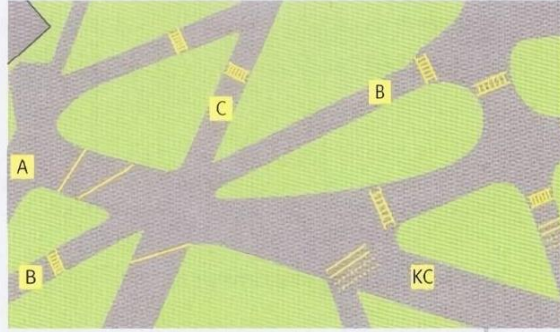
Şekil 4.77’de yer alan örnekte yer verilen okuma metninde uçağın ilk kalkışında yaşanan bir problem anlatılmaktadır. Ünitenin konusu uçağın ayrılma, tırmanma ve seyrüsefer süreci ile ilgilidir. Ayrıca okuma metninde havacılık alanında kullanılan kokpit anlamına sahip “flight deck”, uçakların hareketi için kullanılan izin anlamı olan “clearance” gibi kelimeler de geçmektedir. Kitapta yer alan okuma becerisine yönelik etkinlikler kitabın hedeflediği ICAO kriter ve hedefleri ile uygunluk göstermektedir ve çoğunlukla ICAO kriter başlıklarından olan akıcılık başlığı altında verilmektedir. Buna ait örnek Şekil 4.78’de verilmiştir.

FLUENCY

Read this incident report. Then answer the questions.

An aircraft with two crew and 48 passengers landed on runway 24R and vacated the runway onto the rapid exit taxiway KC which is 46 metres wide. The weather conditions were clear; it was 50 minutes before sunrise and thus it was dark.

The captain brought the aircraft to a stop at the first junction along the rapid exit taxiway, the intersection with taxiway K and awaited taxi instructions. The tower said, *Proceed via taxiway C hold at C1*.

Plan of taxiway intersection KC, C, B

The captain taxied ahead and at the next junction, where he was expecting to turn right onto C, he saw a sign board to his right indicating taxiway A ahead. There are five paved surfaces which intersect at this junction; they are, in anticlockwise direction from the runway exit: KC, B (23m wide), C (23m wide) KC and B (see plan below).

The captain knew the airport and knew taxiway A was beyond taxiway C. Confused by the sign board and thinking that he had somehow passed taxiway C, he advised his co-pilot that he had missed the taxiway and turned hard right to get back to where he thought it was. While he was turning ATC issued further taxi instructions which the co-pilot needed to write down, taking his attention away from monitoring the aircraft's position. The captain in turning sharply thought he had cleared the edge of the paved area with the nose gear by about 2 metres and believing the aircraft was safely round, he reduced the turning angle.

ATC now advised that he had taken a wrong turn onto taxiway B, so the captain brought the aircraft to a stop. ATC then instructed the aircraft to proceed but as the captain applied power, he realized that the aircraft was stuck; the left main gear had sunk into the edge of the grass between taxiway B and taxiway C.

- 1 It was dark. Was this a factor in the incident?
- 2 Mark on the diagram:
 - a X for where the aircraft first stopped;
 - b an arrow showing the route from this point to the intersection;
 - c A for the likely position of the sign board;
 - d an arrow showing the route from the intersection onto the incorrect taxiway;
 - e O for the position of the left main gear when the pilot finally stopped.
- 3 Suggest an alternative position for this sign:

- 4 What do you think were the main recommendations of the incident report?

Şekil 4.78. ICAO Kriterlerine Uygun Okuma Etkinliği Örneği

Şekil 4.78’de yer alan okuma etkinliği “akıcılık” başlığı altında yer almaktadır. Bu okuma etkinliğinde öğrencilerden metni okumaları ve altında yer alan soruları cevaplamaları istenmektedir. Soruların cevaplarını öğrenciler metni taradıklarında bulabilmektedir. Şekil

4.78’de yer olan okuma metninin 3. sorusunda öğrencilerden verilen işaret için okuma metninin yanında yer alan havalimanı diyagramında alternatif bir yer önermeleri istenmektedir. Verilecek olan yer tamamen öğrencilere bırakıldığından yaratıcı düşünmeye yönelik bir soru olarak değerlendirilmektedir. Aynı şekilde 4. soruda ise öğrencilere verilen olay raporu için başlıca önerilerin neler olduğunu sorulmakta ve böylelikle öğrencilerden eleştirel düşünceleri beklenmektedir. Ayrıca kitapta okuma becerisine yönelik hedefler bulunduğu maddesi ve okuma becerisine yönelik hedeflerin üst düzey hedefler olduğu maddesi hayır olarak belirlenmiştir. Kitabın okuma becerisine yönelik olan hedeflerin açık bir şekilde belirtilmemiş olması bu maddelerin hayır olarak değerlendirilmesinin sebebidir. Okuma becerisine yönelik etkinliklerin hedeflerle uyumlu olduğu maddesi ise kısmen olarak belirlenmiştir. Çünkü kitap genel anlamda ICAO kriterlerine uygun olarak hazırlanmıştır. Buna ek olarak bu beceriye yönelik olan etkinlikler üst düzey düşünme becerilerini içermeye de sınırlı kalmıştır. Ayrıca, okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verildiği maddesi sadece tek bir türde okuma becerisi etkinliği olması ve bu etkinliklerde aynı tür sorularla tarama stratejisi kullanılması sebebi ile kısmen olarak değerlendirilmiştir.

4.2.3.4. Yazma Becerilerine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü sorusu “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” şeklinde belirlenmiş ve yazma becerilerine ait bulgular Tablo 4.17’de sunulmuştur.

Tablo 4.17. “English for Aviation” Ders Kitabının Yazma Becerilerine İlişkin Bulgular

Dil Becerileri			
Yazma	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitapta yazma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			X
2. Yazma becerisine yönelik etkinlikler havacılık alanı İngilizcesine yöneliktir.	X		
3. Yazma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.	X		
4. Yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.			X
5. Kitapta yazma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X
6. Yazma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
7. Yazma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			X

Tablo 4.17’de sunulan yazma becerileri maddeleri incelendiğinde, yazma becerisine yönelik olarak yazma etkinliği başlığı altında etkinliklerin bulunmadığı ancak yazma becerilerinin diğer etkinliklerin içerisinde yer alan yazmalarla sınırlı olduğu

gözlemlenmiştir. Bu kapsamda, sadece yazma becerisine yönelik etkinliklerin havacılık İngilizcesi alanına yönelik olduğu ve bu etkinliklerde kelime çeşitliliği sağladığı maddeleri saptanmıştır. Buna ait örnek ise Şekil 4.79’da verilmektedir.

Listen. Write the flight number for each plane marked on the approach plate on page 49.

AFL 339 • AUA 26 • DLH 1390 • BAW 440 • AZA 29 • BAW 34

plane a _____ plane d _____
 plane b _____ plane e _____
 plane c _____ plane f _____

Şekil 4.79. Havacılık Alanını İçeren Yazma Etkinliği Örneği

Şekil 4.79’da yer alan dinleme etkinliğinin içinde öğrencilerden duyduklarını yazmaları istenmektedir. Öğrenciler uçakların uçuş numarasını Havacılık terminolojisine uygun olarak duyacaklardır. Bu sebeple etkinlik hem havacılık alanını içermekte hem de öğrencilerin duyduklarını doğru bir şekilde yazmalarını gerektirmektedir. Buna ek olarak, yazma becerisini de içeren etkinliklerin kelime çeşitliliğine sahip olduğunu gösteren bir örnek Şekil 4.80’de sunulmaktadır.

COMPREHENSION

4 Listen to the navigation warnings. Complete the table to show any traffic restrictions at the times shown. Write yes or no.

Activity	1000	1200	1400	1600
1 Merthyr				
2 Land's End				
3 Brecon Beacons				
4 Bath				
5 Hatfield				

Şekil 4.80. Yazma Etkinliği Kelime Çeşitliliği Örneği

Şekil 4.80’de yer alan etkinlikte, dinleme ve yazma becerileri iç içe geçmiş bir şekilde verilmiştir. Etkinlikte öğrencilerden seyrüsefer ile ilgili uyarıları dinlemeleri ve dinlediklerine göre etkinlik adını (activity) ve verilen saatlere göre olup olmayacağını yazmaları beklenmektedir. Yazma becerisine yönelik etkinlikler diğer becerilerle entegre olarak sunulmaktadır. Buna ilişkin örnek Şekil 4.81’de sunulmaktadır.

60 | UNIT 7 Landing

AUDIO

50

Listen to five landing exchanges. For each exchange, write the problem or hazard.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

Şekil 4.81. Diğer Becerilerle Birlikte Verilen Yazma Etkinliği

Şekil 4.81’de yer alan örnekte yazma becerisi, dinleme becerisi ile öğrencilere sunulmaktadır. Bu etkinlikte öğrencilerden iniş (landing) ile ilgili içerikler dinlemesi ve devamında dinledikleri metinden duydukları problem ya da tehlikeli durumları yazmaları istenmektedir. Şekil 4.81’de olduğu gibi diğer etkinliklerle birlikte verilen yazma becerisine yönelik etkinlik sayısı 13 olarak tespit edilmiştir. Bu kapsamda değerlendirildiği zaman ise kitapta yazma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu ve aynı zamanda yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verildiği, yazma becerisine yönelik hedefler bulunduğu, yazma becerisine yönelik hedeflerin üst düzey hedefler olduğu, yazma becerisine yönelik etkinliklerin hedeflerle uyumlu olduğu maddeleri belirlenememiştir.

4.2.3.5. Dil Bilgisine İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü sorusu “Kitaplarda yer alan dil becerileri (dinleme, konuşma, okuma, yazma ve dil bilgisi) arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” şeklinde oluşturulmuş ve dil bilgisi kapsamındaki bulgular Tablo 4.18’de sunulmuştur.

Tablo 4.18. “English for Aviation” Ders Kitabının Dil Bilgisine İlişkin Bulgular

Dil Becerileri			
Dil Bilgisi	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitapta dil bilgisi kurallarının teorik anlatımı vardır.		X	
2. Kitaptaki dil bilgisi etkinlikleri hedefleri karşılayabilecek sayıdadır.	X		
3. Kitapta dil bilgisi havacılık konuları bağlamında sunulmuştur.	X		

Tablo 4.18 incelendiğinde, dil bilgisi kurallarının teorik anlatımının kısmen var olduğu, dil bilgisi etkinliklerinin hedefleri karşılayabilecek sayıda olduğu ve dil bilgisinin havacılık konuları bağlamında sunulduğu tespit edilmiştir. Kitapta dil bilgisine ait 19 etkinlik olduğu

belirlenmiştir. Kitapta dil bilgisi kurallarının teorik olarak anlatımına ilişkin örnek Şekil 4.82’de sunulmuştur.

STRUCTURE	
PERMISSION, OBLIGATION, PROHIBITION	
Strong obligation: <i>have (got) to, must, mustn't, shall</i> <i>Pilots have to get clearance for flight plans.</i> <i>Passengers mustn't carry fireworks on board.</i> <i>All passengers shall pass through security.</i>	No obligation: <i>don't have to, needn't</i> <i>Snowplough drivers don't have to report to pilots.</i>
Recommendation: <i>should/ought to</i> <i>You ought to slow down.</i>	Permission: <i>may, can, are allowed to</i> <i>Request taxi. You can route via taxiway.</i> <i>You may proceed.</i>
	Prohibition: <i>can't, don't</i> <i>You can't start up.</i> <i>Don't let the passengers enter the flight deck.</i>

Şekil 4.82. Dil Bilgisi Konu Anlatımı Örneği

Şekil 4.82’de yer alan örnekte izin, zorunluluk ve yasaklama (permission, obligation, prohibition) için kullanılan edatlar kullanım şekillerine göre, havacılık alanından cümlelerle öğrencilere anlatılmaktadır. Bu maddenin kısmen olarak belirlenmesinin sebebi dil bilgisi kurallarının teorik olarak açık bir şekilde değil, daha çok çıkarım yoluyla öğrencilerin doğru bilgiye ulaşmalarını beklenerek konuların verilmesidir. Kitapta yer alan ICAO kriterlerine uygun ve havacılık alanına uygun dil bilgisi etkinliğine ait örnekler Şekil 4.83 ve Şekil 4.84’te sunulmuştur.

STRUCTURE	
QUESTIONS AND SHORT ANSWERS	
Are you on stand C63 or C61?	I'm/We're on stand C61.
Is the radio on the correct frequency?	Yes, it is./No, it isn't.
Have you set the QNH?	Yes./Yes, I have./No, I haven't.
Has the weather improved?	Yes, it has./No, it hasn't.
Do you have the flight plan?	Yes, I've got it here./No, I don't.
Do you know where John is?	Yes, I do./No, I don't.
Did the bird strike cause any damage?	Yes, it did./No, it didn't.
Put the words in the right order to make questions. Then answer them.	
1 you a a controller pilot Are or ?	
2 speak other languages you Do any ?	
3 abroad ever you been Have ?	
4 plane travel last When by you did ?	
5 your provide training company courses English Does ?	
6 English in minutes the ten your last improved Has ?	

Şekil 4.83. ICAO Kriterlerine Uygun Dil Bilgisi Etkinliği

Kitapta yer alan dil bilgisi etkinlikleri Şekil 4.83'te yer alan örnekte olduğu gibi ICAO kriterlerinde de yer alan yapı (structure) başlığı altında verilmektedir.

6 Complete the sentences with the words from the box.

mustn't • should • have to • don't have to • are allowed to

- 1 Passengers _____ label their luggage clearly.
- 2 Passengers _____ carry compressed gases or other dangerous items on board.
- 3 Passengers _____ check in on the internet, but it's usually easier.
- 4 Passengers _____ take a small bag onto the plane with them.
- 5 Passengers _____ show their passports when they check in for an international flight.

Şekil 4.84. Havacılık Bağlamında Sunulan Dil Bilgisi Etkinliği

Şekil 4.84'te verilen etkinlikte öğrencilerden öğrendikleri edatları cümle içine yerleştirmeleri beklenmektedir. Etkinlikte yer alan cümleler incelendiğinde cümlelerin tamamının havacılık alanı ile ilgili olduğu görülmektedir. Bu sebeple, kitapta yapı bölümleri (structure) ile öğrencilerin bu seviyede ihtiyaç duydukları dil bilgisi konularının teorik olarak açıklandığı ve havacılık alanı bağlamında örneklerle öğrencilere sunulduğu tespit edilmiştir.

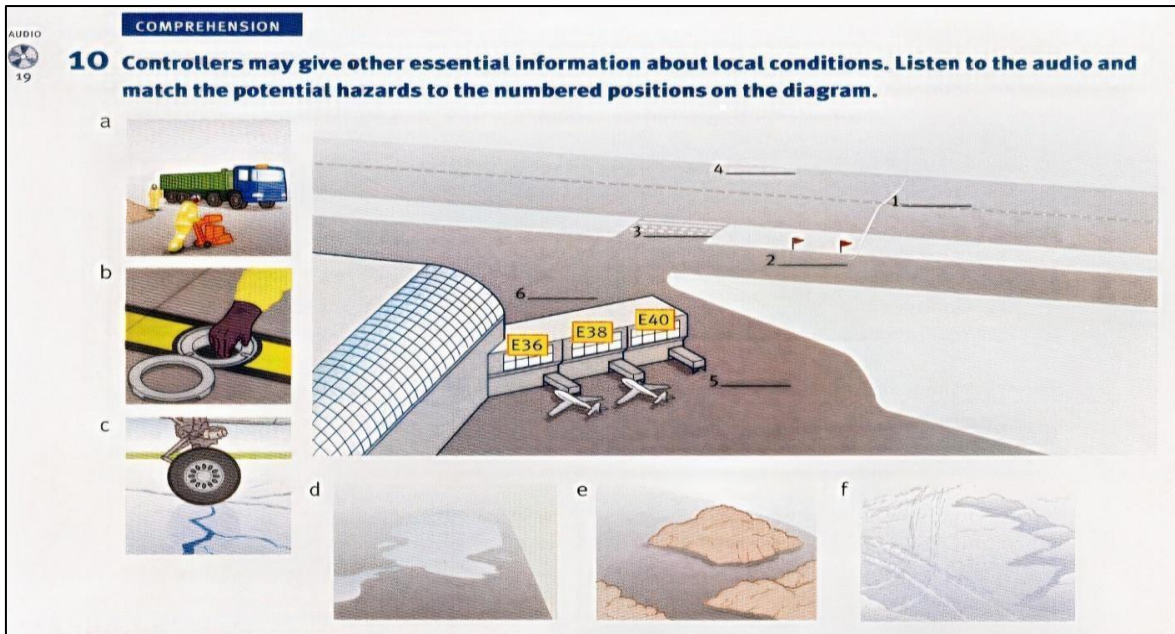
4.2.4. Ölçme-Değerlendirmeye İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü sorusu “Kitaplarda yer alan ölçme-değerlendirme etkinlik ve soruları arasındaki benzerlikler ve farklılıklar nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir ve bu soruya ilişkin olan bulgular Tablo 4.19’da sunulmuştur.

Tablo 4.19. “English for Aviation” Ders Kitabının Ölçme-Değerlendirmesine İlişkin Bulgular

Ölçme-Değerlendirme	Evet	Kısmen	Hayır
1. Kitap, öğrencilerin gelişimlerinin mesleki kriterlere / gerekliliklere uygun olup olmadığının karşılaştırmasını yapabilecek bir değerlendirme fırsatı sunmaktadır.		X	
2. Kitapta öz değerlendirme bölümleri vardır.		X	
3. Kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.			X
4. Her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları vardır.		X	
5. Her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.			X
6. Kitapta farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve teknikleri yer almaktadır.		X	
7. Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
8. Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
9. Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
10. Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.			X
11. Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
12. Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.			X
13. Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
14. Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
15. Ölçme-değerlendirme soruları üst düzey düşünme becerilerini (eleştirel, yaratıcı, problem çözme, yansıtıcı düşünme vb.) destekleyen sorulardır.	X		

Tablo 4.19 incelendiğinde kitapta; okuma, dinleme ve konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunduğu, okuma, dinleme ve konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik soruların hedeflerle uyumlu olduğu, ölçme-değerlendirme sorularının üst düzey düşünme becerilerini destekleyen sorular olduğu maddeleri “evet”; kitabın, öğrencilerin gelişimlerinin mesleki kriterlere/gerekliliklere uygun olup olmadığının karşılaştırmasını yapabilecek bir değerlendirme fırsatı sunduğu, farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve tekniklerine yer verildiği, her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları olduğu ve kitapta öz değerlendirme bölümleri maddeleri “kısmen”; kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları olduğu, her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları olduğu, yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunduğu, yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik soruların hedeflerle uyumlu olduğu maddeleri ise “hayır” olarak belirlenmiştir. Kitapta okuma, dinleme ve konuşma becerilerine yönelik olan soruların kitabın hedeflediği ICAO kriterleri ile uyumlu ve bu soruların yaratıcı düşünme, problem çözme, eleştirel ve yansıtıcı düşünme gibi Havacılık alanında kullanılan düşünme becerilerine yönelik olduğu saptanmıştır. Üst düzey düşünme becerilerine yönelik olan sorular daha çok konuşma ve okuma becerilerine yönelik olan etkinliklerde kullanılmaktadır. Bunlara uygun örnekler Şekil 4.85, 4.86 ve 4.87’te sunulmuştur.

Şekil 4.85. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme

Şekil 4.85’te yer alan dinleme becerisine yönelik etkinlikte, öğrenciler 6 farklı durum (resim a-f) ile ilgili bilgi verilen işitsel materyali dinleyeceklerdir. Dinledikleri bilgileri değerlendirerek havalimanı üzerinde bulunan sayılarla (1-6) eşleştireceklerdir. Bu etkinlikte, eleştirel düşünme becerisine yönelik olarak, öğrencilerin dinlediklerini değerlendirmeleri ve buna uygun sonuç çıkarmaları beklenmektedir. Kitapta yer alan üst düzey düşünme becerisine yönelik başka bir etkinlik Şekil 4.86’da sunulmuştur.

FLUENCY

Work with a partner. Use *ago* to say when each weather condition happened. Use *took* or *lasted* to say the duration. It is now noon on Tuesday.

				
Friday 1000–2400	Saturday 0200–0800	Sunday 0600–0830	Monday 1145–1600	Tuesday 0800–1200

Now talk about your own future. What are you going to do in a few minutes? In a few hours? A long time from now?

Şekil 4.86. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme

Şekil 4.86’da verilen konuşma becerisine yönelik etkinlikte ilk olarak öğrencilerden ikili olarak; gerçekleşen hava durumunun ne olduğunu ve ne kadar sürdüğünü değerlendirerek karar vermeleri beklenmektedir. Öğrencilere bugünün Salı (Tuesday) olduğu belirtilmiş ve değerlendirmelerini yaparken önce (*ago*) ve sürmek (*took*, *lasted*) gibi kelimeleri de kullanmaları istenmektedir. Devamında yer alan “Şimdi kendi geleceğiniz hakkında konuşun. Birkaç dakika içinde ne yapacaksınız? Birkaç saat? Uzun zaman sonra? (Now talk about your own future. What are you going to do in a few minutes? In a few hours? A long time from now?)” sorusu ile öğrencilerden kendileri ile ilgili ifadelerde bulunmaları beklenmektedir. Etkinliğin bu yönüyle hem yaratıcı düşünme hem de yansıtıcı düşünme becerilerine yönelik olduğu düşünülmektedir. Kitapta yer alan ve üst düzey düşünme becerisine yönelik bir başka etkinlik Şekil 4.87’de verilmektedir.

Which opinions do you agree with? Which do you disagree with?
 How does aviation affect your life? For example, do you buy goods that arrive in your country by air?
 Does your country export goods by air?
 How would you describe the future of aviation?

Şekil 4.87. Üst Düzey Düşünme Becerilerine Yönelik Ölçme-Değerlendirme Etkinliği

Şekil 4.87’de verilen okuma becerisi etkinliğinde de yer alan sorular öğrencilerin eleştirel, yaratıcı ve yansıtıcı düşünme becerilerine yöneliktir. Bu etkinlikte öğrencilere, hangi fikirlere katıldığı hangi fikirlere katılmadığı, havacılığın hayatlarını nasıl etkilediği, ülkelerinin hava yolu ile malzeme ihraç edip etmediği, havacılığın geleceğini nasıl tanımladıkları gibi sorular sorularak değerlendirme yapmaları, aynı zamanda geleceğe dair sorularla yaratıcı düşünceleri ve kendi hayatlarından örnek vermeleri ile yansıtıcı düşünme becerilerini geliştirmeleri istenmektedir. Ancak, kitapta öğrenciler kendilerinin mesleki kriter ya da gerekliliklerine uygunluğunu değerlendirebilmeyi etkinliklere göre yapabilmektedir. Etkinlikler ICAO kriterlerinde yer alan akıcılık, etkileşim, yapı, sesletim gibi başlıkların altında verilmekte, bu da öğrencilere kısmen de olsa kendilerini değerlendirebilme fırsatı sunmaktadır (Ek-11). Bu durum, aynı zamanda öğrencilere öz değerlendirme yapabilme imkânı da sağlamaktadır. Her bir ünite başlangıç bölümü ile üniteye başlamakta ve ön değerlendirme soruları kapsamında giriş etkinlikleri bulunmaktadır. Buna ait örnek Şekil 4.88’de verilmektedir.

5

En route events

ARTER

How many of the activities or hazards can you name?

What other hazards might be met during a flight?

Şekil 4.88. Ön Değerlendirme Kapsamında Etkinlik Örneği

Şekil 4.88’te yer alan başlangıç etkinliğinde öğrencilerden resimlerde verilen aktivite ya da tehlikelerin kaç tanesini adlandırabilecekleri ve bunların dışında uçuş sırasında başka karşılaşılabilecek tehlikeleri bilip bilmedikleri sorulmaktadır. Ünitenin konusunun ise seyir halindeki olaylar olması sebebi ile bu sorular öğrencilerin ön bilgilerini değerlendirme fırsatı sunmaktadır. Buna ek olarak ölçme-değerlendirme yöntemlerinde kitapta çok farklılık yoktur ve genel olarak aynı tip sorularla ölçme-değerlendirme yapılmaktadır. Ancak kitapta akran değerlendirmesi kapsamında ölçme-değerlendirme soruları bulunmamaktadır. Benzer şekilde ünite sonunda ölçme-değerlendirme soruları da yer almamaktadır. Bunlara ek olarak, kitapta yazma becerilerin ölçülmesi kapsamında yer alan maddeler de mevcut değildir.

BÖLÜM V

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu başlık altında incelenen “Aviation English” ve “English for Aviation” ders kitaplarına ilişkin sonuçlar karşılaştırılmalı olarak sunulmuştur. Karşılaştırmadan elde edilen sonuçlar Havacılık İngilizcesi ders kitabı incelemesi alanında yapılan çalışmalar ve ilgili literatür ile desteklenerek tartışılmıştır. Son olarak ise yararlı olacağı umulan önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar ve Tartışma

İki kitap genel olarak karşılaştırıldığında kitaplarda yer alan ünite sayısı, ünite temaları ve içerik olarak farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Macmillan kitabında (AE) toplamda 12 ünite olduğu, Oxford kitabında (EA) ise 8 ünite olduğu belirlenmiştir. Ünite temaları incelendiğinde; Oxford kitabında (EA) yer alan ünite temalarının uçuşun başlangıcından bitişine kadar olan (uçuş öncesi, yer manevraları, kalkış, tırmanma vb.) süreci kapsayan ve bu süreçlerde yaşanabilir olayları içerecek şekilde genel temalar olarak hazırlandığı görülmüştür (Ek-9). Ancak, Macmillan kitabında (AE) ise ünite temaları daha genel olmaktan ziyade daha özel temaları (pist ihlali, teknoloji, sağlık, meteoroloji vb.) kapsayacak şekilde hazırlanmıştır (Ek-6). Bu ünite temalarının hepsi hem ICAO tarafından hazırlanan Havacılık Yönergeleri İngilizce Eğitim Programları kitabında hem de ICAO Dil Yeterlilik Gereksinimlerinin Uygulanmasına İlişkin Kılavuz kitabında yer almaktadır (International Civil Aviation Organization, 2010) (Ek-12).

İki kitabın genel özellikleri incelendiğinde; iki kitabın da düzenini takip etmenin kolay olduğu belirlenmiştir. Bu durum kullanıcıların nerede ne olduğunu bulabilmesi ya da ihtiyaca yönelik çalışma yapabilmesi bakımından olumlu bir durum olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca iki kitabın da hem ses materyalleri hem de görsel materyallerle desteklenmekte olduğu, ancak kitaplarda yer alan metin ve görsellerin nicelik bakımından eşit olmadığı saptanmıştır. Buna karşılık her iki kitabın da metin ve görsel içeriğinin var olduğu tespit edilmiştir. Bu yönüyle havacılık alanında önemli bir yeri olan işitsel becerinin geliştirilmesi için ses materyallerinin varlığının olumlu anlamda katkı sağladığı ve kitapta görsel materyallerin olmasının hem motivasyon hem de öğrenmeye yardımcı olması açısından önemli olduğu söylenebilir. Buna ek olarak, her iki kitapta da öğrenme hedefleri ile ilgili olarak açık bir şekilde kitapta bilgi bulunmamaktadır. Ancak kitapların Havacılık

alanında ICAO standart ve kriterlerine uygun olarak hazırlandığı, bu standart ve kriterlerin neler olduğuna ilişkin bilgilerin var olduğu görülmüştür. Baghi vd. (2015) yaptığı çalışmada Macmillan kitabını (AE) kitabını incelemiş ve kitabın genel olarak göz alıcı olduğunu, her sayfada en az iki görsel olduğunu belirtmiştir. Buna ek olarak Zolfagharian ve Khalilpour (2015) çalışmasında Oxford kitabını (EA) incelemiş ve her sayfada en az bir görsel olduğunu saptamıştır. Dolayısıyla bu bulgular araştırmamızda ortaya çıkan bulgularla benzerlik göstermektedir. Bir kitapta görsel öğelerin olması içeriğin anlaşılmasını kolaylaştırmaktadır (Şahin, 2014). Aynı zamanda görseller metinle birlikte düşünüldüğünde anlamı tamamlayan, açıklayan ve bazen de metne yeni anlamlar katan bir uyaran olmaktadır. Bu nedenlerle incelenen kitapların içeriklerinin kolay anlaşılabilir olduğu söylenebilir.

Her iki kitapta da sözlük bölümü bulunmamaktadır. Ancak Demircan (2006) tarafından yapılmış bir çalışmada kitaplarda sözlük olmasının gerekliliği vurgulanmaktadır. Oxford kitabında (EA) öğrenmeye yardımcı olarak ek bilgiler bulunurken Macmillan kitabında (AE) böyle bir bölümün varlığına rastlanamamıştır. Buna karşın, Macmillan kitabı (AE) hem sınıf içi hem de bireysel çalışmayı desteklemek amacıyla kitabın yardımcı niteliğinde ek bir kitap ve CD ROM materyallerine sahipken, Oxford kitabı (EA) sadece bireysel çalışma kapsamında CD ROM materyaline sahiptir. Her iki kitabın CD ROM materyali öğrencilerin bireysel çalışmasını destekler niteliktedir. Alshabeb, Alsubaie ve Albasheer (2017), çalışmasında öğrencilerin ihtiyaçlarına uygun dilsel girdi sağlayan ek materyallere güçlü talep olduğunu belirtmiştir. Bu çalışmada yer alan her iki kitapta da CD ROM materyali ile öğrencilere ek materyal desteği sağlanmaktadır. Ayrıca Macmillan kitabı (AE) yardımcı materyal olarak ana kitabın ünitelerine paralel konuları içeren ek bir kitaba da sahiptir. Bunun yanın sıra, Macmillan kitabının (AE), Bölüm 4'ü içerik olarak öğrencilere ek materyal kapsamında değerlendirilebilir. Cunningsworth (1995), ders materyallerinin ek materyal içermesinin, medya materyalleri içermesinin, öğrencilerin bireysel çalışmalarına fayda sağlayacak materyallere sahip olmasının önemli olduğunu belirtmektedir. Bu kapsamda iki kitapta da bu kapsamda materyaller bulunmaktadır. Buna ek olarak, ders kitaplarının şeması ile ilgili dereceli olarak ilerlemesinin kitabı kullananlara daha güvende hissettirdiğini ifade etmektedir. İki kitap da yapısal olarak belirli bir düzende ve sırada ilerlemektedir.

Her iki kitabın içerik özellikleri incelendiğinde, ÖAİ hâlihazırda belirli bir Gİ seviyesi gerektirdiğinden dolayı kitapların içerikleri de öğrencilerin gelişim seviyelerine uygundur. Ayrıca, her iki kitapta içeriğin belirli bir sıralama ile basitten karmaşığa olduğu ve içerikte

yer alan örneklerin ise somut olduğu ya da anlamayı kuvvetlendirmek adına somutlaştırıldığı belirlenmiştir. Cunningsworth (1995), ders kitaplarında gerçek temaların olmasının ve dersi alanların yaş grubuna uygun olmasının önemli olduğunu ifade etmektedir. Bu kapsamda her iki kitabın da Havacılık alanından temalara sahip olması bakımından gerçekçi ve belirli bir seviye grubunda kullanılması bakımından öğretildiği yaş grubuna uygun olduğu söylenebilir.

Bu sonuçlara ek olarak, kitapların Havacılık İngilizcesi ile ilgili olarak kelime çeşitliliği ve dil bilgisi bakımından zengin olduğu da tespit edilmiştir. Kitaplarda yer alan kelimelerin ise ünite temalarının Havacılık alanı ile ilgili olması sebebi ile kitap içeriklerinin bu alan ile ilgili olduğu saptanmıştır. Aynı şekilde, kitaplarda yer alan dil bilgisi yapılarının ise Gİ'den farklı olarak daha çok Havacılık alanında kullanıma uygun olarak seçildiği tespit edilmiştir. İki kitapta da dil bilgisi konuları farklı başlıklar altında öğrencilere sunulmuştur. Kitaplarda yer alan görseller, ünite temaları ve etkinlikleri ile uyumlu olacak şekilde seçilmiştir. Bu da somutlaştırma yapmak adına olumlu katkı sağlamaktadır. Ders kitaplarındaki görseller içeriğin sunmak istediği mesajı sadeleştirerek etkili bir şekilde aktarmakta, bu da öğrencinin konuya odaklanmasını sağlamaktadır ve böylelikle öğrencilerin ilgileri çekilerek bilgilerin hatırlanmasına da katkıda bulunmaktadır (Yaşar ve Şeremet, 2007).

Kitap ünite temaları ICAO standartlarına uygun olarak seçilmiş olması sebebi ile güncel havacılık İngilizcesi ile uyumludur. Ayrıca kitapların içeriği ve her bir üniteye hedefler ulaşmak istenen ICAO standart ve kriterleri ile uyumludur. Ancak, Macmillan kitabının (AE) içindekiler bölümünde ünite hedefleri ile ilgili Oxford kitabına (EA) göre daha detaylı bilgi verilmektedir. Buna ek olarak, Macmillan kitabında (AE) her bir üniteye yer alan bölümlerin amacı öğretmen kitabında kısa bir bilgi olarak sunulurken Oxford kitabında (EA) bu bilgiler daha kısa bir şekilde sunulmakta, ancak ünitelerin genel olarak ICAO standart ve kriterlerine uygun olduğu belirtilmektedir. Ayrıca, her iki kitapta yer alan içeriklerin somuttan soyuta doğru sıralanmadığı da tespit edilmiştir. Ancak içeriğin örneklerle somutlaştırılması anlaşılabilirliği artırması açısından önemlidir. Özellikle Havacılık alanında birçok soyut kavramın var olduğu düşünüldüğünde bu durum daha da önemli olmaktadır. Çünkü somut bir içerik, öğrencinin daha kolay resmetmesini, görüntüler oluşturmalarını sağlamakta ve böylelikle de soyut bilgiyi daha kolay ve doğru anlamlandırarak öğrenmesine katkı sağlamaktadır. Bu nedenle öğrenci hangi düzeyde olursa olsun, ona aşına olmadığı

yeni bir içerik sunulurken bilginin kapsamı, olabildiğince görsellerle ya da örneklerle somutlaştırılmalıdır (Akman ve Aşkın, 2012).

Her iki kitabın etkinlikleri incelendiğinde etkinliklerin; gerçek hayat durumlarını yansıttığı, dili anlamlı ve etkili kullanmayı, bireysel ve ikili çalışmayı desteklediği, Havacılık ile ilgili kelime haznesi gelişimine katkı sağladığı, dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik sağladığı, soru-cevap kısımlarının öğrencilerin karar verme ve üst düzey düşünme becerilerinin gelişimini desteklediği tespit edilmiştir. Ancak her iki kitap da grup çalışması etkinliklerini diğer etkinlik türlerine göre daha az desteklemektedir. Bu durum, daha çok ikili iletişimi gerektiren Havacılık alanı göz önünde bulundurulduğunda ise sorun teşkil etmemektedir. Alshabeb, Alsubaie ve Albasheer (2017), çalışmasının sonucunda katılımcıların sadece dil testine geçmek için değil aynı zamanda sınıf dışındaki gerçek hayat durumlarında da dil becerilerini kullanabilmeye dikkat çekmişlerdir. Bu kapsamda, bu çalışmada yer alan kitapların etkinliklerinin gerçek hayat durumlarını yansıttığı saptanmıştır. Buna ek olarak, Zolfagharian ve Khalilpour (2015), etkinliklerin özgün olmasının dili öğrenenlere gerçek hayat durumlarını hissettireceğini ve böylece öğrencinin zihnindeki öğrenme sürecine yardım edeceğini belirtmektedir. Ayrıca, Larsen-Freeman (2011), öğretimin öğrencilerin daha önceki deneyimlerinin üzerine yapılandırılmasını tavsiye etmektedir.

Her iki kitapta da diğer üst düzey düşünme becerilerinin yanı sıra yansıtıcı düşünmeye yönelik soruların bulunduğu etkinliklerle öğrencilerin deneyimleri derse dahil edilebilmektedir. Lestari (2017) çalışmasında, kitabın ünitelerinin ve konularının öğrenci ihtiyaçlarına uygun olması gerektiğini, etkinliklerin ilk önce konuya aşına olmaya yönelik olması gerektiğini ve sonrasında uygulamalara devam etmenin uygun olduğunu, dil özelliklerinin içeriği olarak ise dil bilgisi, kelime ve ifadelerin yer alması gerektiğini belirtmektedir. Her iki kitapta da buna yönelik içeriklerin ve sıralamanın var olduğu saptanmıştır.

Kitapların dil becerilerinden olan dinleme becerileri incelendiğinde, her iki kitapta da dinleme becerisine yönelik hedefleri karşılayabilir sayıda etkinlik olduğu belirlenmiştir. Her ne kadar iki kitapta da açık bir şekilde belirtilmese de ICAO standart ve kriterlerine uygun hazırlanan dinleme etkinlikleri eleştirel düşünme, analitik düşünme, yaratıcı düşünme gibi üst düzey hedeflere yöneliktir. Ayrıca dinleme becerisine yönelik olan etkinlikler her iki kitapta da konu bakımından Havacılık alanına, ICAO kriterlerine uygun ve kelime çeşitliliği

bakımından zengindir. Aynı zamanda her iki kitap dinleme becerilerini geliştirmek adına ana fikir için dinleme, özel bir bilgi için dinleme, sonuç hakkında fikir çıkarma için dinleme soruları gibi farklı stratejileri kapsayan soruları da içermektedir. Cunningsworth (1995), dinleme becerisi kapsamında diyalog, rol yapma, gibi sözlü etkinliklerle birlikte ya da anlama, bilgi çıkarma, tartışma gibi etkinlikleri içeren işitsel materyallerin kitaplarda bulunmasının önemli olduğunu belirtmektedir. Her iki kitapta da işitsel materyaller sadece dinleyerek değil, aynı zamanda farklı etkinliklerle iç içe geçmiş bir şekilde de yer almaktadır. Field (2008), dinleme becerilerine yönelik stratejiler kapsamında, öğrencilerin duydukları materyal hakkında kararlar alma yoluyla çıkarım yapma stratejisini kullanılabileceğini ifade etmektedir. Öğrenciler bu karar vermeyi hem bireysel hem ikili hem de grup halinde yapabilirler. Bu bağlamda her iki kitapta da dinleme becerilerine yönelik etkinliklerde öğrencilerden stratejiler kullanmaları beklenmektedir. Ancak bu etkinliklere Macmillan kitabında (AE) daha fazla yer verilmektedir.

Konuşma becerileri incelendiğinde her iki kitapta da hem karşılıklı konuşma hem de grup çalışmasına yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik olduğu belirlenmiştir. Ayrıca konuşma becerisine yönelik etkinliklerin her iki kitapta da hedeflerle uyumlu ve konularının Havacılık alanına uygun olduğu tespit edilmiştir. Konuşma becerilerine yönelik olan etkinlikler her iki kitapta da ICAO kriterlerine uygundur. Paramasivam (2013), Malezyalı öğrenciler için tasarladığı Havacılık İngilizcesi ders materyalinde, öğrenci ihtiyaçlarına uygun olarak konuşma becerisi kapsamında sadece akıcılığı hedeflemiştir. ICAO kriterleri kapsamında düşünüldüğünde sadece akıcılık konuşma becerisi kapsamında yeterli değildir buna ek olarak uygun kelime, iletişim, anlama gibi diğer kriterler de hem konuşma becerilerinde hem de diğer becerilerde önemlidir. Çalışmada yer alan her iki kitapta da konuşma becerileri sadece akıcılık değil aynı zamanda etkileşim, anlama gibi diğer ICAO kriterlerini içerecek şekilde hazırlanmıştır. Ayrıca, Oxford kitabında (EA) ise bu etkinlikler ICAO Dil Yeterlilik Derecelendirme Ölçeğinde yer alan etkileşim, akıcılık gibi başlıklar altında verilmektedir. Ayrıca kitaplarda konuşma becerisi kapsamında olan etkinlikler kelime kullanımını desteklemesi bakımından çeşitli kelime kullanımına uygundur. Hedefler bakımından yine konuşma becerisinde de her iki kitap da açık bir şekilde hedefler belirtmemiş, ICAO standart ve kriterlerine uygunluğu temel almıştır. Bunlara ek olarak, iki kitapta da yer alan konuşma becerisi etkinlikleri yaratıcı düşünme, yansıtıcı düşünme, eleştirel düşünme, problem çözme gibi üst düzey hedeflere yöneliktir. Her iki kitapta da konuşma becerisinin gelişmesine yönelik olarak her üniteye öğrencilere farklı durumlarda

kullanabilecekleri cümle yapıları hem görsel olarak sunulurken hem de ses materyalleri ile nasıl telaffuz edecekleri de öğretilmektedir. Sonrasında bunları partner ile tartışma, bireysel konuşma, grup ile tartışma, partner ile uygulama yapma gibi farklı etkinliklerle uygulamaya konması beklenmektedir. Cunningsworth (1995), kitaplarda bulunan konuşma becerileri ile ilgili dinleme becerilerinde olduğu gibi farklı etkinliklerle iç içe verilebileceğini belirtmektedir. Bu bağlamda iki kitapta da konuşma becerileri hem sadece konuşma yapma etkinliği hem de tartışma, bilgi edinme gibi farklı etkinliklerle iç içe verilmektedir. Bunlara ek olarak, Ellederová (2019) Bilgi Teknolojilerine yönelik olarak ÖAİ ders kitabı düzenlediği çalışmasında öğrencilerin ders kitabında yer alan çeşitli ikili çalışma ve grup çalışması etkinliklerinden memnun olduklarını; ayrıca konuşma becerilerinin geliştirilmesine odaklanan görevlerin sayısından, profesyonel kelime dağarcığından ve vurgulanan kelime dağarcığını içeren grafik düzeninden ve birimlerin, metinlerin ve etkinliklerde yapılması gerekenlerin net bir şekilde belirtilmesinden memnun olduklarını belirtmektedir. Her iki kitapta da Havacılık alanının ihtiyaç duyduğu iletişim türlerinden olan ikili iletişimi destekleyen ikili olarak konuşma etkinlikleri mevcuttur. İkili çalışmayı desteklemek adına ikili etkinlik (pair work - partner files) içerikleri mevcuttur.

Okuma becerileri bakımından iki kitap incelendiğinde, iki kitabın her ünitesinde en az bir tane okuma parçasının bulunmasının, bu beceriye yönelik hedefi karşılayabilir olduğunu göstermektedir. Ayrıca bu metinler ünite temalarına, dolayısıyla Havacılık alanına uygun ve kelime çeşitliliği bakımından da zengin olacak şekilde seçilmişlerdir. Diğer becerilerde olduğu gibi bu beceride de özel olarak olmasa da ICAO standart ve kriterlerine uygunluktan bahsedilmiş ve etkinlikler bu bahsi geçen standart ve kriterlere uygun olarak hazırlanmıştır. Dahası, bu beceriye yönelik olan etkinlikler üst düzey hedefler olan eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yansıtıcı düşünmeyi desteklemeye yöneliktir. Ancak okuma becerilerinin geliştirilmesine yönelik olarak Macmillan kitabında (AE) tarama, yüzeysel tarama gibi stratejilere yönelik sorular bulunurken Oxford kitabında (EA) ise genelde tek tip soru mevcuttur. Cunningsworth (1995), okuma becerisine yönelik olarak uygun metinler ve sözlük ya da kelime listesi gibi referans materyaller olduğu sürece yeterli olacağını ifade etmektedir. Bu kapsamda her iki kitapta da ünite konuları ile ilgili yeterli materyal olduğu söylenebilir. Ancak her iki kitapta da referans olarak sözlük bölümü olmadığı tespit edilmiştir. Nation ve Newton (2009), okumayı anlam odaklı bir girdi olarak kullanılmasını yani okuma materyalinin dilinin öğrenciler için tanıdık ve ilginç olmasını ve okuma metnindeki dil yapılarının yalnızca küçük bir kısmının öğrenciler tarafından bilinmemesinin

sorun olmayacağını ifade etmektedir. Onlara göre anlam odaklı çıktının koşulu, öğrencilerin aşına oldukları şeyler hakkında konuşmalarıdır. Her iki kitapta da yer alan okuma metinleri ünite temalarına uygun ve öğrencilerin konuşma becerilerini destekleyen içeriklere sahiptir.

Her iki kitapta da yazma becerilerinin sadece etkinliklerde yer alan yazma ile sınırlı kaldığı ve farklı metin türlerinin öğretimine dair herhangi bir içerik olmadığı saptanmıştır. Fakat bu durum daha çok dinleme ve konuşma becerilerine odaklanan Havacılık alanı için sorun teşkil eden bir durum oluşturmamaktadır. Ayrıca yazma becerisi etkinlikleri Havacılık alanında daha çok kullanılan not alma şeklindedir. Cunningsworth (1995), ders materyallerinin dört beceriyle (dinleme, konuşma, okuma, yazma) ilgilenmesi gerektiğini ancak ÖAİ için bu durumun geçerli olmadığını, dersin içeriğine göre farklı becerilere farklı önemin verilebileceğini belirtmektedir. Bu kapsamda iki kitapta da ağırlık konuşma, dinleme ve okuma becerilerine yer verilmiştir. Yazma becerisi havacılık kapsamında çok kullanılmadığından diğerlerine göre daha az önem arz etmektedir. Bunun yanı sıra, Alshabeb, Alsubaie ve Albasheer (2017) çalışmalarındaki katılımcıların ders kitaplarından, iletişim kurarken dil becerilerini aktarmalarına yardımcı olacak yeterli yapılandırılmış alıştırmaların sağlanmasını beklediklerini ve ders materyallerindeki dil becerilerinin uzmanlık alanlarına özgü dil becerilerine yardımcı olmasının önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bu çalışmada yer alan her iki kitap da hem iletişim kurmada hem de profesyonel olarak ihtiyaç duyacakları dil becerilerine yönelik içeriklere sahiptirler.

Her iki kitapta yer alan dil bilgisine yönelik olarak konuların teorik anlatımı çıkarımsal bir yolla öğrencilere sunulmaktadır. Dil bilgisine yönelik etkinlikler hedefleri karşılayabilecek sayıda ve niteliktedir. Ünite sayısı fazla olduğundan AE kitabında daha fazla sayıda etkinlik bulunmaktadır. Gİ'den farklı olarak dil bilgisi konuları Havacılık alanında ihtiyaç duyulabilecek olan konuları içermektedir. Bu kapsamda da her iki kitapta yer alan dil bilgisi konularının Havacılık bağlamında sunulduğu tespit edilmiştir. Zolfagharian ve Khalilpour (2015) pilot ve hava trafik kontrolörlerinin iletişim kurarken, İngilizcenin yapılarını uygun ve doğru kullanması ve bilmesi gerektiğini belirtmektedir. Bunu sağlamak adına her iki kitapta da dil bilgisi etkinlikleri diğer becerilerle iç içe sunulmaktadır. Larsen-Freeman da özgün bir materyalde kelime ve dil bilgisinin yanı sıra bütün becerilerin iç içe olmasının önemli olduğunu ifade etmektedir (2011).

Kitaplar ölçme-değerlendirme açısından incelendiğinde; konuşma, dinleme ve okuma becerilerine yönelik soruların olduğu ve bu soruların kitapların hedeflediği ICAO standart

ve kriterlerine uygun olduğu, her iki kitapta da bulunduğu ancak yazma becerisinin ölçülmesine yönelik olan soruların daha çok diğer etkinliklerin içinde cevap yazma olarak sınırlı kaldığı tespit edilmiştir. Ayrıca iki kitapta da farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve teknikleri kullanılmaktadır. Ancak, Macmillan kitabında (AE), her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ve üniteyi kapsayan ölçme-değerlendirme soruları bulunurken, Oxford kitabında (EA) böyle bir soru bölümü bulunmamaktadır. Her iki kitapta da ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları bilgiyi ölçme amacıyla sorulmamaktadır. Fakat her bir ünitenin başında üniteye ya da ünitenin temalarına giriş maksadıyla sorular sorularak öğrencilerin ilgisi çekilmeye çalışılmakta ya da öğrencinin konu hakkında fikrinin oluşması sağlanmaktadır. Her iki kitapta da akran değerlendirmesine yönelik herhangi bir ölçme-değerlendirme sorusu ve öğrencilerin öz değerlendirme yapabilmesini sağlayacak bir bölüm bulunmamaktadır. Sadece sesletim bakımından bazı etkinliklerde dinle ve kontrol et (listen and check) ibareleri bulunmaktadır. Bu da etkili bir öz değerlendirme imkânı sunmamaktadır. Kitaplarda öğrencilerin gelişimlerinin mesleki kriterlere/gerekliliklere uygun olup olmadıklarının karşılaştırmasını yapabilecek değerlendirme fırsatı sunulması her iki kitapta da ICAO Dil Yeterlilik Derecelendirme Ölçeğinde yer alan seviyelerin akıcılık, yapı, etkileşim, sesletim, kelime ve anlama başlıkları altında açıklanarak ve öğrencilerden beklenen seviyenin ne olduğu belirtilerek sağlanmıştır. Ancak, Oxford kitabında (EA), Macmillan kitabından (AE) farklı olarak etkinlikler ICAO Dil Yeterlilik Derecelendirme Ölçeğinde yer alan başlıklar altında verilerek öğrenciler için daha anlaşılır bir şekilde sunulmuştur. Hutchinson ve Waters (1987), ölçme-değerlendirme ile ilgili öğrenci ve ders değerlendirmesi olarak iki kategori ortaya koymuştur. Ancak hem öğrenci hem de ders değerlendirmesini; öğrencilerin öğrendikleri dili belirli şeyleri yapmada kullanıp kullanamadıklarını ve bunun sonucu olarak dersin hedeflerine ulaşp ulaşmadığını ölçme-değerlendirme olarak ifade etmektedirler. Ölçme-değerlendirme olarak sadece yeterlilik, yerleştirme gibi testleri belirtmektedirler. Ancak bu çalışmada bu tür standart bir ölçmeden ziyade kitaplarda öğrencilerin bireysel olarak kendilerini ölçmelerini sağlayacak ve aynı zamanda ihtiyaç duydukları dili ve dil becerilerini de ölçme-değerlendirme yapabilecekleri içeriklere sahip olup olmadıkları bulunmaya çalışılmıştır.

Genel bir karşılaştırma yapıldığında, Oxford kitabı (EA) Macmillan kitabından (AE) farklı olarak sade dilin yanı sıra Havacılık alanında kullanılan ve daha teknik olan söyleyiş biçimlerini de içermektedir. Ancak, ünite sayısından kaynaklanan farklılıklar sebebi ile Oxford kitabında (EA), Macmillan kitabında (AE) olduğu kadar fazla dil bilgisi yapı

çeşitliliği bulunmamaktadır. Ayrıca, Oxford kitabının (EA) sadece bir CD ROM'a sahip olması ve öğretmen kitabının bulunmaması öğretimde etkili kullanımını olumsuz anlamda etkilemektedir. Öğretmen kitabı sadece cevap anahtarı değil, aynı zamanda öğretmeye katkı sağlayacak farklı fikir ve materyaller sağlanması bakımından önemlidir. Okuma metinleri soruları bakımından Macmillan kitabı (AE) Oxford kitabından (EA) daha fazla çeşitlilik sağlamaktadır. Oxford kitabında (EA), ICAO kriterlerinde yer alan maddelerin (akıcılık, doğruluk, kelime, anlama, iletişim, yapı) etkinlik başlığı olarak sunulması etkinliğin hangi amaca yönelik olduğunu göstermesi bakımından olumlu bir durumdur. Fakat, aynı durum etkinliklerin birbiri ile iç içe geçmesinde olumsuz olarak düşünülmektedir. Macmillan kitabının (AE) her ünitesinin sonunda üniteyi kapsayan ölçme-değerlendirme bölümünün (Bölüm 4) olması üniteye nelerin öğrenilip öğrenilemediği ile ilgili genel bir bilgi edinmek bakımından hem öğrencilere hem de öğretmenlere fayda sağlamaktadır. Aynı bölüm sınıf içi etkinlik olarak kullanılamadığı durumda ise bireysel çalışma etkinliği olarak da kullanılabilme fırsatı sunmaktadır. Bu durum kitap için olumlu bir özellik oluşturmaktadır. Ayrıca, Oxford kitabında (EA) ICAO Dil Yeterlilik Derecelendirme Ölçeğinde yer alan başlıkların kitap içerisinde yer alan etkinliklerde de kullanılması o etkinliğin amacı ve faydası ile ilgili olarak bilgi vermekte ve olumlu bir durum oluşturmaktadır.

Bunların yanı sıra, Baghi vd. (2015) ÖAİ ders kitabını (Macmillan yayınevi tarafından hazırlanmış olan Aviation English) inceleyebilmek adına Alan Cunningsworth (1995) tarafından hazırlanmış olan bir kontrol listesi kullanmıştır. Bu çalışmada ise ÖAİ ders kitabı incelemek için kullanılan birden fazla çalışmadan derlenen bir kontrol listesi kullanılmıştır. Bu durum herhangi bir eksik taraf kalmasını engelleyen bir durum olarak düşünülmüştür. Baghi vd. (2015), kitapları genel ve derinlemesine olarak iki farklı boyutta değerlendirmiştir. Genel değerlendirmede, kitaba dair izlenimleri (kapak sayfası, görseller, genel plan, içerik planı, ünite içerikleri ve konuları); derinlemesine değerlendirmede ise ICAO Dil Yeterlilik Derecelendirme Ölçeğinde yer alan başlıklara paralel olarak sesletim, işlev (yapı), kelime, dinleme ve konuşma içeriklerine bakmıştır. Bu çalışmada ise kitabın genel özelliklerinin yanı sıra etkinlikleri içine alan içerik özellikleri, dil becerileri ve ölçme-değerlendirme başlıkları altında da kitaplar değerlendirilmiştir. Baghi vd. (2015) de kullandıkları kontrol listesi ile kitabın öğrencilerin konuşma ve dinleme becerilerini geliştirdiğini ve ünitelerde etkileşim etkinliklerinin yer aldığı sonucuna ulaşmışlardır. Ayrıca, Zolfagharian ve Khalilpour (2015) üç farklı kontrol listesini kullanarak ÖAİ ders kitabını (Oxford yayınevi tarafından hazırlanmış olan English for Aviation) değerlendirmiştir. Kitap, dil becerileri,

içerik, sıralama, sosyolinguistik (dil çeşitliliği) ve biçim başlıkları altında değerlendirilmiştir. ICAO Dil Yeterlilik Derecelendirme Ölçeğinde yer alan kriterleri dil becerileri kapsamında incelemiştir. Ancak bu çalışmada dil becerileri olarak okuma ve yazma becerileri de incelenmiştir. ICAO Dil Yeterlilik Derecelendirme Ölçeğinde yer alan kriterler dil becerileri ve etkinliklerin içerisine dahil edilerek incelenmiştir. İçerik olarak değerlendirmede öğrenci ihtiyaçlarına ve seviyelerine uygunluğu incelenmiştir. Sıralama olarak ise kitabın üniteleri (içerik ve tema sıralaması) ve genel içerik sıralaması incelenmiştir. Sosyolinguistik (dil çeşitliliği) olarak kitapta farklı dil içerikleri ve sesletim başlıkları Havacılık alanındaki kullanım olarak değerlendirilmiştir. Format olarak ise kitabın ICAO kriterlerine uygunluğu, varsa ek materyallerinin içeriği, fiziksel özelliği, görsel içeriği incelenmiştir. Bu çalışmada da kitaplar içerik, sıralama, dil çeşitliliği ve biçim olarak aynı maddeler ve ek olarak etkinliklerin içerikleri bakımından da detaylı olarak incelenmiştir. Zolfagharian ve Khalilpour (2015), kitabın hem sınıf içinde hem de bireysel çalışma için uygun olduğunu ve bazı eksikliklerine rağmen kitabın öğrencilerin ihtiyaç ve ilgilerine uygun olduğunu belirtmişlerdir.

5.2. Öneriler

Bu çalışmada Havacılık İngilizcesi kapsamında öğretimde sıklıkla kullanılan iki kitap incelenmiştir. Çalışmanın sonuçlarından ve yarım kalan kısımlardan hareketle daha sonrasında yapılacak çalışmalar için araştırmacılara ve uygulayıcılara aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

1. Araştırma sonucunda incelenen kitaplarda daha çok ölçme-değerlendirme boyutlarında eksiklikler olduğu saptanmıştır. Bu bağlamda özellikle her ünitenin sonunda hedeflere yönelik değerlendirme sorularının eklenmesi, ünite öncesinde ön değerlendirme sorularının yer alması için kitaplarda güncellemelerin yapılması önerilmektedir.
2. Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuç da akran değerlendirme ve öz değerlendirmeye yönelik soru bulunmamasıdır. Oysaki havacılık alanında bireyin kendini ve uçuş sırasında takım arkadaşını değerlendirmesi ortak karar alma açısından önemlidir. Bu nedenle ders kitaplarına öz değerlendirme ve akran değerlendirmesinin yapılabileceği etkinliklerin ve soruların eklenmesi önerilmektedir.

3. Araştırma sonucunda incelenen iki kitaptan birinde sadece bir adet CD ROM olduğu ve öğretmen kitabının bulunmadığı sonucu ile ilgili olarak; kullanılan tüm havacılık İngilizcesi ders kitaplarının daha fazla sayıda CD ROM ile desteklenmesi ve öğretmen kılavuz kitaplarının da hazırlanması önerilmektedir.
4. Havacılık İngilizcesi kitaplarına karşı öğrenci ve öğretmen görüşleri elde edilerek bu görüşler karşılaştırılabilir.
5. Havacılık İngilizcesi kitaplarında yer alan etkinliklerin gerçek uygulama alanlarında kullanıma olan etkisi incelenebilir.
6. Havacılık İngilizcesi öğretiminde kullanılan farklı kitapların da değerlendirilmesi yapılabilir.
7. Kitabı kullanan öğrencilere ICAO tarafından kabul gören bir sınav uygulaması yapılarak öğrencilerin puan durumları ve bunun karşılaştırması yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Ahour, T. ve Ahmadi, E. (2012). Retrospective evaluation of textbook “Summit 2B” for its suitability for EFL undergraduate students. *Journal of Educational and Social Research*, 2(5), 195-202.
- Aiguo, W. (2008). Reassessing the position of aviation English: From a special language to english for specific purposes. *Ibérica: Revista de la Asociación Europea de Lenguas para Fines Específicos (AELFE)*, 15, 151-164.
- Akca, M. (2020). Havacılık kazası ve pilot hatası kavramı üzerine bir değerlendirme. *The Journal of Social Science*, 4(7), 251-264.
- Akman, E. ve Aşkın, İ. (2012). Ses temelli cümle yönetimine eleştirel bir bakış. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 1-18.
- Al Fraidan, A. (2012). Evaluation of two ESP textbooks. *English Language Teaching*, 5(6), 43-47.
- Alshabeb, A., Alsubaie, F. H., & Albasheer, A. Z. (2017). English for Specific Purposes: A Study Investigating the Mismatch between the 'Cutting Edge' Course Book and the Needs of Prince Sultan Air Base Students. *Arab World English Journal (AWEJ)*, 8(3), 376-391.
- Anderson, J. R. (1995) *Cognitive Psychology and its Implications*. 4th ed. New York: Freeman
- Anthony, L. (2015). The changing role and importance of esp in Asia. *English as a Global Language Education (EaGLE) Journal*, 1(1), 1-21.
- Atigh, R. B., & Khabbazi, S. K. (2021). The evaluation of esp textbooks based on students' perspectives. *International Journal of Linguistics, Literature and Translation*, 4(5), 56-62.
- Azarnoosh, M., & Ganji, M. (2014). ESP book evaluation: the case of management course book. *International Journal of Secondary Education*, 2(4), 61-65.
- Baghi, B. A. Khosravany Fard, H., Khosravany Fard, H., & Khosravany Fard, A. (2015). An analytical evaluation of Aviation English textbook. *International Journal of Research Studies in Language Learning*, 4(1), 61-70.
- Baleghizadeh, S., & Rahimi, A. H. (2011). Evaluation of an esp textbook for the students of sociology. *Journal of Language Teaching and Research*, 2(5), 1009-1014.
- Baroto, M. A. A., Iragiliati, E., ve Anugerahwati, M. (2016). Developing english textbook for pre-service flight attendant students. *Jurnal Pendidikan Humaniora*, 4(3), 143-151.
- Basturkmen, H. (2010). *Developing courses in English for specific purposes*. Palgrave Macmillan.
- Belcher, D. (2009). What ESP is and can be: An introduction. Diana Belcher (Ed.), *English for specific purposes in theory and practice* içinde (s.1-20). Ann Arbor: Michigan Publishing.
- Benavent, G. T., ve Peñamaría, S. S. R. (2011). Use of authentic materials in the esp classroom. *Online Submission*, 20, 89-94.

- Bilokcuoğlu, H. (2012). English for specific purposes. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(1), 78-91.
- Boschen, A. C. ve Jones, R. K. (2004). Aviation language problem: Improving pilot-controller communication. In *International Professional Communication Conference, 2004. IPCC 2004. Proceedings*. (s. 291-299). Minneapolis, USA, doi: 10.1109/IPCC.2004.1375313.
- Breul, C. (2013). Language in aviation: The relevance of linguistics and relevance theory. *LSP Journal-Language for special purposes, professional communication, knowledge management and cognition*, 4(1), 71-86.
- Brown, G. (1990). *Listening to Spoken English*. London: Longman.
- Bullock, N. (2016). Defining Meaningful Material for the Teaching of English for Aeronautical Communications. Anna Borowska ve Adrian Enright (Eds.) *Changing perspectives on Aviation English training* içinde (s. 35-45). Studi@ Naukowe 29.
- Carver, D. (1983). Some propositions about ESP. *The ESP Journal*, 2(2), 131-137.
- Celce-Murcia, M. (2001). Language teaching approaches: An overview. *Teaching English As a Second or Foreign Language*, 2(1), 3-10.
- Chen, Z. (2016). Grammar learning strategies applied to ESP teaching. *Theory and Practice in Language Studies*, 6(3), 617.
- Creswell, J. W. (2013). Nitel Araştırma Yöntemleri. *Qualitative research methods*. M. Bütün, ve S. B. Demir, Çev. İstanbul: Siyasal Kitapevi.
- Cunningsworth, A. (1984). *Evaluating and Selecting EFL Teaching Materials*. London: Heinemann Educational Books
- Cunningsworth, A. (1995). *Choosing Your Coursebook*. Oxford: Macmillan.
- Cutting, J. (2011). English for airport ground staff. *English for Specific Purposes*, 31(1), 3-13.
- Danaye Tous, M. ve Haghighi, S. (2014). Evaluation of ESP Textbooks: Evidence from ESP textbook of computer engineering major. *International Journal of Research Studies in Language Learning*, 3(2), 55-68.
- Daoud, A. M. ve Celce-Murcia, M. (1979). Selecting and Evaluating a Textbook. M. Celce-Murcia ve L. McIntosh (Ed.), *Teaching English as a Second or Foreign Language* içinde (s.302-306). Cambridge: Newsbury House Publishers.
- Demircan, C. (2006). Tübitak çocuk kitaplığı dizisindeki kitapların dış yapısal ve içyapısal olarak incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2 (1), 12-27.
- Dewi, T.R.P.S. ve Ohi, S. (2023). Investigation English for aviation: an in-depth analysis of aviation English textbooks. *Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, 87-104.
- Dönmez, K. ve Uslu, S. (2016). Havacılıkta iletişim kaynaklı kaza ve olaylar üzerine bir inceleme. *Journal of International Social Research*, 9(45), 1074-1079.

- Dudley-Evans, T. (1997). Five questions for LSP teacher training. Ron Howard ve Gillian Brown (Ed.), *Teacher education for LSP* (.Baskı) içinde (s.58-67). Multilingual Matters Ltd.
- Dudley-Evans, T., St John, M. J. & Saint John, M. J. (1998). *Developments in English for specific purposes: A multi-disciplinary approach*. Cambridge University Press.
- Ellederová, E. (2019). Evaluation of an ESP Coursebook Quality: Design-Based Research. *12th International Conference Innovation in Language Learning* (s. 278).
- Esteban, A. A. (2002). How useful are ESP textbooks?. *Odisea*, 2, 39-47.
- Estival, D., Farris, C. ve Molesworth, B. (2016). *Aviation English: A lingua franca for pilots and air traffic controllers*. New York: Routledge.
- Feak, C. (2013). "ESP and speaking". Brian Paltridge ve Sue Starfield (Eds.), *The handbook of English for specific purposes*. içinde (s.35-53) USA: Wiley-Blackwell.
- Field, J. (2008). *Listening in the language classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Firestone, W.A. (1987). Meaning in method: The rhetoric of quantitative and qualitative research. *Educational Researcher*, 16(7), 16-21.
- Grabe, W. ve Stoller, F. L. (2009). Teaching the written foreign language. Karlfried Knapp, Barbara Seidlhofer ve Henry Widdowson (Ed.), *Handbook of Foreign Language Communication and Learning* (Vol 6) içinde (s. 439-464). Mouton De Gruyter
- Howard, R. ve Brown, G. (1997). LSP in the UK. *Teacher education for languages for specific purposes*, (s.41-57). Multilingual Matters.
- Huang, Y. H. (2016). Examining the usefulness of an ESP textbook for information technology: Learner perspectives. *International Journal of Educational and Pedagogical Sciences*, 10(8), 2808-2815.
- Hutchinson, T. ve Waters, A. (1987). *English for specific purposes*. Cambridge University Press.
- Hyland, K. (2002). Specificity revisited: How far should we go now? *English for Specific Purposes*, 21(4), 385-395.
- Hyland, K. (2006). *English for academic purposes: An advanced resource book*. Routledge.
- Hyland, K. (2013). Writing in the university: education, knowledge and reputation. *Language Teaching*, 46(1), 53-70.
- Hymes, D. (1972). On communicative competence. *Sociolinguistics*, 5(3), 269-293.
- ICAO Annex 1 Personnel Licensing. (2006). Retrieved May 28, 2019 from http://web.shgm.gov.tr/documents/sivilhavacilik/files/pdf/saglik_birimi/mevzuat/ICAO_Annex%201-ed11.pdf
- ICAO Document 9835: Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency

- International Civil Aviation Organisation (2010), Doc 9835, Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements 2nd Edition. ICAO.
- International Civil Aviation Organization. (2009). *Guidelines for Aviation English Training Programmes*. Quebec, Canada: International Civil Aviation Organization.
- International Civil Aviation Organization. (2010). *Manual on the Implementation of ICAO Language Proficiency Requirements*. Quebec, Canada: International Civil Aviation Organization.
- Jones, G. (1990). ESP textbooks: Do they really exist? *English for Specific Purposes*, 9(1), 89-93.
- Johnson, R. B. (1997). Examining the validity structure of qualitative research. *Education*, 118(2), 282-292.
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Karimi, P. ve Sanavi, R. V. (2014). Analyzing English language learning needs among students in aviation training program. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 98, 852-858.
- Karimnia, A. ve Jafari, F. M. (2017). Critical ESP textbook evaluation: The case of visual arts textbook. *Sustainable Multilingualism*, 11(1), 219-236.
- Kıncal, R. Y. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kim, H. ve Elder, C. (2009). Understanding Aviation English as a lingua franca: Perceptions of Korean aviation personnel. *Australian Review of Applied Linguistics*, 32(3), 23-1.
- Kitkauskienė, L. (2006). General English and English for specific purposes (ESP). *Santalka: Filologija, Edukologija*, 14(2), 88-92.
- Larsen-Freeman, D. ve Anderson, J. (2011). *Techniques & principles in language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Lestari, S. E. (2017). Designing an English Course Book for Flight Attendant Schools. Yüksek Lisans Tezi, Sanata Dharma University, Yogyakarta. <https://repository.usd.ac.id/11879/> adresinden alındı.
- Lin, C. J., Lin, P.-H., Chen, H.-J., Hsieh, M.-C., Yu, H.-C., Wang, E. M.-Y. et al. (2012). Effects of controller-pilot communication medium, flight phase, and the role in the cockpit on pilots' workload and situation awareness. *Safety Science*, 50(9), 1722-1731.
- Litz, D.R. (2005). Textbook evaluation and ELT management: A South Korean case study. *Asian EFL Journal*. URL: http://www.asian-efl-journal.com/Litz_thesis.pdf
- Lopez, S. (2013). 'Norme(s) et usage(s) langagiers: Le cas des communications pilote-contrôleur en anglais' [*Language standard(s) and usage(s): The case of pilot-controller communications in English*]. (Yayımlanmamış doktora tezi). Université Toulouse II Le Mirail, Toulouse, France. URL: <https://theses.hal.science/tel-00944009>

- Mackay, R. ve Mountford, A. (1978). *English for Specific Purposes*. London: Longman.
- Martine, F., Syafryadin, S., Rakhmanina, L., ve Della, T. S. (2020). An analysis of textbook for banking department students entitled English for banking and finance by Rosemary Richey. *In International Conference on the Teaching English and Literature*. 1(1). 287-295.
- McDonough, J. & Shaw, C. (2003). *Materials and methods in ELT*. Oxford: Wiley-Blackwell.
- McDonough, J., Shaw, C. & Masuhara, H. (2013). *Materials and Methods in ELT: A Teacher's Guide*. Wiley-Blackwell.
- Merriam, S. B. (2013). *Nitel Araştırma Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*. S. Turan (Çev.). Nobel Akademi: Ankara.
- Miekley, J. (2005). ESL textbook evaluation checklist. The Reading Matrix, 5(2). URL: http://www.readingmatrix.com/archives/archives_vol5_no2.html.
- Moder, C.L. (2013). 'Aviation English'. Brian Paltridge ve Sue Starfield (Eds.), *The handbook of English for specific purposes*. içinde (s.227-242) USA: Wiley Blackwell.
- Mol, H. ve Tin, T. B. (2008). EAP Materials in New Zealand and Australia. B. Tomlinson (Ed.). *English Language Learning Materials: A Critical Review* (s. 74-99). London: Continuum.
- Nation, I.S.P. ve Jonathan Newton. (2009). *Teaching ESL/EFL listening and speaking*. New York: Routledge.
- Nation, I.S.P. ve Macalister, J. (2010). *Language Curriculum Design*. New York: Routledge.
- Nunan, D. (2004). *Task-based language teaching*. Cambridge University Press.
- Orr, T. (1998). ESP for Japanese universities: A guide for intelligent reform. *Language Teacher-Kyoto-Jalt-*, 22, 19-22. URL: <http://www.jalt-publications.org/tlt/files/98/nov/orr.html>
- Paltridge, B. ve Starfield, S. (Eds.). (2013). *The handbook of English for specific purposes* (Vol. 592). Boston: Wiley-blackwell.
- Paramasivam, S. (2013). Materials development for speaking skills in Aviation English for Malaysian air traffic controllers: Theory and practice. *Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes*, 1(2), 97-122.
- Park, P. (2012). An Analysis of Military ATCs' Perceptions on English Proficiency Test for Aviation. *English Teaching*, 67(4), 267-285.
- Prodanovska-Poposka, V. (2022). Classification of English for specific purposes and overview of the language skills in ESP context. *Beder Journal of Educational Sciences*, 26, 117-132.
- Purwanti, A. R. (2019). Evaluation on an ESP course book: Get along with English for the hotel industry. *JEES (Journal of English Educators Society)*, 4(2), 107-116.
- Rahman, M. (2015). English for specific purposes (ESP): A holistic review. *Universal Journal of Educational Research*, 3(1), 24-31.

- Requirements. International Civil Aviation Organization. Montreal. 2004.
- Richards, J. C. ve Schmidt, R. W. (2010). *Longman dictionary of language teaching and applied linguistic*. London: Routledge.
- Robinnett, B. W. (1978). *Teaching English to speakers of other languages: Substance and technique*. University of Minnesota Press.
- Robinson P. (1991). *ESP today: A practitioner's guide*. Prentice Hall.
- Robinson, P. C. (1980). *ESP (English for Specific Purposes): the present position*. Pergamon.
- Sarem, S. N., Hamidi, H. ve Mahmoudie, R. (2013). A critical look at textbook evaluation: A case study of evaluating an ESP course-book: *English for international tourism*. *International Research Journal of Applied and Basic Sciences*, 4(2), 372-380.
- Schlepppegrell, M. ve Bowman, B. (1986). *ESP: Teaching English for specific purposes: Center for applied linguistics*. Washington, DC.
- Schlepppegrell, M. ve Bowman, B. (1986). *ESP: Teaching English for Specific Purposes: Center for Applied Linguistics*. Washington, DC.
- Seçer, Ş. Y., Şahin, M. ve Alıcı, B. (2015). Investigating the effect of audio visual materials as warm-up activity in Aviation English courses on students' motivation and participation at high school level. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 199, 120-128.
- Sedefoğlu, S. (2018). *Teknolojinin etkisinde dilin dönüşümü: havacılık ingilizcesi'nin kullanımı üzerine bir araştırma*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Selinker, L. (1988) Using research methods in LSP: Two approaches to applied discourse analysis. M. L. Tickoo (ed.), *ESP: State of the Art* . içinde (s.33-52). Singapore : SEAMEO Regional Language Centre.
- Smoak, R. (2003). What is English for specific purposes. *In English Teaching Forum*, 41(2), 22-27.
- Sullivan, P. ve Girginer, H. (2002). The use of discourse analysis to enhance ESP teacher knowledge: An example using aviation English. *English For Specific Purposes*, 21(4), 397-404.
- Şahin, M. (2014). Sosyal bilgiler ders kitaplarının görsel tasarım ilkeleri açısından değerlendirilmesi, *Çanakkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(1), 31-46.
- Tahir, M. M. (2009). English for specific purposes (ESP) and syllabus design. *Journal of the College of Languages (JCL)*, 20, 97-131. <https://www.iasj.net/iasj/download/816d19376907b25e>
- Takrousta, M. R., Behrouzi, P., ve Kolahi, S. (2020). Evaluating an ESP textbook: a case study of English for banking purposes at EDBI. *Revista Tempos e Espaços em Educação*, 13(32), 74.
- Tandlichová, E. (2003). EFL coursebook in learner-centered learning and teaching. *Theory and Practice in English Studies*, 1, 145-151.

- Tezekan, Ö. (2015). *Sivil havacılık kabin hizmetleri eğitim programı ile ilgili hava yolu işletmelerinde görevli eğitimcilerin ve idarecilerin görüşleri üzerine nitel bir araştırma*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Turan, Y. (2016). 11'inci Sınıf havacılık İngilizce programının Stufflebeam'in CIPP (bağlam-girdi-süreç-ürün) modeli kapsamında değerlendirilmesi. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- Uslu, M. E. (2018). Türkiye'de pilotaj ve hava trafik kontrol alanında eğitim veren üniversitelerin İngilizce ders içeriklerinin ICAO dil yeterlik kriterlerine göre incelenmesi. *Sürdürülebilir Havacılık Araştırmaları Dergisi*, 3 (1) , 42-54.
- Utami, D. N. (2019). Evaluating the communicative materials on ESP book entitled English for international tourism. *Language Circle: Journal of Language and Literature*, 14(1), 45-58.
- Widdowson, H. G. (1983). *Learning purpose and language use*. Oxford University Press.
- Yaghoubi Nezhad, H., Atarodi, I., ve Khalili, M. (2013). A checklist-based evaluative and comparative study of ESP books: The case of mechanical engineering. *Journal Of Foreign Language Teaching and Translation Studies*, 2(2), 50-69.
- Yaşar, O. ve Şeremet, M. (2007). A comparative analysis regarding pictures included in secondary school geography textbooks taught in turkey. *International Research in Geographical and Environmental Education* 16(2), 157-188.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zolfagharian, A. ve Khalilpour, J. (2015). Evaluation and content analysis of "English for aviation for pilots and air traffic controllers" textbook as an ESP book. *International Journal of Language Learning and Applied Linguistics World*, 8(2), 36-50.

EKLER

Ek-1: ICAO Dil Yeterlilik Seviyeleri Ölçeği

Appendix A

A-7

PART II: ICAO LANGUAGE PROFICIENCY RATING SCALE (Attachment A to Annex 1)

1.1 Expert, extended and operational levels

LEVEL	PRONUNCIATION <i>Assumes a dialect and/or accent intelligible to the aeronautical community.</i>	STRUCTURE <i>Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task.</i>	VOCABULARY	FLUENCY	COMPREHENSION	INTERACTIONS
Expert 6	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation, though possibly influenced by the first language or regional variation, almost never interfere with ease of understanding.	Both basic and complex grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on a wide variety of familiar and unfamiliar topics. Vocabulary is idiomatic, nuanced, and sensitive to register.	Able to speak at length with a natural, effortless flow. Varies speech flow for stylistic effect, e.g. to emphasize a point. Uses appropriate discourse markers and connectors spontaneously.	Comprehension is consistently accurate in nearly all contexts and includes comprehension of linguistic and cultural subtleties.	Interacts with ease in nearly all situations. Is sensitive to verbal and non-verbal cues and responds to them appropriately.
Extended 5	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation, though influenced by the first language or regional variation, rarely interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled. Complex structures are attempted but with errors which sometimes interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Paraphrases consistently and successfully. Vocabulary is sometimes idiomatic.	Able to speak at length with relative ease on familiar topics but may not vary speech flow as a stylistic device. Can make use of appropriate discourse markers or connectors.	Comprehension is accurate on common, concrete, and work-related topics and mostly accurate when the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events. Is able to comprehend a range of speech varieties (dialect and/or accent) or registers.	Responses are immediate, appropriate, and informative. Manages the speaker/listener relationship effectively.
Operational 4	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation are influenced by the first language or regional variation but only sometimes interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are used creatively and are usually well controlled. Errors may occur, particularly in unusual or unexpected circumstances, but rarely interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are usually sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Can often paraphrase successfully when lacking vocabulary in unusual or unexpected circumstances.	Produces stretches of language at an appropriate tempo. There may be occasional loss of fluency on transition from rehearsed or formulaic speech to spontaneous interaction, but this does not prevent effective communication. Can make limited use of discourse markers or connectors. Fillers are not distracting.	Comprehension is mostly accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. When the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events, comprehension may be slower or require clarification strategies.	Responses are usually immediate, appropriate, and informative. Initiates and maintains exchanges even when dealing with an unexpected turn of events. Deals adequately with apparent misunderstandings by checking, confirming, or clarifying.

Levels 1, 2 and 3 are on subsequent page.

A-8

Manual on the Implementation of
ICAO Language Proficiency Requirements

1.2 Pre-operational, elementary and pre-elementary levels

LEVEL	PRONUNCIATION <i>Assumes a dialect and/or accent intelligible to the aeronautical community.</i>	STRUCTURE <i>Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task.</i>	VOCABULARY	FLUENCY	COMPREHENSION	INTERACTIONS
Levels 4, 5 and 6 are on preceding page.						
Pre-operational 3	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation are influenced by the first language or regional variation and frequently interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns associated with predictable situations are not always well controlled. Errors frequently interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are often sufficient to communicate on common, concrete, or work-related topics, but range is limited and the word choice often inappropriate. Is often unable to paraphrase successfully when lacking vocabulary.	Produces stretches of language, but phrasing and pausing are often inappropriate. Hesitations or slowness in language processing may prevent effective communication. Fillers are sometimes distracting.	Comprehension is often accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. May fail to understand a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events.	Responses are sometimes immediate, appropriate, and informative. Can initiate and maintain exchanges with reasonable ease on familiar topics and in predictable situations. Generally inadequate when dealing with an unexpected turn of events.
Elementary 2	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation are heavily influenced by the first language or regional variation and usually interfere with ease of understanding.	Shows only limited control of a few simple memorized grammatical structures and sentence patterns.	Limited vocabulary range consisting only of isolated words and memorized phrases.	Can produce very short, isolated, memorized utterances with frequent pausing and a distracting use of fillers to search for expressions and to articulate less familiar words.	Comprehension is limited to isolated, memorized phrases when they are carefully and slowly articulated.	Response time is slow and often inappropriate. Interaction is limited to simple routine exchanges.
Pre-elementary 1	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.

Note.— The Operational Level (Level 4) is the minimum required proficiency level for radiotelephony communication. Levels 1 through 3 describe Pre-elementary, Elementary, and Preoperational levels of language proficiency, respectively, all of which describe a level of proficiency below the ICAO language proficiency requirement. Levels 5 and 6 describe Extended and Expert levels, at levels of proficiency more advanced than the minimum required Standard. As a whole, the scale will serve as benchmarks for training and testing, and in assisting candidates to attain the ICAO Operational Level (Level 4).

Ek-2: İncelenen Kitaplara Ait Künye Bilgileri

Kitabın Adı	Aviation English
Kitabın Yazarı / Yazarları	Henry EMERY – Andy ROBERTS
Kitabın Yayınevi	Macmillan Education
Kitabın Seviyesi	ICAO Level 4
Kitabın Basım Yılı	2008
Sayfa Sayısı	127

Kitabın Adı	English for Aviation
Kitabın Yazarı / Yazarları	Sue ELLIS – Terence GERIGHTY
Kitabın Yayınevi	Oxford University Press
Kitabın Seviyesi	ICAO Level 4
Kitabın Basım Yılı	2008
Sayfa Sayısı	96

Ek-3: Kontrol Listesi Uzman Görüşleri**HAVACILIK İNGİLİZCESİ DERS KİTABI KONTROL LİSTESİ 1 NUMARALI****UZMAN GÖRÜŞÜ**

GENEL ÖZELLİKLER	Kabul Edilebilir	Geliştirilmeli	Çıkarılmalı	AÇIKLAMA
Kitabın düzeni (organizasyon şeması) ilgi çekicidir.	X			
Kitapta sözlük bölümü bulunmaktadır.		X		
Kitapta ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümü bulunmaktadır.		X		
Kitap beklenilenden daha başarılı ya da daha başarısız öğrenciler için tamamlayıcı materyal sağlamaktadır.	X			
Kitap ses ve görsel materyallerle desteklenmektedir.	X			
Kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili bilgi bulunmaktadır.	X			
Kitap genel olarak metin ve görselleri eşit içermektedir.	X			
İÇERİK ÖZELLİKLERİ				
İÇERİK				
Kitabın içeriği öğrencinin gelişim düzeyine uygundur.	X			
İçerik basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır.	X			
İçerik somuttan soyutadır.	X			
İçerikteki örnekler somuttur.	X			
İçerik mantıksal olarak sıralanmıştır.	X			
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X			
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili dil bilgisi yapıları açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X			
Kitabın içeriğinde yer alan görseller içerik ile uyumludur.	X			
Kitap içeriği güncel havacılık İngilizcesi ile uyumludur. / Kitap içeriği günceldir.	X			
Kitap içeriği akıcıdır.	X			
Kitap içeriği görsellerle zenginleştirilmiştir.	X			
Hedefler kitap içeriği ile uyumludur.	X			

Her bir üniteadaki hedefler kitabın genel hedefiyle uyumludur.	X			
Kitaptaki her bir ünitenin hedefi vardır.	X			
ETKİNLİKLER				
Kitaptaki etkinlikler gerçek hayat durumlarını yansıtmaktadır.	X			
Kitaptaki etkinlikler dili anlamlı kullanmayı desteklemektedir. (Öğrenilen havacılık terimlerini uygun bir şekilde kullanmayı desteklemektedir.)	X			
Kitaptaki etkinlikler dili etkili kullanmayı desteklemektedir.	X			
Kitaptaki etkinlikler bireysel, ikili ya da grup çalışmalarını desteklemektedir.	X			
Kitaptaki etkinlikler havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişimine katkı sağlayacak niteliktedir.	X			
Kitaptaki etkinlikler dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik göstermektedir.	X			
Kitaptaki soru-cevap etkinlikleri öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimini sağlar niteliktedir.		X		
DİL BECERİLERİ				
Dinleme				
Kitapta dinleme becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Dinleme becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler hedefler uyumludur.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Dinleme becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Konuşma				
Kitapta konuşma becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.	X			
Karşılıklı konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.	X			
Grup çalışmaları için yeterli sayıda etkinlik vardır.		X		

Konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X			
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.		X		
Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Konuşma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Okuma				
Kitapta okuma becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Okuma becerisine yönelik okuma metinleri havacılık alanına uygundur.	X			
Okuma becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Kitapta okuma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Okuma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Okuma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X			
Yazma				
Kitapta yazma becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Yazma becerisine yönelik etkinlikler havacılık alanına uygundur.	X			
Yazma becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.		X		
Kitapta yazma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.		X		
Yazma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Yazma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X			
Dil Bilgisi				
Kitapta dil bilgisi kurallarının teorik anlatımı vardır.	X			
Kitapta dil bilgisi etkinlikleri yeterli sayıdadır.	X			
Kitaptaki dil bilgisi etkinlikleri havacılık alanına uygundur.	X			

Kitapta dil bilgisi havacılık bağlamı çerçevesinde sunulmuştur.	X			
DEĞERLENDİRME				
Kitapta öz değerlendirme bölümleri vardır.		X		
Kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.		X		
Her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları vardır.		X		
Her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.	X			
Kitapta farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve teknikleri yer almaktadır.	X			
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			

**HAVACILIK İNGİLİZCESİ DERS KİTABI KONTROL LİSTESİ 2 NUMARALI
UZMAN GÖRÜŞÜ**

GENEL ÖZELLİKLER	Kabul Edilebilir	Geliştirilmeli	Çıkarılmalı	AÇIKLAMA
Kitabın düzeni (organizasyon şeması) ilgi çekicidir.	X			
Kitapta sözlük bölümü bulunmaktadır.	X			
Kitapta ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümü bulunmaktadır.	X			
Kitap beklenilenden daha başarılı ya da daha başarısız öğrenciler için tamamlayıcı materyal sağlamaktadır.	X			
Kitap ses ve görsel materyallerle desteklenmektedir.	X			
Kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili bilgi bulunmaktadır.	X			
Kitap genel olarak metin ve görselleri eşit içermektedir.	X			
İÇERİK ÖZELLİKLERİ				
İÇERİK				
Kitabın içeriği öğrencinin gelişim düzeyine uygundur.	X			
İçerik basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır.	X			
İçerik somuttan soyutadır.		X		
İçerikteki örnekler somuttur.	X			
İçerik mantıksal olarak sıralanmıştır.	X			
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X			
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili dil bilgisi yapıları açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X			
Kitabın içeriğinde yer alan görseller içerik ile uyumludur.	X			
Kitap içeriği güncel havacılık İngilizcesi ile uyumludur. / Kitap içeriği günceldir.	X			
Kitap içeriği akıcıdır.	X			
Kitap içeriği görsellerle zenginleştirilmiştir.			X	
Hedefler kitap içeriği ile uyumludur.	X			
Her bir ünitedeki hedefler kitabın genel hedefiyle uyumludur.	X			

Kitaptaki her bir ünitenin hedefi vardır.	X			
ETKİNLİKLER				
Kitaptaki etkinlikler gerçek hayat durumlarını yansıtmaktadır.	X			
Kitaptaki etkinlikler dili anlamlı kullanmayı desteklemektedir. (Öğrenilen havacılık terimlerini uygun bir şekilde kullanmayı desteklemektedir.)	X			
Kitaptaki etkinlikler dili etkili kullanmayı desteklemektedir.	X			
Kitaptaki etkinlikler bireysel, ikili ya da grup çalışmalarını desteklemektedir.	X			
Kitaptaki etkinlikler havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişimine katkı sağlayacak niteliktedir.	X			
Kitaptaki etkinlikler dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik göstermektedir.	X			
Kitaptaki soru-cevap etkinlikleri öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimini sağlar niteliktedir.		X		
DİL BECERİLERİ				
Dinleme				
Kitapta dinleme becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Dinleme becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Dinleme becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterline uygunluk göstermektedir.				Yeni bir madde olarak eklenebilir.
Konuşma				
Kitapta konuşma becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.	X			
Karşılıklı konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.	X			
Grup çalışmaları için yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X			
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			

Konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Konuşma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Konuşma becerisine yönelik hedefler ICAO kriterlerine uygunluk göstermektedir.				Yeni bir madde olarak eklenebilir.
Okuma				
Kitapta okuma becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Okuma becerisine yönelik okuma metinleri havacılık alanına uygundur.	X			
Okuma becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Kitapta okuma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Okuma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Okuma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X			
Yazma				
Kitapta yazma becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Yazma becerisine yönelik etkinlikler havacılık alanına uygundur.	X			
Yazma becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Kitapta yazma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Yazma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Yazma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X			
Dil Bilgisi				
Kitapta dil bilgisi kurallarının teorik anlatımı vardır.	X			
Kitapta dil bilgisi etkinlikleri yeterli sayıdadır.	X			
Kitaptaki dil bilgisi etkinlikleri havacılık alanına uygundur.			X	
Kitapta dil bilgisi havacılık bağlamı çerçevesinde sunulmuştur.	X			
DEĞERLENDİRME				
Kitapta öz değerlendirme bölümleri vardır.	X			

Kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.	X			
Her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları vardır.	X			
Her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.	X			
Kitapta farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve teknikleri yer almaktadır.	X			
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Kitap, öğrencilerin gelişimlerinin mesleki kriterlere / gerekliliklere uygun olup olmadığının karşılaştırmasını yapabilecek bir değerlendirme fırsatı sunmaktadır.				Yeni bir madde olarak eklenebilir.

**HAVACILIK İNGİLİZCESİ DERS KİTABI KONTROL LİSTESİ 3 NUMARALI
UZMAN GÖRÜŞÜ**

GENEL ÖZELLİKLER	Kabul Edilebilir	Geliştirilmeli	Çıkarılmalı	AÇIKLAMA
Kitabın düzeni (organizasyon şeması) ilgi çekicidir.	X			
Kitapta sözlük bölümü bulunmaktadır.	X			
Kitapta ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümü bulunmaktadır.	X			
Kitap beklenilenden daha başarılı ya da daha başarısız öğrenciler için tamamlayıcı materyal sağlamaktadır.	X			
Kitap ses ve görsel materyallerle desteklenmektedir.	X			
Kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili bilgi bulunmaktadır.	X			
Kitap genel olarak metin ve görselleri eşit içermektedir.	X			
İÇERİK ÖZELLİKLERİ				
İÇERİK				
Kitabın içeriği öğrencinin gelişim düzeyine uygundur.	X			
İçerik basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır.	X			
İçerik somuttan soyutadır.			X	Bu kitap için uygun bir madde değildir.
İçerikteki örnekler somuttur.	X			
İçerik mantıksal olarak sıralanmıştır.		X		
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X			
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili dil bilgisi yapıları açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X			
Kitabın içeriğinde yer alan görseller içerik ile uyumludur.	X			
Kitap içeriği güncel havacılık İngilizcesi ile uyumludur. / Kitap içeriği günceldir.		X		Tek bir madde olarak yazılabilir.
Kitap içeriği akıcıdır.	X			
Kitap içeriği görsellerle zenginleştirilmiştir.	X			
Hedefler kitap içeriği ile uyumludur.	X			

Her bir ünitedeki hedefler kitabın genel hedefiyle uyumludur.	X			
Kitaptaki her bir ünitenin hedefi vardır.	X			
ETKİNLİKLER				
Kitaptaki etkinlikler gerçek hayat durumlarını yansıtmaktadır.	X			
Kitaptaki etkinlikler dili anlamlı kullanmayı desteklemektedir. (Öğrenilen havacılık terimlerini uygun bir şekilde kullanmayı desteklemektedir.)	X			
Kitaptaki etkinlikler dili etkili kullanmayı desteklemektedir.	X			
Kitaptaki etkinlikler bireysel, ikili ya da grup çalışmalarını desteklemektedir.		X		Her biri ayrı maddeler şeklinde yazılsa daha uygun olabilir.
Kitaptaki etkinlikler havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişimine katkı sağlayacak niteliktedir.	X			
Kitaptaki etkinlikler dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik göstermektedir.	X			
Kitaptaki soru-cevap etkinlikleri öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimini sağlar niteliktedir.	X			
DİL BECERİLERİ				
Dinleme				
Kitapta dinleme becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Dinleme becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Dinleme becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterline uygunluk göstermektedir.	X			
Konuşma				
Kitapta konuşma becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.	X			

Karşılıklı konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.	X			
Grup çalışmaları için yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X			
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Konuşma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Konuşma becerisine yönelik hedefler ICAO kriterlerine uygunluk göstermektedir.	X			
Okuma				
Kitapta okuma becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Okuma becerisine yönelik okuma metinleri havacılık alanına uygundur.	X			
Okuma becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Kitapta okuma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			
Okuma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Okuma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X			
Yazma				Genel anlamda bu kısım için Havacılık alanında yazma becerisinin ne derece kullanıldığı göz önüne alınsa iyi olur.
Kitapta yazma becerisine yönelik yeterli sayıda etkinlik vardır.	X			
Yazma becerisine yönelik etkinlikler havacılık alanına uygundur.	X			
Yazma becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği yeterlidir.	X			
Yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X			
Kitapta yazma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.	X			

Yazma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X			
Yazma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X			
Dil Bilgisi				
Kitapta dil bilgisi kurallarının teorik anlatımı vardır.	X			
Kitapta dil bilgisi etkinlikleri yeterli sayıdadır.	X			
Kitaptaki dil bilgisi etkinlikleri havacılık alanına uygundur.	X			
Kitapta dil bilgisi havacılık bağlamı çerçevesinde sunulmuştur.	X			
DEĞERLENDİRME				
Kitapta öz değerlendirme bölümleri vardır.	X			
Kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.	X			
Her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları vardır.	X			
Her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.	X			
Kitapta farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve teknikleri yer almaktadır.	X			
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X			
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X			

Ek-4: Havacılık İngilizcesi Ders Kitabı Kontrol Listesi

GENEL ÖZELLİKLER	Evet	Kısmen	Hayır
Kitabın düzenini (organizasyon şeması) takip etmesi kolaydır.			
Kitapta sözlük bölümü bulunmaktadır.			
Kitapta ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümü bulunmaktadır.			
Kitap beklenilenden daha başarılı ya da daha başarısız öğrenciler için tamamlayıcı materyal sağlamaktadır.			
Kitap ses materyalleri ile desteklenmektedir.			
Kitap görsel materyaller ile desteklenmektedir.			
Kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili bilgi bulunmaktadır.			
Kitapta yer alan metin ve görseller genel olarak nicelik bakımından eşittir.			
İÇERİK ÖZELLİKLERİ			
İçerik			
Kitabın içeriği öğrencinin gelişim düzeyine uygundur.			
İçerik basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır.			
İçerik somuttan soyuta doğru sıralanmıştır.			
İçerikteki örnekler somuttur.			
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.			
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili dil bilgisi yapıları açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.			
Kitabın içeriğinde yer alan görseller içerik ile uyumludur.			
Kitap içeriği güncel havacılık İngilizcesi ile uyumludur. / Kitap içeriği günceldir.			
Kitap içeriği görsellerle zenginleştirilmiştir.			
Kitabın içeriği sesli materyaller ile zenginleştirilmiştir.			
Kitabın içeriği hedefler ile uyumludur.			
Her bir ünitedeki hedefler kitabın genel hedefiyle uyumludur.			
Kitaptaki her bir ünitenin hedefi vardır.			
Etkinlikler			
Kitaptaki etkinlikler gerçek hayat durumlarını yansıtmaktadır.			
Kitaptaki etkinlikler dili anlamlı kullanmayı desteklemektedir. (Öğrenilen havacılık terimlerini uygun bir şekilde kullanmayı desteklemektedir.)			
Kitaptaki etkinlikler dili etkili kullanmayı desteklemektedir.			
Kitaptaki etkinlikler bireysel çalışmayı desteklemektedir.			
Kitaptaki etkinlikler ikili çalışmayı desteklemektedir.			
Kitaptaki etkinlikler grup çalışmasını desteklemektedir.			
Kitaptaki etkinlikler havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişimine katkı sağlayacak niteliktedir.			
Kitaptaki etkinlikler dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik göstermektedir.			
Kitaptaki soru-cevap etkinlikleri öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimini sağlar niteliktedir.			

Kitaptaki etkinlikler üst düzey düşünme becerilerini (yaratıcı, yansıtıcı, eleştirel düşünme, problem çözme vb.) destekler niteliktedir.			
DİL BECERİLERİ			
Dinleme			
Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			
Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			
Dinleme becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.			
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterline uygunluk göstermektedir.			
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği vardır.			
Dinleme becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.			
Konuşma			
Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			
Bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.			
Karşılıklı konuşma becerilerine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			
Grup çalışmaları için hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.			
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterline uygunluk göstermektedir.			
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.			
Konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.			
Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			
Konuşma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			
Okuma			
Kitapta okuma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			
Okuma becerisine yönelik okuma metinleri havacılık alanına uygundur.			
Okuma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.			
Okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.			
Kitapta okuma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			
Okuma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			
Okuma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			
Yazma			
Kitapta yazma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			
Yazma becerisine yönelik etkinlikler havacılık alanı İngilizcesine yöneliktir.			
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.			

Yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.			
Kitapta yazma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			
Yazma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			
Yazma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			
Dil Bilgisi			
Kitapta dil bilgisi kurallarının teorik anlatımı vardır.			
Kitaptaki dil bilgisi etkinlikleri hedefleri karşılayabilecek sayıdadır.			
Kitapta dil bilgisi havacılık konuları bağlamında sunulmuştur.			
DEĞERLENDİRME			
Kitap, öğrencilerin gelişimlerinin mesleki kriterlere / gerekliliklere uygun olup olmadığının karşılaştırmasını yapabilecek bir değerlendirme fırsatı sunmaktadır.			
Kitapta öz değerlendirme bölümleri vardır.			
Kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.			
Her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları vardır.			
Her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.			
Kitapta farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve teknikleri yer almaktadır.			
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.			
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.			
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.			
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.			
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.			
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.			
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.			
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.			
Ölçme-değerlendirme soruları üst düzey düşünme becerilerini (eleştirel, yaratıcı, problem çözme, yansıtıcı düşünme vb.) destekleyen sorulardır.			

Ek-5: Havacılık İngilizcesi Ders Kitabı Kontrol Listesi Değerlendirmesi (Aviation English)

GENEL ÖZELLİKLER	Evet	Kısmen	Hayır
Kitabın düzenini (organizasyon şeması) takip etmesi kolaydır.	X		
Kitapta sözlük bölümü bulunmaktadır.			X
Kitapta ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümü bulunmaktadır.			X
Kitap beklenilenden daha başarılı ya da daha başarısız öğrenciler için tamamlayıcı materyal sağlamaktadır.	X		
Kitap ses materyalleri ile desteklenmektedir.	X		
Kitap görsel materyaller ile desteklenmektedir.	X		
Kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili bilgi bulunmaktadır.		X	
Kitapta yer alan metin ve görseller genel olarak nicelik bakımından eşittir.			X
İÇERİK ÖZELLİKLERİ			
İçerik			
Kitabın içeriği öğrencinin gelişim düzeyine uygundur.	X		
İçerik basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır.	X		
İçerik somuttan soyuta doğru sıralanmıştır.			X
İçerikteki örnekler somuttur.	X		
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X		
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili dil bilgisi yapıları açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X		
Kitabın içeriğinde yer alan görseller içerik ile uyumludur.	X		
Kitap içeriği güncel havacılık İngilizcesi ile uyumludur. Kitap içeriği günceldir.	X		
Kitap içeriği görsellerle zenginleştirilmiştir.	X		
Kitabın içeriği sesli materyaller ile zenginleştirilmiştir.	X		
Kitabın içeriği hedefler ile uyumludur.	X		
Her bir ünitedeki hedefler kitabın genel hedefiyle uyumludur.	X		
Kitaptaki her bir ünitenin hedefi vardır.	X		
Etkinlikler			
Kitaptaki etkinlikler gerçek hayat durumlarını yansıtmaktadır.	X		
Kitaptaki etkinlikler dili anlamlı kullanmayı desteklemektedir. (Öğrenilen havacılık terimlerini uygun bir şekilde kullanmayı desteklemektedir.)	X		
Kitaptaki etkinlikler dili etkili kullanmayı desteklemektedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler bireysel çalışmayı desteklemektedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler ikili çalışmayı desteklemektedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler grup çalışmasını desteklemektedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişimine katkı sağlayacak niteliktedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik göstermektedir.	X		

Kitaptaki soru-cevap etkinlikleri öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimini sağlar niteliktedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler üst düzey düşünme becerilerini (yaratıcı, yansıtıcı, eleştirel düşünme, problem çözme vb.) destekler niteliktedir.	X		
DİL BECERİLERİ			
Dinleme			
Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.		X	
Dinleme becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.	X		
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.		X	
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X		
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterlerine uygunluk göstermektedir.	X		
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği vardır.	X		
Dinleme becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X		
Konuşma			
Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
Bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.		X	
Karşılıklı konuşma becerilerine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
Grup çalışmaları için hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.		X	
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X		
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterline uygunluk göstermektedir.	X		
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.	X		
Konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.			X
Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.		X	
Konuşma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
Okuma			
Kitapta okuma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
Okuma becerisine yönelik okuma metinleri havacılık alanına uygundur.	X		
Okuma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.	X		
Okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X		
Kitapta okuma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.		X	
Okuma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
Okuma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.		X	
Yazma			

Kitapta yazma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			X
Yazma becerisine yönelik etkinlikler havacılık alanı İngilizcesine yöneliktir.		X	
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.		X	
Yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.		X	
Kitapta yazma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X
Yazma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
Yazma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			X
Dil Bilgisi			
Kitapta dil bilgisi kurallarının teorik anlatımı vardır.		X	
Kitaptaki dil bilgisi etkinlikleri hedefleri karşılayabilecek sayıdadır.	X		
Kitapta dil bilgisi havacılık konuları bağlamında sunulmuştur.	X		
DEĞERLENDİRME			
Kitap, öğrencilerin gelişimlerinin mesleki kriterlere / gerekliliklere uygun olup olmadığının karşılaştırmasını yapabilecek bir değerlendirme fırsatı sunmaktadır.			X
Kitapta öz değerlendirme bölümleri vardır.		X	
Kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.			X
Her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları vardır.		X	
Her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.	X		
Kitapta farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve teknikleri yer almaktadır.		X	
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.		X	
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.		X	
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
Ölçme-değerlendirme soruları üst düzey düşünme becerilerini (eleştirel, yaratıcı, problem çözme, yansıtıcı düşünme vb.) destekleyen sorulardır.	X		

Ek-6: Havacılık İngilizcesi Ders Kitabı Kontrol Listesi Değerlendirmesi (English for Aviation)

GENEL ÖZELLİKLER	Evet	Kısmen	Hayır
Kitabın düzenini (organizasyon şeması) takip etmesi kolaydır.	X		
Kitapta sözlük bölümü bulunmaktadır.			X
Kitapta ek kaynak, bilgi ya da hatırlatma bölümü bulunmaktadır.	X		
Kitap beklenilenden daha başarılı ya da daha başarısız öğrenciler için tamamlayıcı materyal sağlamaktadır.			X
Kitap ses materyalleri ile desteklenmektedir.	X		
Kitap görsel materyaller ile desteklenmektedir.	X		
Kitapta öğrenme hedefleri ile ilgili bilgi bulunmaktadır.		X	
Kitapta yer alan metin ve görseller genel olarak nicelik bakımından eşittir.			X
İÇERİK ÖZELLİKLERİ			
İçerik			
Kitabın içeriği öğrencinin gelişim düzeyine uygundur.	X		
İçerik basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır.	X		
İçerik somuttan soyuta doğru sıralanmıştır.			X
İçerikteki örnekler somuttur.	X		
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime çeşitliliği açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X		
Kitap, havacılık İngilizcesi ile ilgili dil bilgisi yapıları açısından zengin bir içerik sağlamaktadır.	X		
Kitabın içeriğinde yer alan görseller içerik ile uyumludur.	X		
Kitap içeriği güncel havacılık İngilizcesi ile uyumludur.	X		
Kitap içeriği görsellerle zenginleştirilmiştir.	X		
Kitabın içeriği sesli materyaller ile zenginleştirilmiştir.	X		
Kitabın içeriği hedefler ile uyumludur.	X		
Her bir üniteadaki hedefler kitabın genel hedefiyle uyumludur.	X		
Kitaptaki her bir ünitenin hedefi vardır.	X		
Etkinlikler			
Kitaptaki etkinlikler gerçek hayat durumlarını yansıtmaktadır.	X		
Kitaptaki etkinlikler dili anlamlı kullanmayı desteklemektedir. (Öğrenilen havacılık terimlerini uygun bir şekilde kullanmayı desteklemektedir.)	X		
Kitaptaki etkinlikler dili etkili kullanmayı desteklemektedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler bireysel çalışmayı desteklemektedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler ikili çalışmayı desteklemektedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler grup çalışmasını desteklemektedir.		X	
Kitaptaki etkinlikler havacılık İngilizcesi ile ilgili kelime haznesinin gelişimine katkı sağlayacak niteliktedir.	X		
Kitaptaki etkinlikler dil bilgisi yapıları açısından çeşitlilik göstermektedir.	X		
Kitaptaki soru-cevap etkinlikleri öğrencilerin karar verme becerilerinin gelişimini sağlar niteliktedir.	X		

Kitaptaki etkinlikler üst düzey düşünme becerilerini (yaratıcı, yansıtıcı, eleştirel düşünme, problem çözme vb.) destekler niteliktedir.		X	
DİL BECERİLERİ			
Dinleme			
Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
Kitapta dinleme becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X
Dinleme becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.		X	
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X		
Dinleme becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterline uygunluk göstermektedir.	X		
Dinleme becerisine yönelik etkinliklerdeki kelime çeşitliliği vardır.	X		
Dinleme becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.	X		
Konuşma			
Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
Bireysel konuşma becerilerine yönelik etkinlikler yeterli sayıdadır.	X		
Karşılıklı konuşma becerilerine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
Grup çalışmaları için hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.		X	
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.	X		
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerin konusu havacılık alanına uygundur.	X		
Konuşma becerisine yönelik etkinlikler ICAO kriterline uygunluk göstermektedir.	X		
Konuşma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.	X		
Konuşma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.			X
Kitapta konuşma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X
Konuşma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
Okuma			
Kitapta okuma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.	X		
Okuma becerisine yönelik okuma metinleri havacılık alanına uygundur.	X		
Okuma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.	X		
Okuma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.		X	
Kitapta okuma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X
Okuma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
Okuma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.		X	
Yazma			
Kitapta yazma becerisine yönelik hedefleri karşılayabilecek sayıda etkinlik vardır.			X
Yazma becerisine yönelik etkinlikler havacılık alanı İngilizcesine yöneliktir.	X		
Yazma becerisine yönelik etkinliklerde kelime çeşitliliği vardır.	X		

Yazma becerisinin gelişimi için stratejilere yer verilmektedir.			X
Kitapta yazma becerisine yönelik hedefler bulunmaktadır.			X
Yazma becerisine yönelik hedefler üst düzey hedeflerdir.			X
Yazma becerisine yönelik etkinlikler hedeflerle uyumludur.			X
Dil Bilgisi			
Kitapta dil bilgisi kurallarının teorik anlatımı vardır.	X		
Kitaptaki dil bilgisi etkinlikleri hedefleri karşılayabilecek sayıdadır.	X		
Kitapta dil bilgisi havacılık konuları bağlamında sunulmuştur.	X		
DEĞERLENDİRME			
Kitap, öğrencilerin gelişimlerinin mesleki kriterlere / gerekliliklere uygun olup olmadığının karşılaştırmasını yapabilecek bir değerlendirme fırsatı sunmaktadır.		X	
Kitapta öz değerlendirme bölümleri vardır.		X	
Kitapta akran değerlendirmesine yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.			X
Her bir ünitenin öncesinde ön değerlendirme soruları vardır.		X	
Her bir ünitenin sonunda hedeflere yönelik ölçme-değerlendirme soruları vardır.		X	
Kitapta farklı ölçme-değerlendirme yöntem ve teknikleri yer almaktadır.		X	
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.	X		
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular bulunmaktadır.			X
Okuma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
Yazma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.			X
Dinleme becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
Konuşma becerilerinin ölçülmesine yönelik sorular hedeflerle uyumludur.	X		
Ölçme-değerlendirme soruları üst düzey düşünme becerilerini (eleştirel, yaratıcı, problem çözme, yansıtıcı düşünme vb.) destekleyen sorulardır.	X		

Ek-7: Aviation English Kitabının İçindekiler ve Giriş Bölümü

INTRODUCTION

This course is for aviation professionals – particularly **pilots** and **air-traffic controllers** – who wish to reach and maintain level 4 (operational) as measured by the **ICAO Language Profile descriptors** (see pages vi and vii). The course aims to increase confidence in communication and develops the very specific skills described in the **ICAO level 4** language profile. These are the skills needed to succeed in any Level 4 assessment and also to function effectively and safely in an aviation environment.

This course does not aim to teach the phraseology that aviation professionals need but it is included to provide a context for the plain English needed for communication between pilots and air-traffic controllers, and between pilots and pilots. The main focus is on the language needed to communicate in non-routine and / or emergency situations during flight operations.

The Student's Book contains the material for the course in the form of reading and listening texts. The main purpose of this is to present new vocabulary and to provide a context for the exercises and language functions. There are lots of pair-work and group-work activities for speaking practice for the benefit of students using the course in a classroom situation.

The course is intended both for **independent study** and for classroom use. The CD-ROM supports the student's book with interactive language and pronunciation exercises, simulations in which the student can participate, and all the audio files from the Student's Book. The Teacher's Book contains extra support and ideas that can be used to supplement the material contained in this Student's Book.

INTRODUCTION

STUDENT'S BOOK

Each of the 12 units in the Student's Book is divided into four two-page sections.

Section 1

is based on a reading text and provides an introduction to the main theme of the unit.

Section 2

is based on a listening text or texts and provides sustained listening and pronunciation practice work.

Section 3

is based on an emergency or non-routine flight operation scenario. It always contains a listening text or texts involving a radio telephony exchange with a mixture of phraseology and plain English.

Section 4

is an extension section which includes further practice, consolidation and extension of language taught within the unit.

CD-ROM

The interactive CD-ROM complements the material in the Student's Book by providing interactive simulations, detailed pronunciation and extra listening. The CD-ROM material is split into 12 units which match those of the Student's Book. It has two sections.

Section 1

contains further practice on pronunciation and listening.

Section 2

contains animated interactive sequences in which students are encouraged to use the language taught in the corresponding unit of the book. Students can compare their own speech with model responses and take the role of characters in the animation.

We hope that you enjoy using Aviation English.

**Henry Emery
Andy Roberts**

CONTENTS

	Topic	Skills	Pronunciation	Functions	Vocabulary
UNIT 1 RUNWAY INCURSION <i>Page 8</i>	1 Avoiding miscommunication	Reading and vocabulary		Asking for information	Communication
	2 Airport layout	Listening and speaking	ICAO alphabet		Prepositions
	3 Ground operations	Listening and speaking	Numbers	Describing actions and position	Verbs describing actions and position
	4 Language development				
UNIT 2 LOST <i>Page 16</i>	1 Across the Pacific	Reading and vocabulary		Explaining abbreviations	Navigation
	2 Finding flight N45AC	Listening and speaking	Past tense endings		Co-ordinates
	3 Lost	Listening and speaking	Confirming and disconfirming		Topographical features
	4 Language development				
UNIT 3 TECHNOLOGY <i>Page 24</i>	1 Datalink	Reading and vocabulary		Expressing purpose	Communications
	2 Flight control systems	Listening and speaking	/b/ and /p/	Saying things another way	Safety
	3 Instrument blackout	Listening and speaking	Sentence stress 1	Giving instructions	The instrument panel
	4 Language development				
UNIT 4 ANIMALS <i>Page 32</i>	1 Wildlife on the ground	Reading and vocabulary		Expressing necessity	Security measures
	2 Animals on the loose	Listening and speaking	Word endings	Expressing preferences; Explaining unknown words	Cargo
	3 Bird strike	Listening and speaking	Sentence stress 2	Saying intentions	
	4 Language development				
UNIT 5 GRAVITY <i>Page 40</i>	1 Ultralight	Reading and vocabulary		Explaining how something works	Manoeuvring an aircraft
	2 Air race	Listening and speaking		Comparing and contrasting	Aerobatics; Units of measurement
	3 Hydraulic loss	Listening and speaking	Tonic stress	Expressing difficulty and offering help	
	4 Language development				
UNIT 6 HEALTH <i>Page 48</i>	1 Is there a doctor on board?	Reading and vocabulary		Expressing cause and effect	Medical emergencies
	2 Stressed?	Listening and speaking	Consonant clusters 1	Making suggestions and giving advice	Symptoms of stress
	3 Medical emergency	Listening and speaking	Intonation of lists	Giving and asking for updates	
	4 Language development				
Pairwork, pages 104–112 Recordings, pages 113–128					

CONTENTS

	Topic	Skills	Pronunciation	Functions	Vocabulary
UNIT 7 FIRE <i>Page 56</i>	1 Fire risk	Reading and vocabulary		Obligation, prohibition and permission	Collocations related to fire
	2 Smoke-jumper	Listening and speaking		Orders and requests	Verbs for describing fires
	3 On-board fire	Listening and speaking	/l/ and /r/	Identifying and responding to problems	Electrical problems
	4 Language development				
UNIT 8 METEOROLOGY <i>Page 64</i>	1 Microburst	Reading and vocabulary		Changing the strength of adjectives	
	2 Airport disruption	Listening and speaking		Results and consequences; Repeating information	Weather words
	3 Stormy approach	Listening and speaking	/f/, /s/, /h/, /d/	Warnings	
	4 Language development				
UNIT 9 LANDINGS <i>Page 72</i>	1 Touchdown	Reading and speaking		Describing sensory impressions	Landing gear and braking
	2 Letting down a VIP	Listening and speaking	Consonant clusters 2	Describing 3-D position and movement	Verbs of movement
	3 Undercarriage	Listening and speaking		Resolving misunderstanding	
	4 Language development				
UNIT 10 FUEL <i>Page 80</i>	1 Aviation and global warming	Reading and speaking		Suggesting solutions to problems	Prefixes
	2 Gimli glider	Listening and speaking	Information groups		Fuel collocations
	3 Fuel icing	Listening and speaking	Long and short vowel sounds	Expressing expectation	
	4 Language development				
UNIT 11 PRESSURE <i>Page 88</i>	1 Blast	Reading and speaking		Expressing time and duration	Action verbs
	2 Damage	Listening and speaking	Diphthongs	Summarizing	Types of damage
	3 Emergency descent	Listening and speaking	Contrastive stress	Expressing consequences	
	4 Language development				
UNIT 12 SECURITY <i>Page 96</i>	1 Air rage	Reading and speaking		Focusing on actions	Conflict and restraint
	2 Suspicious passengers	Listening and speaking	-tion, -sion, -cion endings	Expressing possibility and probability	Strange behaviour
	3 Unlawful interference	Listening and speaking	Information groups and stress	Reporting	
	4 Language development				
Pairwork, pages 104–112 Recordings, pages 113–128					

ICAO RATING SCALE

ICAO RATING SCALE

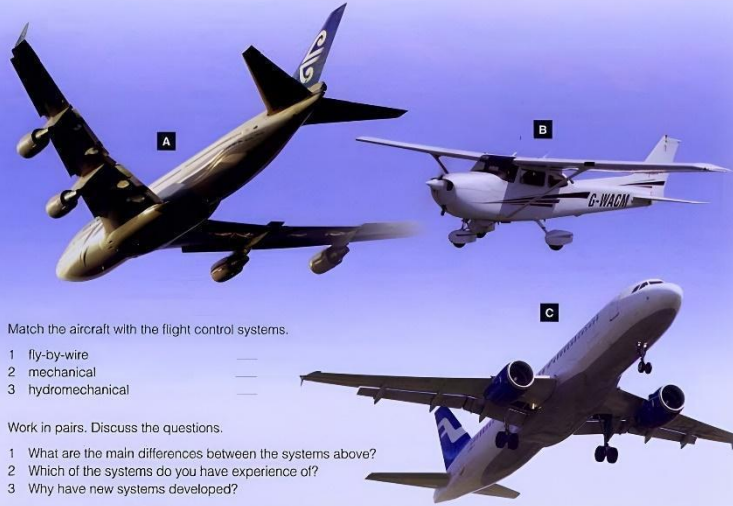
Level	Pronunciation Assumes a dialect and / or accent intelligible to the aeronautical community	Structure Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task	Vocabulary	Fluency	Comprehension	Interactions
Expert 6	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation, though possibly influenced by the first language or regional variation, almost never interfere with ease of understanding.	Both basic and complex grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on a wide variety of familiar and unfamiliar topics. Vocabulary is idiomatic, nuanced, and sensitive to register.	Able to speak at length with a natural, effortless flow. Varies speech flow for stylistic effect, e.g. to emphasize a point. Uses appropriate discourse markers and connectors spontaneously.	Comprehension is consistently accurate in nearly all contexts and includes comprehension of linguistic and cultural subtleties.	Interacts with ease in nearly all situations. Is sensitive to verbal and non-verbal cues, and responds to them appropriately.
Extended 5	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation, though influenced by the first language or regional variation, rarely interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are consistently well controlled. Complex structures are attempted but with errors which sometimes interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Paraphrases consistently and successfully. Vocabulary is sometimes idiomatic.	Able to speak at length with relative ease on familiar topics, but may not vary speech flow as a stylistic device. Can make use of appropriate discourse markers or connectors.	Comprehension is accurate on common, concrete, and work-related topics and mostly accurate when the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events. Is able to comprehend a range of speech varieties (dialect and / or accent) or registers.	Responses are immediate, appropriate, and informative. Manages the speaker / listener relationship effectively.
Operational 4	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation are influenced by the first language or regional variation but only sometimes interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns are used creatively and are usually well controlled. Errors may occur, particularly in unusual or unexpected circumstances, but rarely interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are usually sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Can often paraphrase successfully when lacking vocabulary in unusual or unexpected circumstances.	Produces stretches of language at an appropriate tempo. There may be occasional loss of fluency on transition from rehearsed or formulaic speech to spontaneous interaction, but this does not prevent effective communication. Can make limited use of discourse markers or connectors. Fillers are not distracting.	Comprehension is mostly accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. When the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events, comprehension may be slower or require clarification strategies.	Responses are usually immediate, appropriate, and informative. Initiates and maintains exchanges even when dealing with an unexpected turn of events. Deals adequately with apparent misunderstandings by checking, confirming, or clarifying.
Pre-Operational 3	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation are influenced by the first language or regional variation and frequently interfere with ease of understanding.	Basic grammatical structures and sentence patterns associated with predictable situations are not always well controlled. Errors frequently interfere with meaning.	Vocabulary range and accuracy are often sufficient to communicate on common, concrete, or work-related topics but range is limited and the word choice often inappropriate. Is often unable to paraphrase successfully when lacking vocabulary.	Produces stretches of language, but phrasing and pausing are often inappropriate. Hesitations or slowness in language processing may prevent effective communication. Fillers are sometimes distracting.	Comprehension is often accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. May fail to understand a linguistic or situational turn of events.	Responses are sometimes immediate, appropriate, and informative. Can initiate and maintain exchanges with reasonable ease on familiar topics and in predictable situations. Generally inadequate when dealing with an unexpected turn of events.
Elementary 2	Pronunciation, stress, rhythm, and intonation are heavily influenced by the first language or regional variation and usually interfere with ease of understanding.	Shows only limited control of a few simple memorized grammatical structures and sentence patterns.	Limited vocabulary range consisting only of isolated words and memorized phrases.	Can produce very short, isolated, memorized utterances with frequent pausing and a distracting use of fillers to search for expressions and to articulate less familiar words.	Comprehension is limited to isolated, memorized phrases when they are carefully and slowly articulated.	Response time is slow, and often inappropriate. Interaction is limited to simple routine exchanges.
Pre-Elementary 1	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.	Performs at a level below the Elementary level.

Ek-8: Aviation English Kitabının Farklı Sayfalarından Ses ve Görsel Örneği

UNIT 3

Section two - Flight control systems

1 Match the aircraft with the flight control systems.

- 1 fly-by-wire
- 2 mechanical
- 3 hydromechanical

2 Work in pairs. Discuss the questions.

- 1 What are the main differences between the systems above?
- 2 Which of the systems do you have experience of?
- 3 Why have new systems developed?

3 Complete the sentences with the words below.

override ultimate control capability built-in limits

- 1 If a pilot has _____, then he takes the final decision on controlling the aircraft.
- 2 When the flight control system is completely automatic, the pilot's _____ is reduced.
- 3 The points that a pilot cannot go past which are part of the flight control system are called _____.
- 4 To cancel or change an automatic action, we use the _____ function.

4 15 Listen to a discussion between an airline employee and pilot, and answer the questions.

- 1 Why does Jean want Mehmet's opinion about two planes?
- 2 What two aircraft are they talking about?
- 3 Why does Mehmet mention Habsheim and Colombia?
- 4 Which plane does Mehmet think is safer?

UNIT 9

Section two - Letting down a VIP

1 What special arrangements have to be made when transporting the following VIPs in your country?

- government representatives
- members of the royal family
- celebrities

Think about:

- security
- personal / private aircraft
- media
- diplomatic clearance.

2 17 Listen to a helicopter pilot talking about the time he carried a VIP, and answer the questions.

- 1 From where to where did the pilot have to carry the VIP?
- 2 Who was the VIP?
- 3 What caused problems with the journey?

3 17 Listen again and underline the correct information.

- 1 The helicopter landed by / behind the house.
- 2 The journey was about five / ten miles.
- 3 The pilot called the ship after / before they were airborne.
- 4 The ship lost the helicopter on the radar ¼ / ¾ of a mile out.
- 5 The pilot went around because he lost communication with the ship / couldn't see.
- 6 The VIP knew nothing about flying / was an experienced flyer.
- 7 Flying at 100 ft above the water is risky / not risky.
- 8 The outline of the ship was visible at 150 / 100 ft.

Functional English - Describing 3-D position and movement

1 Complete the sentences from the description of the VIP's journey using the prepositions in the box.

around below over into out onto under through

- 1 We went _____ the top of the cliffs ready to let down.
- 2 The best way to get _____ ship ...
- 3 We went _____ the fog.
- 4 It's difficult to continue visually _____ fog.
- 5 I decided that we would go _____ the ship.
- 6 One of the options was to let down a little bit early to get down _____ the fog.
- 7 So I let down a little bit more, and came _____ from _____ the fog.

2 17 Listen again and check.

- 3 Work in pairs to describe your helicopter route to your partner. Student A go to page 106. Student B go to page 110.
- 4 Work in pairs. Describe the last flight you made or took using as many of the words from the box in 1 as you can.

Ek-9: English for Aviation Kitabının giriş ve İçindekiler Bölümü

About the book

English for Aviation has been developed specifically for people who work in the aviation industry and need to comply with the International Civil Aviation Organization's (ICAO's) language proficiency requirements. It supports standard phraseology and builds upon it to help improve plain English in the skill areas specified by ICAO: pronunciation, structure, vocabulary, fluency, comprehension, and interactions.

English for Aviation covers a range of subjects associated with flying and the aviation industry. The book is organized in the sequence of a flight, starting with an introductory unit, followed by pre-flight, ground movements, departure, cruising, en route events, contact and approach, landing, and end-of-flight ground movements. Pilots and air traffic controllers will find the book useful for improving their plain English, but anyone working in aviation – ground staff, emergency services, or administrators, for example – who wants to improve their English ability will benefit from **English for Aviation**. Units from the book work independently and can be selected according to the needs and interests of the course participants. **English for Aviation** is also ideal for self-study.

Each unit begins with a **Starter**, which consists of a short exercise or a quiz and serves as an introduction to the topic of the unit. Practical exercises, listening extracts, industry-specific texts as well as numerous photos and illustrations help you to acquire key vocabulary and expressions. Realistic role-plays give you the opportunity to put all you have learned into practice. Each unit closes with an **Output** activity, an article related to the topic of the unit followed by questions for reflection and discussion. The book finishes up with a fun quiz to **Test yourself!** on some of the facts and figures discussed over the previous eight units.

English for Aviation is accompanied by two disks. The **Audio CD** contains all the listening for the book. The **Audio CD** can be played through the audio player on your computer, or through a conventional CD player. The **CD ROM** contains interactive exercises to practise **structure**, **vocabulary**, and **listening comprehension**. There is also an A-Z word list with all the key words that appear in the book. Visit www.oup.com/elt/express for ICAO compliance practice tests.

In the appendix of **English for Aviation** you will find the **Partner Files** for the role-plays, and the **Answer key** so that you can check your own answers if you are working alone. There are also **Transcripts** of the listening extracts.

Contents

PAGE	UNIT TITLE	TOPICS	USEFUL LANGUAGE AND STRUCTURES
5	1 Introduction to air communications	Setting the scene Basics of radio communication Introduction to non-routine situations	ICAO alphabet and numbers Asking for repetition Questions and short answers Talking about imaginary situations
13	2 Pre-flight	Pre-flight checks Delays and problems Local conditions	Asking for more time Giving a reason Saying what you're going to do Saying there's a problem
21	3 Ground movements	Airport markings and airside vehicles Taxiing and holding Weather problems	Permission, obligation, prohibition Explaining problems Saying a problem has been solved
29	4 Departure, climbing, and cruising	Take-off Encountering traffic Warnings about hazards	Checking and asking for an alternative Using prepositions of position Saying how much Warnings and requests Time expressions Giving reasons
37	5 En route events	Operational situations Unusual events Medical situations	Comparing things Talking about probability
45	6 Contact and approach	Descent Circuit joining Approach and landing problems	Talking about time Explaining changes in plans Talking about cause and effect Requests
53	7 Landing	Landing incidents Runway conditions Landing hazards	Reported speech Making suggestions Offering help Giving advice or opinions
61	8 On the ground	Taxiing Getting to the gate Clear communication	Explaining what happened Saying what will happen
PAGE APPENDIX			
68	Test yourself!		
70	Partner Files		
74	Answer key		
84	Transcripts		

Ek-10: English for Aviation Kitabında Yer Alan ICAO Operasyonel Seviye 4 Açıklamaları

ICAO Operational Level 4

PRONUNCIATION

Assumes a dialect and/or accent intelligible to the aeronautical community.

Pronunciation, stress, rhythm, and intonation are influenced by the first language or regional variation but only sometimes interfere with ease of understanding.

STRUCTURE

Relevant grammatical structures and sentence patterns are determined by language functions appropriate to the task.

Basic grammatical structures and sentence patterns are used creatively and are usually well controlled. Errors may occur, particularly in unusual or unexpected circumstances, but rarely interfere with meaning.

VOCABULARY

Vocabulary range and accuracy are usually sufficient to communicate effectively on common, concrete, and work-related topics. Can often paraphrase successfully when lacking vocabulary in unusual or unexpected circumstances.

FLUENCY

Produces stretches of language at an appropriate tempo. There may be occasional loss of fluency on transition from rehearsed or formulaic speech to spontaneous interaction, but this does not prevent effective communication. Can make limited use of discourse markers or connectors. Fillers are not distracting.

COMPREHENSION

Comprehension is mostly accurate on common, concrete, and work-related topics when the accent or variety used is sufficiently intelligible for an international community of users. When the speaker is confronted with a linguistic or situational complication or an unexpected turn of events, comprehension may be slower or require clarification strategies.

INTERACTIONS

Responses are usually immediate, appropriate, and informative. Initiates and maintains exchanges even when dealing with an unexpected turn of events. Deals adequately with apparent misunderstandings by checking, confirming, or clarifying.

Ek-11: English for Aviation Kitabında Yer Alan ICAO Kriterlerini İçeren Etkinlik Başlıkları Örneği

24 | UNIT 3 Ground movements

STRUCTURE

PERMISSION, OBLIGATION, PROHIBITION

Strong obligation: have (got) to, must, mustn't, shall

Pilots **have to** get clearance for flight plans.
Passengers **mustn't** carry fireworks on board.
All passengers **shall** pass through security.

Recommendation: should/ought to
You **ought to** slow down.

No obligation: don't have to, needn't

Snowplough drivers **don't have to** report to pilots.

Permission: may, can, are allowed to
Request taxi. You **can** route via taxiway.
You **may** proceed.

Prohibition: can't, don't
You **can't** start up.
Don't let the passengers enter the flight deck.

6 Complete the sentences with the words from the box.

mustn't • should • have to • don't have to • are allowed to

- Passengers _____ label their luggage clearly.
- Passengers _____ carry compressed gases or other dangerous items on board.
- Passengers _____ check in on the internet, but it's usually easier.
- Passengers _____ take a small bag onto the plane with them.
- Passengers _____ show their passports when they check in for an international flight.

7 Ground movements are often expressed using phrasal verbs. Use the prepositions in the box to complete the phrasal verbs.

off • on • up • down • back • around

- Flight KLM 546 slow _____.! You are taxiing too quickly.
- My flat tyre made the steering unresponsive. I almost skidded _____ the runway.
- Tug 4, you'll have to go _____ to stand 17 and assist SAS 418.
- Ground Control Bus 4. Acknowledge stand change. Turn _____ and proceed to stand 13.
- Gulf Alpha Bravo Lima, permission to carry _____ past the stationary 757.
- China 412 pick up a little speed and catch _____ with the Airbus ahead of you.

PRONUNCIATION

8 Listen. Underline the words that are stressed in each sentence.

- Can I change stand?
- I have to be near our maintenance area
- I have a flat tyre on the nose gear.
- Hang on a minute.
- Did you get my message?

Now listen again and check your answers.

UNIT 3 Ground movements | 25

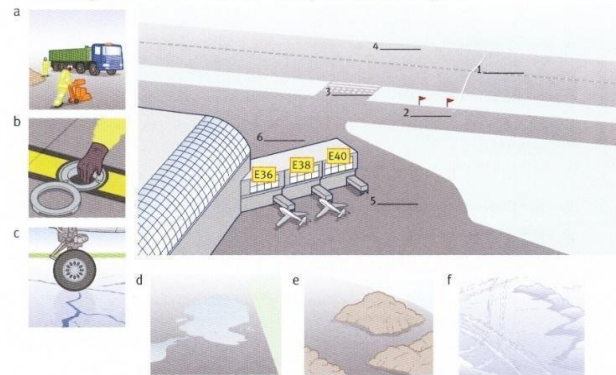
9 Which important words are stressed in these sentences?

- Taxi with caution due to works.
- Hey, I can see lots of works.
- Request closest available stand.
- Is that possible?
- I don't want to be difficult.

Listen and check your answers. Then practise the sentences with a partner. Make sure you use the correct intonation.

COMPREHENSION

10 Controllers may give other essential information about local conditions. Listen to the audio and match the potential hazards to the numbered positions on the diagram.

11 Listen again and complete the sentences.

- Be informed. Centreline lights out of order _____ runway 27.
- Caution. Construction work _____ the edge of the taxiway. It's marked by red flags.
- Be advised. Ice reported _____ the holding area. Braking action poor. Caution.
- Be advised. Standing water _____ the midpoint on the runway.
- Caution. Slush _____ stand E40.
- Be advised. Edge of apron partly covered _____ gravel opposite the terminal building.

INTERACTIONS

12 Work with a partner to practise instructions.

PARTNER FILES Partner A: File 3 p. 70
Partner B: File 11, p. 72

USEFUL PHRASES

There's some oil on the apron near stand D15. Suggest another taxiway.
Watch out for the dog near taxiway Alpha. Be advised of broken down truck ahead.
Be advised taxiway Charlie is partially flooded. Request diversion, change of stand.

Ek-12: ICAO Tarafından Belirlenen Temalar

Appendix B

B-5

PART II: EVENTS AND DOMAINS

The events and domains compiled here are based on research at the Direction Générale de l'Aviation Civile, France. The following inventory of events, domains and subdomains are some that characterize the day-to-day communications of air traffic controllers and pilots. These events represent control situations, routine or non-routine, that all controllers must be able to handle. Each event may require familiarity with many lexical domains, to which are associated related words.

1. EVENTS, DOMAINS AND SUBDOMAINS IN AERODROME CONTROL

Airmiss(es)	Air traffic rules; avoiding action; trajectory/flight path; speed; distance/range; aircraft characteristics; position.
Air shows	Traffic information; activity; acrobatics; formation flights; procedures.
Approach delays	Holding instructions; holding procedures; aerodrome circuit; endurance; diversion/alternate; necessary conditions; CAT 3; all-weather landing.
Belly landing	Attempted manoeuvres; status of lights; visual check (low pass); position of landing gear; endurance, fuel remaining, fuel dumping/jettisoning; speed; traffic information; state of runway; aerodrome environment; airport installations; emergency evacuation (emergency slides/escape chutes, etc.); fire hazard/risk; damage; ground services.
Bird risk/hazard	Position; quantity; names/types of birds; bird scaring in progress; damage to aircraft; delays; bird scaring methods; behaviour of birds.
Bomb threat/alert/scare	Disembarking passengers; diversion; baggage identification; dumping/jettisoning; aircraft interior; crew actions/behaviour; ground services; airport installations.
Cargo problems/dangerous goods	Customs; type of cargo; (perishable) organs for transplant; toxic substances; handling; packaging; veterinary services; police search; sniffer dogs; load badly fixed or damaged; intercepting; impounding.
Fire on board	Ground services; aircraft interior; smoke; asphyxia; smells; oxygen masks; warning lights; fire fighting equipment; extinguishers; injuries; burns; medical assistance; fire brigade/firemen; emergency slides/escape chutes; engine shutdown; evacuation.
Ground movement incidents	Activity on the field; fire-brigade training exercises and interventions; vehicles on the field; braking action and visibility; traffic information; start-up; towing equipment; engine checks; remote holding pattern; holding point; runway infringement; delays; stuck in the mud; damage caused by vehicles on the ground; no entry disregarded; collisions; vehicle or plane breakdown; damage to beacons; foreign objects (name, description); problems boarding or disembarking passengers; baggage identification; means of disembarking; health services; handicapped/sick passengers; parking position/space.
Health problems	Symptoms; first aid; aircraft interior; type of medical assistance; medical background of passengers; diversion; airport installations; ground services; sickness, discomfort, wounds, epidemics; medical equipment; blood (group, transfusion ...); medical advice; the human body; forensic surgeon; quarantine; food poisoning; food; vaccines; medical staff; medicines and artificial limbs.

Manual on the Implementation of
ICAO Language Proficiency Requirements

B-6

Incidents on landing	Long/short landing; missed exit; stuck in mud; weather; cargo problems; runway confusion; bird or animal hazard; damage to tires; aircraft breakdown; missed approach.
Industrial action	Ground staff; control/operational staff; effects on traffic; delays; types of strike; demonstrations; sit-ins.
MET (weather) conditions	ATIS (visibility, clouds, etc.); (thunder) storms, lightning; damage and breakdown; snow clearing; gusts; wind shear and microburst; minima; state of runway; tailwind, crosswind; braking action; runway visual range; temperature inversion; turbulence; natural disasters; runway closed; change of runway.
Missed approach	Go around; minima; traffic position; endurance; reasons; traffic; procedures; speed.
Parachute jumping/dropping activity	Position; information on other traffic and activity.
Pilot not familiar with airfield	Procedures; airfield installations; ground services; duration of drop; drop zone.
Pilot's temporary disability	Health problems; aircraft controls and instruments; pilots actions/behaviour; airfield environment; airport installations.
Problems linked to flight plan	Delays; slots; flight plan updating; computer breakdown; no flight plan; flight plan conformity; flight plan processing; search and rescue; type of flight plan.
Problems linked to passenger's behaviour + unlawful interference	Violent/threatening behaviour; reasons (drunkenness, etc.); aircraft interior; damage; weapons; actions to overpower; assistance requested of police/fire rescue; demands; ethnic origin; physical description of persons; political allegiances; ground services; airport installations; injuries/wounds; stowaways.
Re-routing/diversion	Approach plates; procedures; routing; endurance; weather; airport installations; ground services; aircraft breakdowns.
Special flights	ILS calibration; Special test flight procedures; banners, balloons, etc.; ultralights, gliders; helicopters; aerial photography; highway watch; fire fighting aircraft; supervision of power lines; military training procedures; types of military aircraft.
Take-off incidents	Abort; bird/animal hazards; traffic interference; runway incursion; overheating; towing; 180° turn back; runway excursion; cancellation and change of clearance; problems with steering gear, engine power; aircraft breakdown.
VFR flights lost/in difficulty	Aerodrome environment; direction finder; manoeuvres for identification; endurance problems; installations at alternate/diversion field; forced/crash landing; ground services.
VIP flights	Official ceremonies; protocol (greetings, etc.); ferry flight; military escort; diplomatic clearance; country names and nationalities; apron/ramp; terminal; boarding and disembarking of passengers; VIP vehicles; effects on traffic.